

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงโครงสร้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใชแบบฝึก
กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

นางสาวศุภาวิไล ใจดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท

ของ

คุณลักษณะ ขอบข่าย

- 7 เม.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต

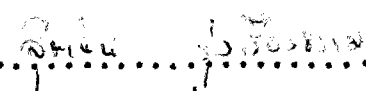
กันยายน 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

176677

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

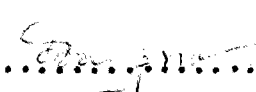
.... ประธาน
(ศ.สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

.... กรรมการ
(รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช)

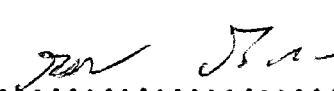
คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(ศ.สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

.... กรรมการ
(รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.อัจฉรา สุขารมณ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่.....5.....เดือน.....๗.....พ.ศ. ๒๕๖๓/...

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากคุณช่วยศาสตราจารย์สุมนัน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช และรองศาสตราจารย์จันจิรา สุขารมณ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำความเมตตาตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ภาษาไทย และอาจารย์ภาษาไทยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกลุ่มที่ 6 ที่ได้ให้แนวทางในการวางแผนการสอนและแบบฝึก พร้อมทั้งช่วยตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์โรงเรียนบางกอกวิทยา และขอใจนักเรียนโรงเรียนบางกอกวิทยา นักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอบคุณเพื่อน ๆ วิชาเอกการมัธยมศึกษาที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเสมอมา

ผู้ที่เป็กำลังใจสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดความมานะพยายามจนประสบความสำเร็จและช่วยเหลือในทางต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมาคือ คุณพ่อ คุณแม่ พี่และน้อง ๆ ตลอดจนผู้ใกล้ชิดของผู้วิจัย ขอขอบคุณและประโยชน์ที่จะได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แก่ทุกท่านด้วย

คุณลักษณะ ขอยุติ

สารบัญ

บทที่ ๑

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์	21
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์	29
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการเขียน	38
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	40
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	44
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	48
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
	เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	48
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	60
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	61

4	การวิเคราะห์ข้อมูล	66
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	73
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	73
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	74
	สรุปผลการทดลอง	76
	อภิปรายผล	76
	ข้อเสนอแนะ	80
	บรรณานุกรม	82
	ภาคผนวก	92

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน เชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	67
2	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	68
3	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม	69
4	เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	70
5	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนการทดลอง กับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง	71
6	เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง	72
7	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ปรนัยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ท 042)	94
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ...	95
9	ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัยรวมทั้งฉบับ	96
10	ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัย ด้านความคิด	100
11	ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัย ด้านวิธีการเขียน	104
12	ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัย ด้านการใช้ภาษา	108
13	ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัย ด้านกลไกระบบการเขียน	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองโครงสร้างสมรรถภาพทางสมองของ กิลฟอร์ด	14
2 แผนภูมิสมรรถภาพทางสมองของมนุษย์	19
3 แผนภูมิแบบจำลองแนวคิดในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์	27

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายระหว่างบุคคลในสังคมที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และความรวมมือรวมใจขึ้นภายในสังคมนั้น ๆ การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องของทักษะที่ต้องอาศัย การฝึกฝนอยู่เสมอ ทักษะทางภาษาตามลักษณะการสื่อสารแบ่งออกได้เป็นสองภาค คือภาครับ ได้แก่ ทักษะการฟังและการอ่าน ภาคแสดง ได้แก่ การพูดและการเขียน (วรวิทย์ โสภประยูร. 2521 : 5) ในบรรดาทักษะทั้ง 4 นี้ การเขียนเป็นการสื่อความหมายที่มีวิธีการสลับซับซ้อน มากที่สุด การเขียนเป็นการแสดงออกของความคิดเป็นตัวหนังสือเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นทราบ ความคิดของผู้เขียนโดยไม่มีเสียงสูงต่ำ หนัก เบา หรือแสดงท่าทางประกอบอย่างการพูด ดังที่ ประภาสรี สีสื่อไพ (2524 : 340) กล่าวว่า การเขียนเป็นการสังเคราะห์สิ่งที่ เรียนรู้มาในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนเอง ถายทอดให้ผู้อื่นรู้ การเขียนจึงเป็นทักษะ ที่ผู้เขียนจะต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานเขียนของตนโดยใช้ความสามารถในการใช้ ภาษาแสดงออกเป็นตัวหนังสือเพื่อสื่อสารความคิดของตนกับผู้อื่น

ความคิดสร้างสรรค์นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของงานเขียน บุคคลใดที่มึ่ความคิด สร้างสรรค์สูงก็จะสามารถเขียนสิ่งที่แปลกใหม่และมีคุณค่าได้ ความคิดสร้างสรรค์มีผลทำให้มนุษย์ ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าตลอดเวลา ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถริเริ่ม คัดแปลง ประสมการที่มีอยู่ในให้ออกมาในรูปแบบใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี แมคแคนเลส (McCandless. 1973 : 217) แสดงความคิดเห็นว่าทุกคน เป็นเจ้าของความสามารถทางการสร้างสรรค์ในบางระดับ ไม่มีใครที่จะไม่มีความสามารถในการสร้างสรรค์เลย และยังได้สนับสนุนความคิดของ เพียเจ (Piaget) ที่ว่า การพัฒนาความสามารถทางการสร้างสรรค์นั้น ควรเป็นเป้าหมายประการแรกของการศึกษา สมควรได้รับการ กระตุ้นให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังนั้นในการเรียนการสอนครูควรพยายามส่งเสริมให้นักเรียน

ได้คิดสร้างสรรค์ตามศักยภาพของตน วิธีการส่งเสริมที่ถูกมองก็คือ การฝึกให้เด็กได้รู้จักคิด โดยเฉพาะการเขียนนั้นเป็นทักษะที่เน้นทางด้านการแสดงออก ครูสามารถฝึกให้เด็กได้ใช้ความคิดอย่างกว้างขวาง เป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี (วรรณ โสมประยูร. 2522 : 17)

หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กำหนดให้ การสอนทักษะการเขียนควบคู่ไปกับทักษะคำอื่น ๆ ทุกอย่างวิชา และยังได้ให้ความสำคัญกับการเขียนโดยกำหนดให้มีการสอนการเขียนเป็นวิชาเลือกชั้นอีก 2 วิชาคือ การเขียน 1 (ท 041) และการเขียน 2 (ท 042) วิชาการศึกษาเขียน 2 นั้น มีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามศักยภาพของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2525 : 33) แต่การ เรียนการสอนรายวิชานี้ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก ทั้งนี้เนื่องจากครูภาษาไทยส่วนใหญ่ ยังขาดความมั่นใจในการสอนทั้งในคำเนื้อหาและกลวิธีการสอน ดังที่ได้มีการสำรวจพบว่า ครูสอนมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึง ขั้นตอนการสอน เทคนิคการสอน ตลอดจนสื่อการเรียนในรายวิชาอยู่ในเกณฑ์สูงมาก และพบว่า การสอนของครูส่วนมากที่ใช้อยู่ก็คือ การอธิบายรายละเอียดจากบทเรียนแล้วให้ทำ กิจกรรมตามบทเรียนนั้น ๆ ซึ่งมีผลให้ครูเรียนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์เท่าที่ควร (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2529 : 70 - 72)

จากปัญหาการเรียนการสอนตามที่ได้กล่าวมานี้ ทำให้ต้องคิดหาวิธีการปรับปรุงการเรียน การสอนเสียใหม่โดยการส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดใหม่ที่สุดและคิดต่อเนื่องอยู่เสมอ ถ้าครู สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดได้ การเขียนก็จะดีขึ้น ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำเป็นต้องใช้วิธีการฝึกฝนอยู่ตลอดเวลา เพราะการฝึกหรือกระทำบ่อย ๆ ทำให้ผู้ฝึกได้ใช้ ความคิดอยู่เสมอ ทำให้เกิดความคล่องแคล่วและสามารถสร้างงานเขียนจากความคิดได้ดียิ่งขึ้น เป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ของ ธอร์นไค (ทอร์นตัน หลาสว่าง. 2528 : 179) วิธีฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มุ่งทำการศึกษาวิจัยแล้วว่าโดยวิธีหนึ่งคือ การฝึกจากแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ ดังเช่น งานวิจัย ของ พิศวาท ดัดดากุล (2524 : 70 - 71) และ วิไล ชินวงศ์ (2526 : 36) ที่พบว่า

การใช้แบบฝึกหัดให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น การนำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะแบบฝึกหัดประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนหลายด้านด้วยกัน สำหรับครูแบบฝึกหัดจะช่วยประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และครูได้ใช้แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนไปภายในตัว ช่วยให้เห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ส่วนนักเรียนนั้นการใช้แบบฝึกหัดทำให้ได้ฝึกฝน ทบทวน เป็นการเสริมทักษะให้คงทนและได้เห็นความก้าวหน้าของตนเอง (มาศวิมล รักบานเกิด. 2526 :

5 - 6)

นอกจากนี้ การใช้แบบฝึกหัดจัดไว้เป็นลำดับจากง่ายไปหายาก แรงผลของการฝึกใหญ่เรียนทราบโดยทันที จะช่วยใหญ่เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดความสำเร็จและยังช่วยให้ปฏิบัติต่อไปให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

ควยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและสร้างแบบฝึกหัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของ กิลฟอร์ด (อาวี รังสินธ์. 2527 : 28 - 34 อ้างอิงมาจาก Guilford. 1956) เพื่อใช้ประกอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยจะศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดดังกล่าว

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนและหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้ จะเป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับฝึกทักษะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเขียนเชิงโครงสร้างตรรกของนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบางมดวิทยา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 4 ห้องเรียน 137 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบางมดวิทยา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 2 ห้องเรียน แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 35 คน ใ้รับการฝึกจากแบบฝึก และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวน 35 คน ใ้รับการฝึก โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาตรงตามหลักสูตรวิชาภาษาไทย รายวิชาการเขียน 2 (ท 042) โดยผู้วิจัยเลือกใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียนของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 หัวข้อ ได้แก่

- 3.1 การใช้ถ้อยคำส่วนต่าง ๆ
- 3.2 การเขียนอธิบาย
- 3.3 การเขียนบรรยาย
- 3.4 การเขียนพรรณนา
- 3.5 การเขียนบันทึก
- 3.6 การเขียนจดหมาย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยใช้เวลาทดลองเป็นเวลา 14 คาบ คาบละ 50 นาที

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2 แบบ คือ

5.1.1 การฝึกโดยใช้แบบฝึก

5.1.2 การฝึกโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงความสามารถทางการเขียน โดยการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นเกิดจากประสบการณ์เดิม ร่วมกับประสบการณ์ใหม่ของผู้เขียน ออกมาในรูปของงานเขียนอย่างมีอิสระเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวผู้เขียนเองให้ผู้อ่านเข้าใจและรู้สึกโดยภาษาที่ชักเกลียดอย่างเหมาะสมถูกต้องตามประเภทของงานเขียนนั้น ตลอดจนสามารถตัดสินใจพิจารณาคุณค่าของงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้อย่างมีหลักเกณฑ์

2. แบบฝึก หมายถึง กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการเขียนที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกความคิดความเข้าใจทักษะต่าง ๆ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด เป็นพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ วิธีคิดแบบไดเวอร์เจนต์ (Divergent Thinking) โดยใช้ภาษา (Semantic) เป็นสิ่งเรา ผลของความคิดจะอยู่ในรูปของหน่วยจำพวก ความสัมพันธ์ ระบบการแปลงรูปและการประยุกต์ โดยจะมีขั้นตอนการฝึกเป็นไปตามลำดับ 4 ขั้นตอน คือ

2.1 การแสดงความคิดเป็นคำ

2.2 การแสดงความคิดเป็นวลีและประโยค

2.3 การแสดงความคิดเป็นข้อความ

2.4 การแสดงความคิดเป็นเรื่องราว

เนื้อหาในแบบฝึกประกอบด้วยตัวอย่าง ข้อสังเกต และแบบฝึกหัด ซึ่งจะใช้ฝึกความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3. การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ฝึกทักษะด้วยแบบฝึก หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ช่วงเวลา 30 นาทีแรก สอนเนื้อหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอนในแต่ละคาบ และในช่วงเวลา 20 นาทีหลัง จะให้นักเรียนทำแบบฝึกที่เตรียมไว้ให้ ลักษณะของแบบฝึกมีหลายแบบคือ แบบการใช้คำ กลุ่มคำ การเขียนเป็นประโยค เป็นข้อความ การลำดับความ การเขียนสรุปความ และการเขียนเรื่องราวโดยใช้แนวการเขียนชนิดต่าง ๆ ครูหรือผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำแบบฝึก

4. การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ฝึกโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ช่วงเวลา 30 นาทีแรก สอนเนื้อหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแผนการสอนเดียวกันกับกลุ่มทดลอง และในช่วงเวลา 20 นาทีหลัง จะให้นักเรียนฝึกทักษะตามกิจกรรมในคู่มือครู ซึ่งมีลักษณะของการฝึกเขียนหลายรูปแบบ ทั้งเป็นการฝึกด้วยตนเองและฝึกกับเพื่อน มีการใช้สื่อ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ รูปภาพต่าง ๆ ในการฝึกด้วย ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและดูแลการเขียนอยู่ตลอดเวลา

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาและความคาดหวังเกี่ยวกับความสำเร็จในการเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ วัดได้จากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ รุ่งเรือง ทรงศิลา (2527 : 160 - 166)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคนควา

ในการศึกษาคนควาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาคนควาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการเขียน
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

ความหมายของการเขียน

เปลื้อง ณ นคร (2514 : 6) ให้นิยามของการเขียนว่า การเขียน คือการแสดงความคิด ความรู้สึกและความรู้ซึ่งอยู่ในใจออกให้ผู้อื่นรู้

สุทธิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ และอุ้ม หนูทอง (2524 : 1) ให้ความหมายว่า การเขียน เป็นการใช้ภาษาภาคแสดงออก ซึ่งต้องสั่งสมความรู้และความคิดโดยการอ่านและฟังอย่างถูกต้อง

ประภาศรี สีหอำไพ (2524 : 340) ให้ความหมายว่า การเขียน คือการเสนอความคิดเห็นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

ปรีชา ช่างขวัญยืน (2525 : คำนำ) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะหนึ่งในสี่อย่างของการใช้ภาษา อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้ง 4 ทักษะมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน และต่างก็มีประโยชน์เกื้อกูลกัน

ดังนั้น การเขียนจึงเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางภาษา เป็นลายลักษณ์อักษรที่ตรงอาศัยความรู้ความสามารถในด้านความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และประสบการณ์ของผู้เขียนมาประกอบกัน สมควรที่จะได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการเขียนในรูปแบบใดก็ตาม

หลักในการเขียน

เปลื้อง ณ นคร (2514 : 1 - 7) ได้ให้หลักสำคัญในการเขียนไว้ 2 ประการคือ

1. ความพัฒนา คือพัฒนาในเรื่องความคิด และพัฒนาในการเขียน ด้านความคิดนั้น ผู้เขียนควรมีแนวความคิดที่แปลกใหม่และกว้างไกล ส่วนในด้านการเขียน ผู้เขียนจะต้องเป็นคนที่มีไหวพริบ รู้จักสังเกตวิธีการใช้คำที่ สละสลวย และนำมาใช้เป็นแนวในการเขียนของตน
2. ผู้เขียนต้องเป็นตัวของตัวเอง ทั้งในเชิงการประพันธ์และชีวิตจริง ไม่ควรลอกแบบทางด้านการเขียนของผู้อื่น แต่ในเวลาเดียวกันก็ต้องรู้จักแลเห็นลักษณะดีของนักเขียนคนอื่นด้วย

ลีลาวดี พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ (2516 : 1) กล่าวว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกไปสู่ผู้อ่าน หลักการเขียนต้องประกอบไปด้วย 2 ชั้น คือ ชั้นการคิด และชั้นการเขียน ทั้งสองชั้นนี้จะแยกจากกันได้ ผู้เขียนควรเริ่มตนด้วยการคิดถึงสิ่งใดที่ตัวเองก่อน จากนั้นจึงค่อยคิดไปถึงสิ่งที่อยู่ห่างจากตัวออกไปเป็นลำดับ นอกจากนั้น ลีลาวดี พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ ยังได้แสดงความคิดเห็นว่า การเขียนทุกครั้งจะต้องมีจุดมุ่งหมายก่อนเสมอว่าต้องการเขียนเพื่ออะไร และเขียนในโอกาสใด เหมาะสมกับผู้อ่านและสถานการณ์เพียงใด

ปรีชา ขางขวัญ (2518 : 99 - 129) กล่าวถึงขั้นตอนการแต่งการเขียนว่าแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. คิดให้เขาจุด หมายความว่า ต้องคิดถึงสิ่งที่อยู่ในวงจำกัด และคิดถึงจุดประสงค์ที่สำคัญเพียงจุดเดียว เพราะการเขียนที่คนควรเขียนในสิ่งที่มีเนื้อหาขอบเขตแคบ แต่อธิบายไว้อย่างละเอียด ไม่ควรเขียนในสิ่งที่กว้างเกินไป จะทำให้ผู้อ่านไม่ไต่ละไรจากขอเขียนในเรื่องนั้น การที่จะพิสูจน์ว่าสิ่งที่คิดอยู่นั้นเขาจุดหรือไม่ ให้ลองตั้งคำถามตัวเองดังนี้

- 1.1 ในเรื่องนั้น ๆ ต้องมีข้อมูลหรืออาศัยแนวความคิดอะไรบ้าง
- 1.2 มีความรู้หรือสามารถหาข้อมูลหรือความคิดเหล่านี้มาได้หรือไม่
- 1.3 สามารถบอกจุดสำคัญของเรื่องนั้น ๆ เป็นข้อความสั้น ๆ ได้หรือไม่
 ถ้ายังตอบคำถามเหล่านี้ไม่ได้ แสดงว่าความคิดไม่เขาใจ การคิดให้เขาใจดังนี้

มีหลักปฏิบัติ 3 ประการ คือ

1. คิดในสิ่งที่รู้ หมายความว่า คิดในสิ่งที่เรามีประสบการณ์ ซึ่งมีประสบการณ์ทางตรงเท่านั้น แต่อาจเป็นสิ่งที่เราได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ได้คิด จากห้องสมุด จากตำรา หรือจากครู ฯลฯ ก็ได้
2. คิดในหัวข้อจำกัด คือจำกัดหัวข้อที่จะเขียนให้อยู่ในขอบเขตที่เราจะหาข้อมูลและรายละเอียดที่เป็นจริงได้
3. ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดหลักกระจ่างแจ้ง ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีต่าง ๆ กัน

เช่น

- 3.1 โดยข้อความซึ่งแสดงให้เห็นความคิดหลัก
- 3.2 โดยการพูดถึงความคิดหลักบ่อย ๆ
- 3.3 โดยการหลีกเลี่ยงการพูดเรื่องนอกประเด็น
- 3.4 โดยการสรุปความให้อ่านคิดถึงความคิดหลักโดยตรงหรือ

ทางอ้อม

2. จัดระเบียบความคิด แบ่งออกเป็น 3 สถานะ คือ

- 2.1 จัดลำดับเรื่องราว คือจัดลำดับเรื่องราวให้อ่านเห็นได้ชัดเจนว่าเรื่องที่เขียนนั้นมีความเป็นมา เป็นขั้นตอนอย่างไร
- 2.2 จัดลำดับสถานที่ ในข้อเขียนนั้นต้องพรรณนาตามสภาพความเป็นจริงเพื่อให้อ่านเห็นภาพที่เราเขียนได้แจ่มชัดที่สุด
- 2.3 จัดลำดับทางเหตุผล คือจัดให้ความคิดหลัก และความคิดสนับสนุนเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ถ้าความคิดหลักเป็นเรื่องทางเหตุผล ความคิดสนับสนุนก็เป็นเรื่องเหตุผล แต่ถ้ามองความคิดหลักเป็นเรื่องการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่ง ความคิดสนับสนุนทั้งหลายก็ต้อง

เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งสองสิ่ง ในการคัดเลือกความคิดสนับสนุนนั้นจะต้องมีการจัดระบบจากสิ่งที่สำคัญน้อยที่สุดไปหาสิ่งที่สำคัญมากที่สุด จากสิ่งที่รู้จักคุ้นเคยไปหาสิ่งที่ยังไม่คุ้นเคย จากสิ่งที่จำกัดไปหาสิ่งทั่วไป หรือจากสิ่งทั่วไปไปหาสิ่งจำกัด

3. มีความกระชับในเรื่องที่คิด หมายถึงว่า ในการคิดนั้นการคิดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่จำกัดแน่นอน โดยประมวลความรู้ทาง ๆ ที่เรามีอยู่นั้นให้อยู่ในขอบเขตจำกัดแน่นอนไปคือ สรุปความคิดให้โดยข้อความที่เฉพาะเจาะจงที่สุด

4. แสดงความคิดให้แจ่มแจ้ง สิ่งที่จะช่วยให้แสดงความคิดให้แจ่มแจ้งคือ

4.1 เขียนคำนำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ และนำสู่ความคิดหลัก

4.2 ใ้ช้ย่อหน้าเป็นเครื่องหมายแสดงส่วนสำคัญของเรื่อง ควรมีย่อหน้ากรณี

ต่อไปนี้

4.2.1 เมื่อคำนำยาวเกินกว่าหนึ่งประโยคหรือสองประโยค

4.2.2 เมื่อมีข้อความเป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนความคิดหลัก

4.2.3 เมื่อเป็นส่วนย่อยที่อยู่ระหว่างส่วนสำคัญใหญ่ ๆ แต่เป็น

ส่วนย่อยที่สำคัญ

4.2.4 เมื่อเป็นบทสรุปที่ยาวเกินกว่าหนึ่งหรือสองประโยค

4.3 ต้องมีสัมพันธภาพระหว่างประโยคต่าง ๆ คือ ประโยคแต่ละประโยค

ต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระเบียบ

จะเห็นได้ว่า การคิดกับการเขียนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ผู้เขียนจะต้องคิดให้แจ่มแจ้งเสียก่อน เมื่อคิดให้แจ่มแจ้งแล้วจึงเลือกถ้อยคำมาใช้ให้ข้อความหมายตามที่ต้องการ ความคิดจึงมีความสัมพันธ์กับการเขียนอย่างแยกกันไม่ออก ผู้ที่จัดไว้ว่าเป็นคน "คิดเป็น" ก็จะต้อง "เขียนเป็น" ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ประสิดิทธิ ภาพยกตอน (2518 : บทนำ) ได้ชี้แจงว่า การ "เขียนเป็น" นั้นคือ การรู้จักลำดับความคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนคิด ใช้ภาษาสละสลวย ถูกต้องตามความนิยม และระเบียบแบบแผน ฟังดูไม่ซ้ำหู นานาน ยั่วความสนใจและอยากติดตาม และผู้ที่จะเขียนเป็นอาจขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งจะต้องเป็นผู้รู้หลักเกณฑ์

ต่าง ๆ ทางทฤษฎีการเขียน มีใช้เขียนไปตามบุญตามกรรม ต้องรู้จักนำเอาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้จริง ๆ ไม่ใช่รู้เฉพาะทฤษฎี แต่นำไปปฏิบัติไม่ได้ นอกจากนั้นยังจะต้องฝึกฝนอย่างจริงจัง เพราะการฝึกฝนย่อมก่อให้เกิดความชำนาญ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

นักการศึกษาให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้อย่างแตกต่างกัน
 ไสว เดียมแก (2514 : 14 - 15) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคล เป็นความสามารถที่จะระลึกถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เคยเรียนรู้ไปแล้วออกมาใหม่เป็นการระลึกที่ได้อาจจากการคิดหาวิธีทางจนทำให้ได้สิ่งแปลก ๆ จากการระลึกนั้น

ฟรอยด์ (Freud. 1938 : 193) เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เริ่มต้นจากการขัดแย้งซึ่งถูกขับออกมาโดยพลังจิตใต้สำนึก ขณะที่ความคิดขัดแย้งเกิดขึ้นใน กทมความคิดสร้างสรรค์จะมีความอิสระเกิดขึ้นอย่างมาก แต่คนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์จะไม่มีอิสระเกิดขึ้น

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 389) ได้พิจารณาว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถต่าง ๆ ไป ในการทำงานของสมองเป็นความคิดโดยหลายทิศทางซึ่งประกอบด้วยความยืดหยุ่นในการคิด ความคล่องในการคิดและความคิดที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ

วอลลาซและโคแกน (Wallach & Kogan. 1965 : 13 - 20) เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์หมายถึง ความคิดโดยสัมพันธ์ใด คนที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือคนที่สามารถคิดอะไรได้อย่างสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเห็นคำว่าปากกาก็คิดถึงกระดาษ ดินสอ ขวดหมึก โต๊ะ เก้าอี้ สมุดบันทึก ฯลฯ ยิ่งคิดได้มากเท่าไรยิ่งแสดงถึงศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์มากเท่านั้น

จากแนวความคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วสรุปความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดเชื่อมโยงสิ่งที่เป็นประสบการณ์เดิมของตนกับสิ่งเรต่าง ๆ จนเกิดความคิดแปลกใหม่ขึ้นมา

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การส่งเสริมให้เกิดเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง คัสซี อาร์ สันทนี (2510 : 305) กล่าวว่า การศึกษาเพื่อความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นในปัจจุบันเพราะสังคมเปลี่ยนแปลงมีปัญหาใหม่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เยาวชนไทยจะต้องได้รับการฝึกให้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาสังคม เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์เติบโตขึ้นจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นด้วย เด็กจะต้องได้รับการส่งเสริมให้สมรรถภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ได้พัฒนาเต็มที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้ อาจช่วยการฝึกหัดให้เขาเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด ช่างสงสัย คิดหาเหตุผลในการทำงาน โดยอาศัยหลักทฤษฎีบทเขาช่วย นอกจากนี้อาจจะต้องพยายามฝึกหัดปฏิบัติงานให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ในการแก้ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้เขามีโอกาสในการทำงานสูง มีผู้เข้าใจผิดกันว่าคนฉลาดหรือคนที่มีพรสวรรค์เท่านั้นจึงจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งที่จริงแล้วมนุษย์ทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์สูงอยู่ในตัวเอง (วนิดา วงศ์คำวัน. 2519 : 30 - 33) ทั้งนี้เพียงแต่ว่าไม่สามารถนำออกมาใช้ได้หลายสาเหตุหลายประการ และการศึกษามีบทบาทอย่างมากในการส่งเสริมการปฏิบัติตนในการสร้างสรรค์

เกทเซด (Getzel. 1962 : 25) เสนอแนวคิดที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะการคิดหาคำตอบหลายทางเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า จึงมักเกิดกับบุคคลที่อยู่ในสิ่งเร้าที่มีอิสระในการตอบสนอง ซึ่งทุกคนมีศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ แต่อาจมีปริมาณต่าง ๆ กัน ถ้าศักยภาพได้รับการส่งเสริมก็จะช่วยให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ จะเห็นว่าการคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้

อาร์ รังสินธ์ (2527 : 50) ให้ความเห็นว่า คุณลักษณะบางประการทางด้านความคิดสร้างสรรค์เด็กควรได้รับการส่งเสริมคือ

1. มีความอยากรู้อยากเห็น
2. มีความประหลาดใจ
3. มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้ดีที่สุด
4. ชอบเกม ชอบตั้งสมมติฐาน
5. ตัดสินใจได้เด็ดขาด
6. ชอบเสี่ยง ชอบเผชิญภัย
7. มีความเชื่อมั่นในตัวเอง
8. ช่างคิดช่างฝัน
9. มีอารมณ์ขัน
10. มีความมานะบากบั่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
11. ไม่ชอบคล้อยตามผู้อื่นอย่างง่าย ๆ
12. ทำงานเพื่อความสุขของตนเองโดยมิได้หวังผลตอบแทนหรือการยกย่องจากคนอื่น
13. มีความยืดหยุ่นทั้งความคิดและการกระทำสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงวิธีการและทำงาน

ได้อย่างเหมาะสม

14. มีความสามารถในการคิดอย่างกว้างขวาง (Divergent Thinking)
15. มีความคิดริเริ่ม

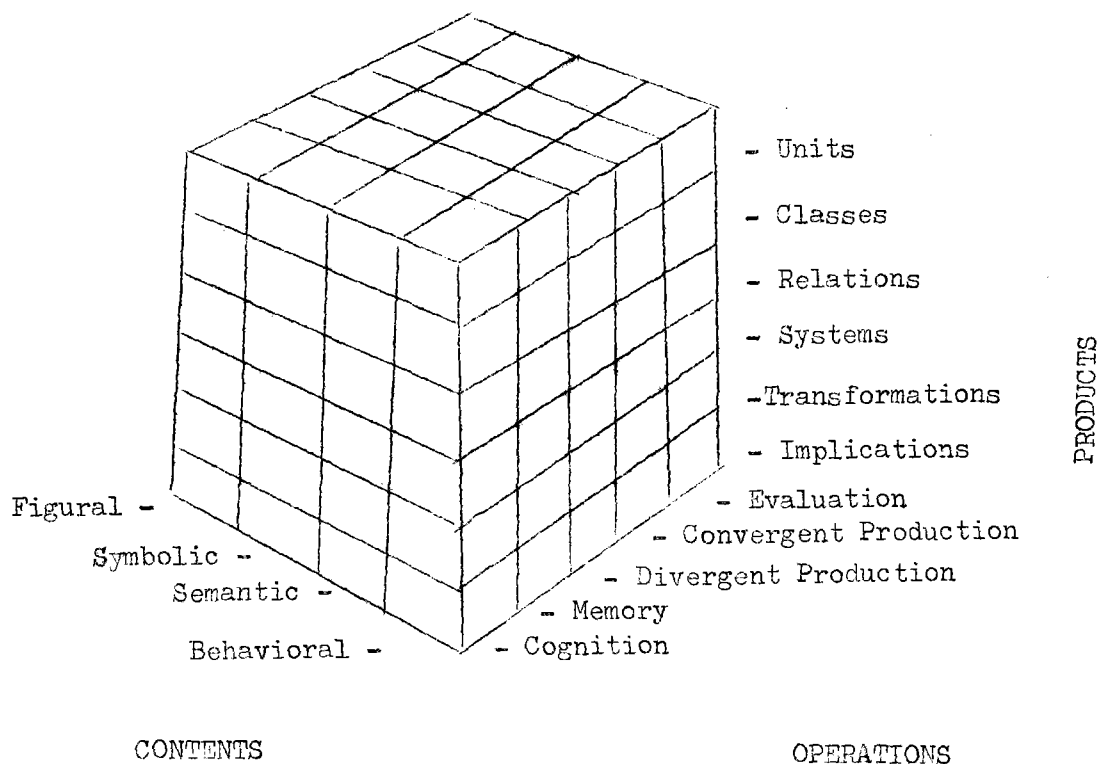
นอกจากนี้ ทอร์เรนซ์ (Torrance. 1964 : 47) ยังได้กำหนดหลักการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์คือ

1. ยอมรับและเอาใจใส่ต่อคำถามแปลก ๆ ของเด็ก พ่อแม่หรือครูไม่ต้องกลัวว่าการเอาใจของเด็กเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหานั้นจะถูกหรือผิด แต่จะทองช่วยกระตุ้นให้เด็กได้วิเคราะห์และค้นหาเพื่อพิสูจน์การเอา โดยใช้พื้นฐานจากการสังเกตและประสบการณ์ของเด็กเอง
2. ยอมรับและเอาใจใส่ต่อความคิดแปลก ๆ ของเด็ก
3. แสดงให้เด็กเห็นว่าความคิดนั้นมีคุณค่า ทำให้มีการเสริมแรงภายใน (Intrinsic Rewards) เกิดขึ้น

4. จัดเตรียมโอกาสเพื่อการฝึกหัดการเรียนรู้โดยไม่ตอ้งประเมินผล (Period of Nonevaluated Practice of Learning) เด็กอาจจะต้องการเวลาซึ่งสามารถเรียนได้โดยไม่ตอ้งคอยพะวงตอการประเมินผล

ทฤษฎีพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์

พฤติกรรมที่เป็นความคิดสร้างสรรค์นั้น กิลฟอร์ด (อาร์ รังสันทน. 2527 : 28 - 34 อ้างอิงมาจาก Guilford. 1956) ได้จัดไว้ในมิติหนึ่งของโครงสร้างทางสติปัญญา หรือโครงสร้างของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งประกอบด้วย 3 มิติคือ มิตินเนื้อหา (Contents) มิตินการปฏิบัติงาน (Operations) และมิตินผล (Products) ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองโครงสร้างสมรรถภาพทางสมองของ กิลฟอร์ด

จากโครงสร้างของสมรรถภาพทางสมอง หรือทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา
กิลฟอร์ด ได้แบ่งสมรรถภาพทางสมองออกเป็น 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1

เนื้อหา (Content) หมายถึง มิตินี้ถามเนื้อหา ข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่เป็นสื่อในการคิด
สมองรับเข้าป้อนคิด แบ่งออกได้ 4 ลักษณะ คือ

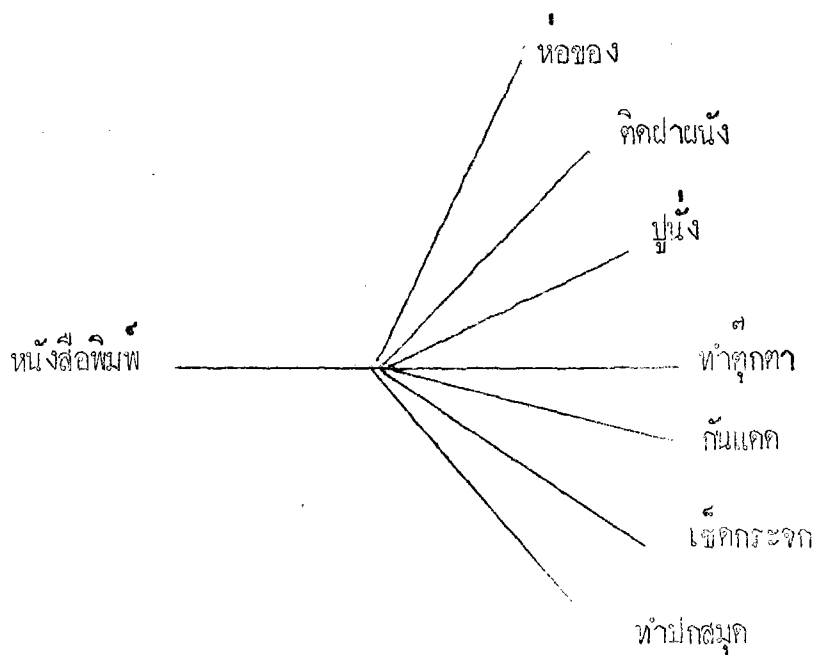
1. ภาพ (Figural) หมายถึง ข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่เป็นนามธรรม หรือรูปที่แน่นอน
ซึ่งบุคคลสามารถรับรู้ และทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดได้ เช่น ภาพ เป็นต้น
2. สัญลักษณ์ (Symbolic) หมายถึง ข้อมูลอยู่ในรูปเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น
ตัวอักษร ตัวเลข โน้ตดนตรี รวมทั้งสัญญาณต่าง ๆ ทั่ว
3. ภาษา (Semantic) หมายถึง ข้อมูลที่อยู่ในรูปของถ้อยคำ ที่มีความหมาย
ต่าง ๆ กัน สามารถใช้ติดต่อสื่อสารได้ เช่น พ่อ แม่ เพื่อน ชอบ โกรธ เสียใจ เป็นต้น
4. พฤติกรรม (Behavioral) หมายถึง ข้อมูลที่เป็นการแสดงออก กิริยา อากัปกิริยา
การกระทำที่สามารถสังเกตเห็น รวมทั้งทัศนคติ การรับรู้ การคิด เป็นต้น เช่น การยิ้ม
การหัวเราะ การสั่นศีรษะ การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

มิติที่ 2

วิธีการคิด หมายถึง มิตินี้แสดงถึงลักษณะ กระบวนการทำงานของสมอง แบ่งออก
ตามลำดับได้ 5 ลักษณะดังนี้

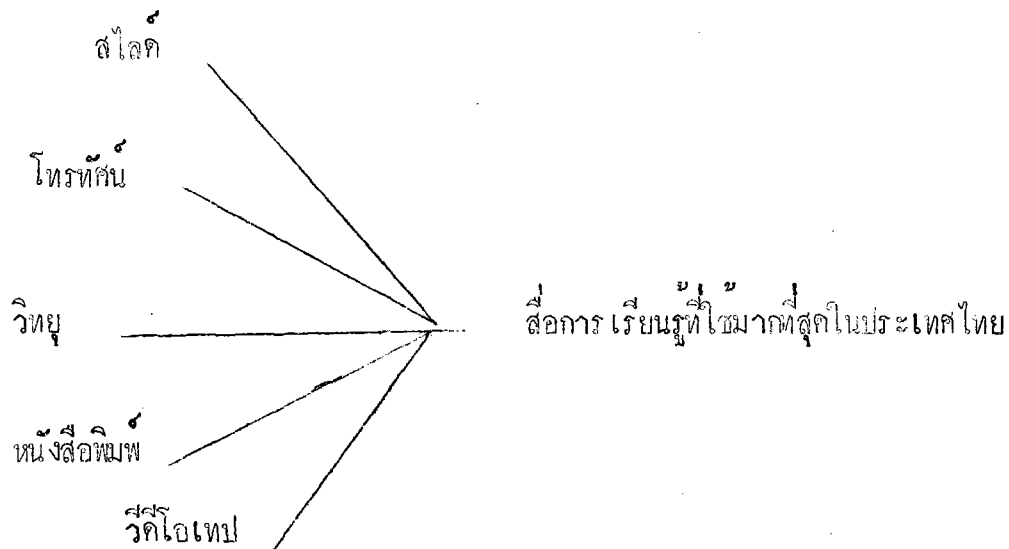
1. การรู้การเข้าใจ (Cognition) หมายถึง ความสามารถในการตีความของ
สมองเมื่อเห็นสิ่งเร้าแล้วเกิดการรับรู้ เข้าใจในสิ่งนั้นและบอกใจความเป็นอะไร เช่น เมื่อ
เห็นของเด็กเล่นรูปร่างกลม ทำคว้ายางนิวเรียบกับบอกใจว่าเป็นลูกบอล
2. การจำ (Memory) หมายถึง ความสามารถในการเก็บสะสมความรู้และข้อมูล
ต่าง ๆ ไว้ได้ และสามารถระลึกได้ เมื่อต้องการ เช่น การจำสูตรคูณ การจำหมายเลข
ประจำตัว การจำตัวคนรายใด
3. การคิดแบบอเนกนัย หรือความคิดกระจาย (Divergent Thinking)
หมายถึง ความสามารถในการคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้หลายรูปแบบ หลายแง่หลายมุม
แตกต่างกันไป เช่น หนังสือพิมพ์ไหนทำอะไรได้บ้าง ไหมบอกมาไหมมากที่สุด ผู้ที่คิดได้มาก แปลก

มีเหตุผล คือผู้ที่มีความคิดเนกนัย และคิดฟุ้งซ่าน ได้อธิบายว่าความคิดเนกนัยก็คือความคิด
 กระจ่างของตนเอง จากตัวอย่าง แสดงคำตอบได้โดยเขียนแผนผังดังนี้

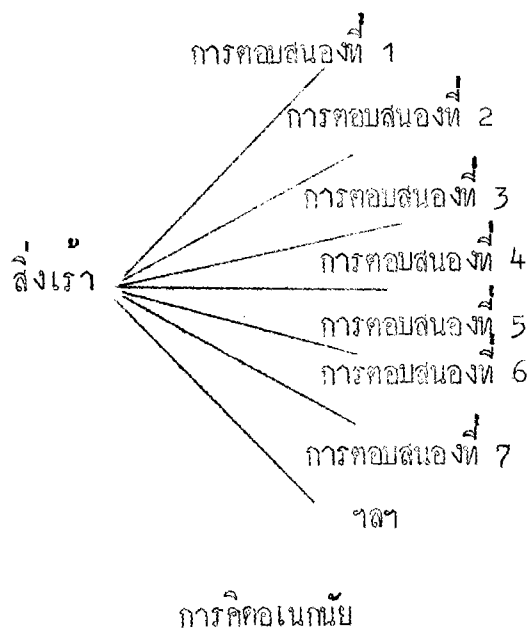

4. การคิดแบบเอกนัย หรือความคิดรวม (Convergent Thinking)

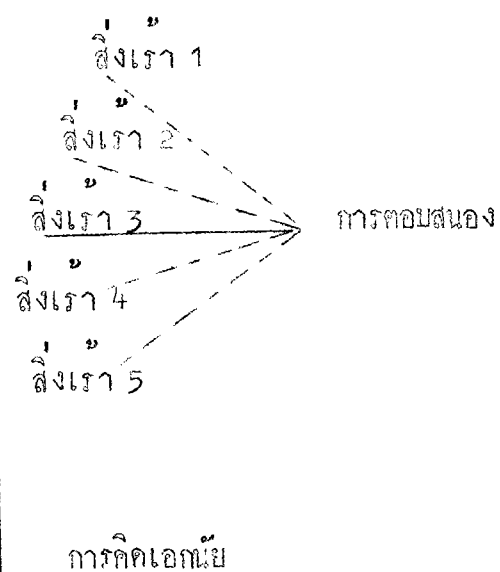
เป็นความสามารถในการคิดหาคำตอบที่ถูกต้อง จากข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่กำหนดและคำตอบที่ถูกต้อง
 ก็มีเพียงคำตอบเดียว จากตัวอย่าง

การเปรียบเทียบความคิดคอนกรีตกับเอภนัย

จากแผนภูมิอธิบายได้ว่า การคิดแบบ
อเนกนัย หรือการคิดแบบกระจาย คือการคิด
ตอบสนองโต้หลายรูปแบบ หลายทิศทาง จาก
สิ่งเร้าเดียว

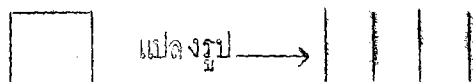
จากแผนภูมิอธิบายได้ว่า การคิด
แบบเอภนัย หรือการคิดรวมคือ การคิด
ตอบสนองสิ่งใดที่สุดเพียงวิธีเดียวจากสิ่งเร้า
หลาย ๆ สิ่ง

5. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการที่ราคาตงสรุป
โดยอาศัยเกณฑ์ที่สุด

วิธี
มิตที่ 3

ผลของการคิด หมายถึง มิตที่แสดงถึงผล (Product) ที่ได้จากการทำงานของสมอง
เมื่อสมองได้รับข้อมูลจากมิตที่ 1 และใช้ความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่ได้รับ
ในมิตที่ 2 แล้วผลที่จะได้ออกมาเป็นมิตที่ 3 หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างว่าผลของการคิด เกิดจาก
การทำงานของมิตที่ 1 และมิตที่ 2 นั้นเอง ซึ่งผลของการคิดแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

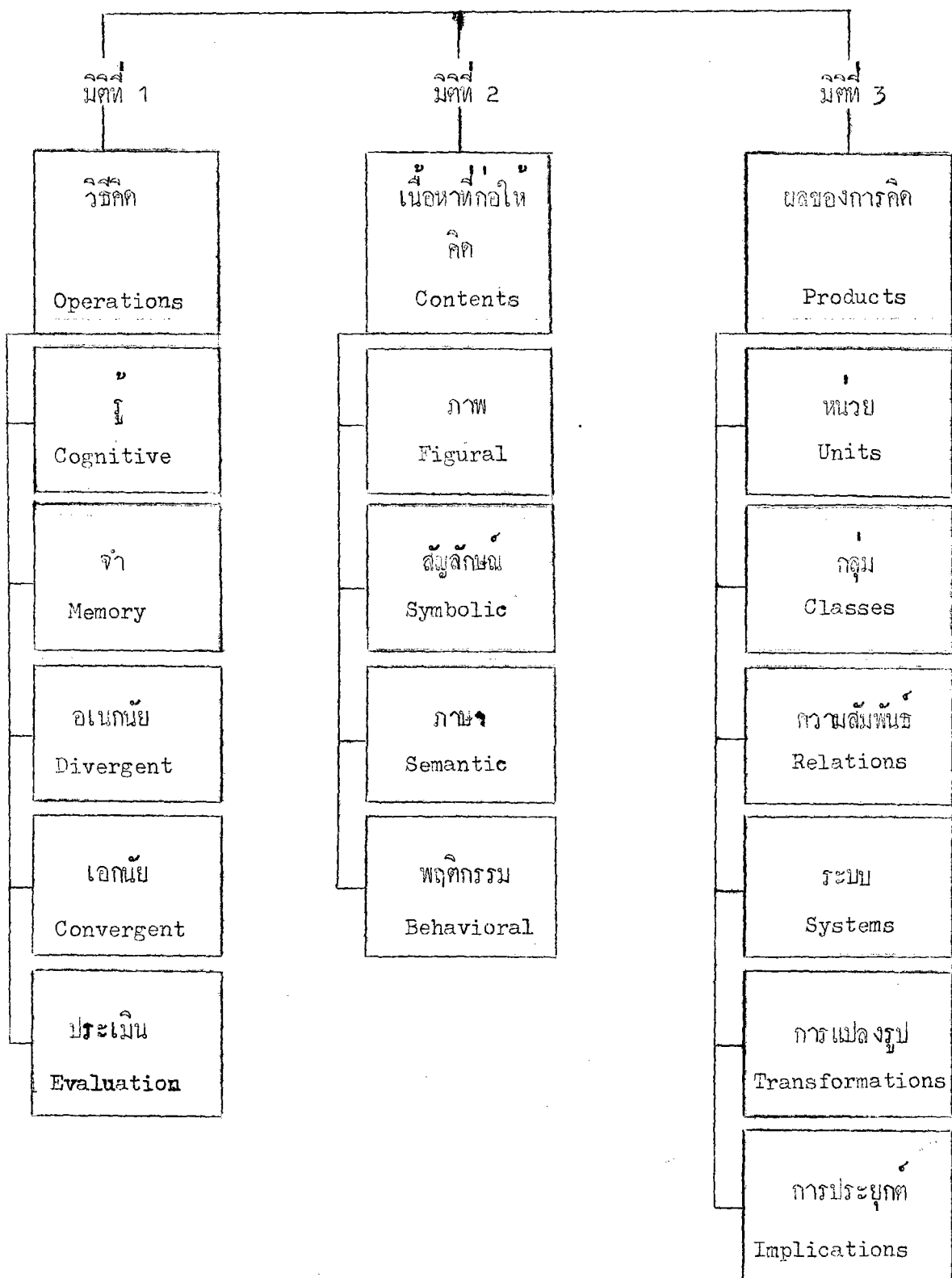
1. หน่วย (Units) หมายถึง สิ่งที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวและแตกต่างไปจากสิ่งอื่น ๆ เช่น คน แมว สุนัข เป็นต้น
2. จำพวก (Classes) หมายถึง ประเภท หรือจำพวกหรือกลุ่มของหน่วยที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะร่วมกัน เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ไก่ แก่ คน สุนัข ข้าง หรือประเภทผลไม้ ไก่แก่ เงาะ ลำไย ลิ้นจี่ เป็นต้น
3. ความสัมพันธ์ (Relations) หมายถึง ผลของการเชื่อมโยงความคิดของประเภท หรือหลายประเภทเข้าด้วยกัน โดยอาศัยลักษณะบางประการเป็นเกณฑ์ ความสัมพันธ์นี้อาจจะอยู่ในรูปของหน่วยกับหน่วย จำพวกกับจำพวก หรือระบบกับระบบก็ได้ เช่น คนคู่กับบ้าน นกคู่กับรัง ปลาคู่กับน้ำ เสือคู่กับป่า เป็นต้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับที่อยู่อาศัย
4. ระบบ (Systems) หมายถึง การจัดประเภทของสิ่งเรต่าง ๆ ให้เป็นระบบแบบแผน เช่น 1, 3, 5, 7, 9 เป็นระบบเลขคี่
5. การแปลงรูป (Transformations) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือการจัดองค์ประกอบของสิ่งเร หรือข้อมูล ออกมาในรูปใหม่ เช่น การเปลี่ยนรูปสี่เหลี่ยมเป็นเส้นตรงสี่เส้น ดังรูป

6. การประยุกต์ (Implications) หมายถึง ความเข้าใจในการนำข้อมูลไปใช้ขยายความเพื่อการพยากรณ์หรือคาดคะเนขอความในตรรกวิทยา "ประเภทใด...แล้ว..." ก็เป็นพวกนี้ซะเน โยอาศัยเหตุและผล

พฤติกรรมที่เป็นความคิดสร้างสรรค์จะอยู่ในมิติด้านการปฏิบัติงาน ในขั้นที่เป็น
การคิดหลายทิศทางหรือการคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking)

จากรายละเอียดดังกล่าว นำมาเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิสมรรถภาพทางสมองของมนุษย์

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

จากทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของ กิลฟอร์ด ได้อธิบายว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่าลักษณะการคิดอเนกนัย หรือการคิดแบบกระจาย ซึ่งประกอบด้วย

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่แตกต่างจาก ความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่มเป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และสังคม

2. ความคล่องตัว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ว่ากันในเรื่อง เดียวกันโดยแบ่งออกเป็น

2.1 ความคล่องแคล่วทางคำ (Word Fluency) เป็นความสามารถในการใช้คำอย่างคล่องแคล่วนั่นเอง

2.2 ความคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์ (Associational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันโดยมากที่สุดเท่าที่จะ มากได้ภายในเวลาที่กำหนด

2.3 ความคล่องแคล่วทางการแสดงออก (Expressional Fluency) เป็นความสามารถในการใช้สีหรือประโยค

2.4 ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational Fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งของการภายในเวลาที่กำหนด เช่น ให้คิดหาประโยชน์ของกลอนอื่นมาให้ได้ มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนด

3. ความยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของความคิด แบ่งออกเป็น

3.1 ความยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous Flexibility) เป็น ความสามารถในการพยายามคิดให้หลายอย่างอย่างอิสระ เช่น คิดได้วาประโยชน์ของกลอนหิน มีอะไรบางอย่าง

3.2 ความยืดหยุ่นทางการคิดเปลี่ยนแปลง (Adaptive Flexibility) เป็นความคิดที่ไม่ซ้ำกัน มีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการสร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่เป็นพิเศษให้สำเร็จ

จะเห็นได้ว่าความคิดริเริ่มเป็นลักษณะความคิดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นความคิดที่แตกต่างจากความคิดเดิม และอาจไม่เคยมีใครนึกหรือคิดถึงมาก่อน พฤติกรรมของความคิดริเริ่มจึงมักเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าเสี่ยงและเล่นกับความไม่แน่นอน ส่วนความคิดคล่องแคล่วนั้นนับว่าเป็นความสามารถอันดีในการที่จะพยายามเลือกหนทางให้ ความคิดที่ดี และเหมาะสมที่สุด และยังช่วยจัดหาทางเลือกอื่น ๆ ที่อาจเป็นไปได้อีกด้วย หลักเดียวกับการชักชวนหรือเพิ่มคุณภาพความคิดใหม่มากขึ้นด้วยการจัดเป็นหมวดหมู่และหลักเกณฑ์ยิ่งขึ้น แม้ว่าคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์จะประกอบด้วยความคิดหลายลักษณะทั้งความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น และความคิดคล่องตัวก็ตาม แต่ลักษณะความคิดละเอียดลออก็จะขาดเสียมิได้ หากปราศจากความคิดละเอียดลออเสียแล้ว ก็ไม่อาจทำให้เกิดผลงานหรือผลผลิตสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ และตรงจุดนี้เป็นจุดสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่เรามุ่งเน้นผลผลิตสร้างสรรค์เป็นสำคัญด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

พินัย สิมทแก้ว (2520 : 11) ให้ความหมายว่า หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอด ความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ ความรู้สึกและเจตนารมณ์ของผู้เขียนเป็นภาษาที่แปลกใหม่ น่าสนใจ ช่วยให้เพลิดเพลิน งานเขียนนั้นอาจจะไม่ใหม่ต่อโลก แต่ใหม่สำหรับผู้เขียนเอง

เจือ สตะเวทิน (2522 : 3) ให้ความหมายว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ใช่วิธีความคิดของผู้เขียนเอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาทำการอย่างหนึ่งซึ่งแสดงสติปัญญาของตนเอง ไม่เขียนตามแบบใคร ไม่คัดลอกใคร

ระเบียบ นาคทรพ (2524 : 1) ให้ความหมายว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ด้วยภาษาที่ชัดเจนเหมาะสมถูกต้องตามประเภทหรือเนื้อหาที่แสดงออก

ฮุก (Hook. 1967 : 143) ได้กล่าวสรุปความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ

1. ความคิดริเริ่มที่ได้จากการมองสิ่งคุ้นเคยในแนวใหม่ หรือการจัดสิ่งที่รู้แล้วใหม่
 2. ไม่วางแผนเขียนใดก็ตามที่แสดงความคิดริเริ่มจะถือเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
- แต่งงานชิ้นหนึ่งอาจมีคุณค่าเชิงสร้างสรรค์มากกว่างานชิ้นหนึ่ง

แนวความคิดดังกล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ออกมาจากความรู้สึก ความคิดของผู้เขียนที่แสดงออกได้อย่างอิสระโดยใช้ภาษาสละสลวย เป็นสื่อในการถ่ายทอดความคิดใหญ่ไพศาล

ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเทิน มหาขันธ (2519 : 124) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายหลักของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาในทางสร้างสรรค์และเข้าใจแนวคิดของตน
2. เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี คมศิลป์ ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้
3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม

สำหรับ วรรณพร ภิมยวัน (2524 : 18) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. เพื่อให้ได้มีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาเขียน เพื่อสื่อความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี

2. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเขียนภาษา และกระตุ้นให้มีความสนใจงานด้านวรรณศิลป์

3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพื้นฐานทางภาษาที่คล่องแคล่ว และมีความสนใจฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มีโอกาสฝึกได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการสอนการสร้างผลงานทางภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอนภาษาไทย การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการสอนให้เขียนจินตนาการและความรู้สึกของผู้เขียน ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ทางภาษาอย่างดีและต้องมีความปรารถนาที่จะเขียน ฉะนั้นเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องกระตุ้นและแนะแนวทางวิธีการเขียนให้แก่นักเรียน การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ย่อมต่างจากการสอนคัดลายมือและฝึกเขียนสะกดคำ เพราะการคัดลายมือ การเขียนสะกดคำเป็นการฝึกทักษะซึ่งเป็นพื้นฐานของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลงานทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เช่น นิทาน บทความ คำขวัญ เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2522 : 135) ได้เสนอแนะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนคำขวัญในโอกาสต่าง ๆ ได้ เช่น คำขวัญวันเด็ก วันครู วันแม่ เป็นต้น

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถหาคำ คำพังเพย หรือสุภาษิตมาเขียนให้คล้องจองกัน

3. เพื่อให้นักเรียนเขียนร้อยแก้วสั้น ๆ เช่น เขียนพรรณนาในภาพ พรรณนาความรู้สึกต่าง ๆ

4. เพื่อให้นักเรียนสามารถแต่งเรื่องราวขึ้นเอง จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคน สัตว์ หรือธรรมชาติที่ใกล้ชิดกับนักเรียนได้

5. เพื่อให้นักเรียนสามารถแต่งบทประพันธ์ได้ตามระดับความสามารถของนักเรียน

6. เพื่อให้นักเรียนสามารถแต่งเพลงหรือบทละครสั้น ๆ ได้

7. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนคำสวด คำไว้อาลัยในโอกาสต่าง ๆ ได้

8. เพื่อให้นักเรียนสามารถช่วยกันตอบคำถามหรือโต้เถียงสนทนาได้
9. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบทความประเภทต่าง ๆ ได้
10. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องสั้นหรือนวนิยายโดยวัดความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

หลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่ยุ่งยากซับซ้อน เพราะนักเรียนต้องอาศัยประสบการณ์ ความสะเทือนอารมณ์หรือความประทับใจ ความต้องการแสดงออก รวมไปถึงความสามารถในการลำดับความคิดออกมาเป็นเรื่องราว และความสามารถในการใช้ภาษาควม ดังนั้นการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนจึงควรคำนึงถึงหลักการสอนที่สำคัญ ดังที่ นิตยา ฤทธิโยธี (2516 : 61) กล่าวว่า การวางโครงการเพื่อการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกระทำโดยรอบคอบ เพราะมีความสำคัญมาก นักเรียนต้องได้รับการช่วยเหลือ แนะนำ ใหญ่จัดการวางระเบียบ ความคิดให้เป็นไปตามลำดับ

เรื่องหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ได้มีนักการศึกษาหลายคนกำหนดหลักการสอนไว้ดังนี้

สมิท (Smith. 1973 : 9) ได้แนะนำหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลายข้อคือ

1. จะต้องมียังใหม่ ๆ แตกต่างกันไป หรือมีลักษณะเฉพาะตัว สิ่งแรกที่ควรคำนึงถึงคือ ผลผลิตและกระบวนการที่ใช้นั้นต้องใหม่ เช่น การสอนแบบสร้างสรรค์เรื่องโคลงกลอน นักเรียนต้องผลิตโคลงกลอนใหม่ ๆ

2. เน้นความคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) การคิดแบบอเนกนัยนี้มิได้หมายถึงคำตอบที่ถูกของสมบูรณ์เพียงคำตอบเดียว การคิดแบบนี้ผู้เรียนจะทราความรู้ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอดต่าง ๆ มาใช้ในลักษณะใหม่ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดคำตอบใหม่ ๆ หลายคำตอบ

3. การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องการแรงจูงใจเป็นอย่างมากที่จะก่อให้เกิดกระบวนการคิด เช่น บรรยายภาพที่ไม่เคร่งเครียด การชมเชย การกระตุ้นให้นักเรียนคิดในนักเรียนได้ทำงานตามสบาย

4. ไม่ควรกำหนดคำตอบตายตัวไว้ในใจของครู เพราะอาจจะทำนายไม่ได้ว่าผลงานของนักเรียนจะออกมาในรูปใด ครูผู้สอนไม่ควรตัดสินว่าผลงานของนักเรียนผิดหรือถูก เพียงแต่เป็นผู้ช่วยตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษาของนักเรียนเท่านั้น

5. กระบวนการในการทำงานมีความสำคัญเท่ากับผลงานของนักเรียน

6. การใช้คำถามหรือสร้างสถานการณ์ก่อให้เกิดคำตอบหลาย ๆ ประการ เพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กคิดไปไกลหลาย ๆ แนว ขอบัญหาหรือเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความคิดนั้นควรจะเป็นสิ่งที่เด็กคิดได้จากการทรงจำ การสังเกตจากที่เคยพบ เคยเห็น หรือเคยได้ยินมาก่อน ครูควรยอมรับความคิดเห็นของทุกคน โดยไม่มีการกำหนดความคิดของใครว่าใช่หรือไม่ใช่หรือใจ

7. การสอนแบบนี้ควรจัดห้องเรียนให้สบาย และควรมีอุปกรณ์บางอย่างที่จำเป็นในการทำแบบฝึกหัด

8. การให้อ่านเรื่องและเขียนอย่างสร้างสรรค์หลาย ๆ แบบ จะช่วยให้นักเรียนรู้จักแนวทางในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น

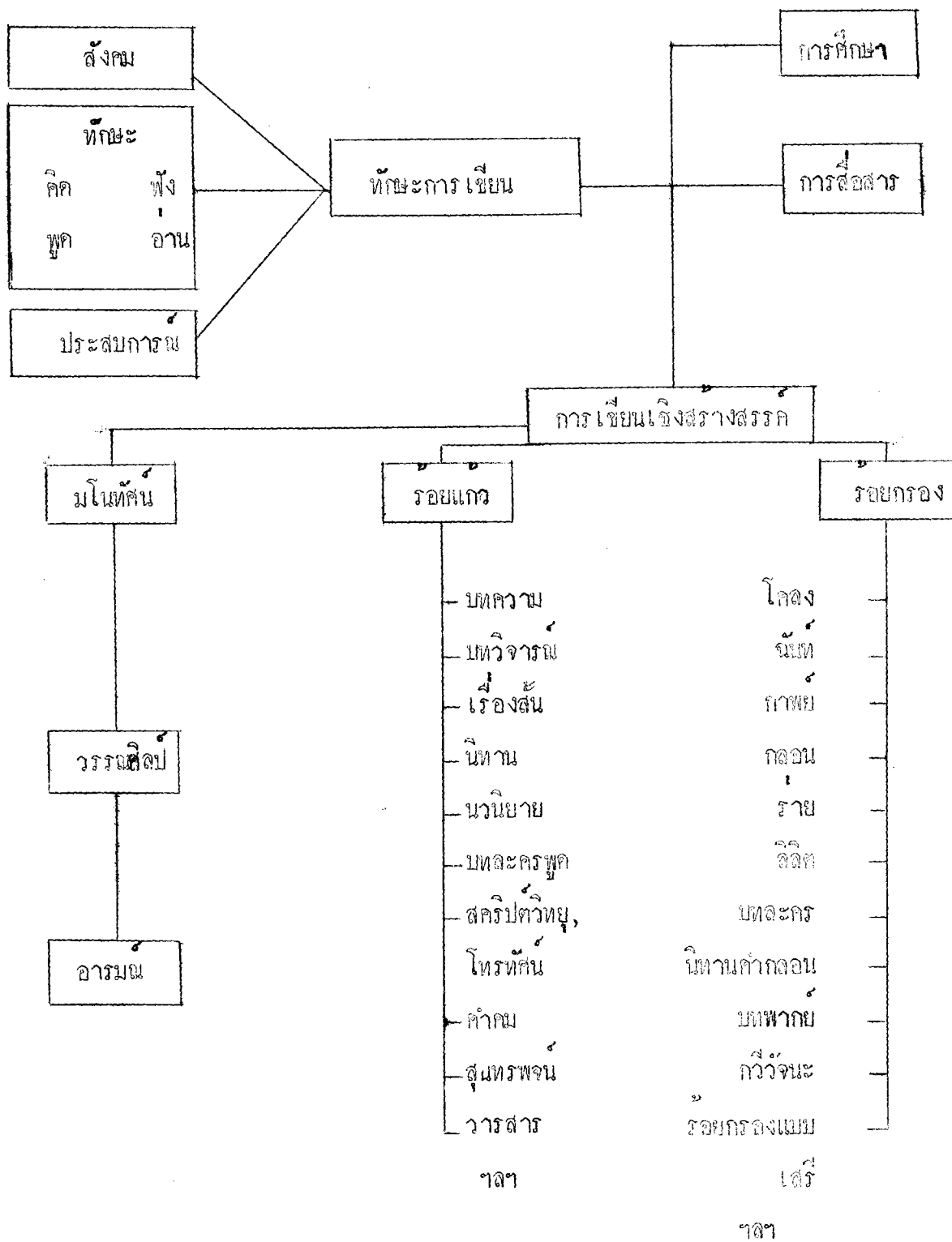
9. กระบวนการสอนควรเป็นประชาธิปไตย สร้างกฎในการเรียนร่วมกัน

10. การสอนแบบสร้างสรรค์ คือการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดของตนออกมา ครูควรเน้นและชมเชยความแตกต่าง ลักษณะเฉพาะ ความเป็นตัวของตัวเอง และความคิดริเริ่ม

ส่วน วิธนา วิสัณฐ์ (2525 : 224 - 225) ได้เสนอหลักสำคัญบางประการในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ดังนี้

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะเกิดขึ้นได้เมื่อนักเรียนมีความรู้สึกอยากคิด อยากเขียน อยากแสดงออก ครูจะต้องแนะแนวทางสร้างสภาพการณ์จูงใจให้นักเรียนอยากคิด อยากเขียน และอยากแสดงออก

2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น
 ทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน ประสบการณ์ แนวคิดหรือทัศนะของผู้เขียน องค์ประกอบทาง
 วรรณศิลป์ และแรงบันดาลใจ การเรียนการสอนจึงควรเป็นไปเพื่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว
 ให้บังเกิดในตัวผู้เรียน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบการสอนได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแบบจำลองแนวคิดในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ วิภา วิสปัญญา

ประโยชน์การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประชุมพร สุวรรณครา (วิไล ชินวงศ์ อ้างอิงมาจาก ประชุมพร สุวรรณครา. 2523) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลายประการดังนี้

1. เป็นการฝึกทักษะและพัฒนาการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของเด็ก
2. เป็นการช่วยให้เด็กรู้จักกว้างขวางมากขึ้น ก่อให้เกิดความฉลาดในการเลือกใช้ถ้อยคำ ส่วนงาน วลี ที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน มีชีวิตชีวาแก่ผู้อ่านและก่อให้เกิดความสุขความเพลิดเพลินในการเขียน
3. ทำให้เด็กรักการเขียน
4. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. เด็ก ๆ จะแสดงความรู้สึกรักใคร่ แสดงปัญหาที่พบออกมาในการเขียน ทำให้ครูรู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนมากขึ้น
6. การเขียนแบบสร้างสรรค์ จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เขียนให้มีความนับถือยอมรับตนเอง ภูมิใจตนเองและรู้จักยอมรับผู้อื่น
7. การสอนแบบสร้างสรรค์ช่วยให้เด็กมีความรู้ เกิดความซาบซึ้งในวรรณคดีที่มีคุณค่าต่าง ๆ ซึ่งจะเป็ประสบการณ์สะสมที่เด็กจะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป
8. การเขียนแบบสร้างสรรค์จะเป็นการฝึกให้เด็กใช้ความสังเกตแบบธรรมชาติ อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาและความรู้สึกอันดีงาม ความเห็นอกเห็นใจ ความรักเพื่อนมนุษย์ สัตว์ และธรรมชาติ
9. การเขียนแบบสร้างสรรค์เป็นงานที่สนุกสนาน ท้าทาย เพราะมีการวางแผนหากลิ่วใช้ในการสอน ซึ่งเป็นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้สอน เป็นงานที่สร้างความสุขและก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการสอน เป็นงานที่สร้างความเชื่อมั่นและคุณค่าให้กับผู้สอน เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ควมเห็นว่าการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ทั้งยังมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพด้วย เช่น การเขียนในรูปแบบนวนิยาย กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น เป็นต้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องปลูกฝังให้เด็กได้ฝึกตนเองจนสามารถสร้างสรรคงาน เขียนที่มีคุณภาพได้ตามวัยและศักยภาพของตน การฝึกให้เด็กได้คิดแล้วเขียนออกมาจะช่วยให้เด็ก ได้พัฒนาการทางการเขียนดีขึ้น และการฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ หลังจากให้นักเรียนได้เรียนรู้ หลักเกณฑ์แล้วจะเป็นเครื่องมือช่วยในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ประสบผลสำเร็จได้ยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

งานวิจัยในประเทศ

ประทุมพร ศุภโรจน์ (2519 : 64) ได้ศึกษาประสิทธิภาพแบบฝึกการเขียน อย่างสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของ กิลฟอร์ด รวม 18 แบบ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ โรงเรียนสวนหลวง จำนวน 81 คน พบว่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนและหลัง การเรียนของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าแบบฝึก การเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2

ยุพา ขนนคราม (2519 : 70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกการเขียน แบบสร้างสรรค์ตามรอยกรองสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยสร้างแบบฝึกการเขียนสร้างสรรค์ ตามรอยกรอง ตามแนวทฤษฎีของ กิลฟอร์ด (Guilford) แล้วหาประสิทธิภาพของแบบฝึก โดยการออกแบบสอบถามความคิดของครูประถมศึกษา ผลของการวิจัยพบว่าครูโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกันว่า แบบฝึกการเขียนนี้เป็นแบบฝึกที่นำไปใช้ประกอบการสอน รอยกรองในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างเหมาะสมมาก

เพ็ญ เลี้ยงจันทร์ (2521 : 48 - 51) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเขียน เรียงความแบบปกติกับแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยสร้างชุดการสอน

วิชาเรียงความแบบปกติกับแบบสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
สร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเรียงความ
แบบปกติ

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2523 : 86) สร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้
รอยกรอรวมสมัยในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสร้างแบบฝึก
ดังกล่าวแสหาประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยปรากฏว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่า
เกณฑ์ที่กำหนดไว้ และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

พเยาว์ ทักษิณ (2523 : 60 - 62) ใ้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความคิด
สร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกการเขียนที่นักเรียนเขียนโดยอ้างอิงระดับกับแบบฝึก
ที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องและเปรียบเทียบ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนใน
กลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการฝึกแล้วนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์
ทางภาษาสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลอง
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิศวาท ลัดดากุล (2524 : 70 - 71) วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะ
การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบฝึกทักษะ
การเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ คะแนนเฉลี่ย
หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

วิไล จินางส์ (2526 : 36) ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิง
สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการให้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก พบว่า
กลุ่มที่ใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แบบฝึกอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1974 โจบ (อนงค์ บุญเลิศ. 2521 : 69 อ้างอิงมาจาก Jobe. 1974) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อการเลือกเรื่องในการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ High School สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนมีอิสระในการเลือกเรื่องที่จะเขียนตัวเอง เรื่องที่นักเรียนชอบเขียนมากที่สุดตามลำดับก็คือเรื่องเพื่อน เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ และเรื่องที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ และอิทธิพลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกหัวข้อในการเขียนของนักเรียน ได้แก่ อิทธิพลภายในซึ่งเป็นความคิดของนักเรียนเอง ประสบการณ์ตรงและหนังสือ นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

โรเบเน (วิลโล จินหงศ์. 2526 : 23 อ้างอิงมาจาก Romain. 1975) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความแตกต่างในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยให้สิ่งเร้าและการจัดกระทำที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างกัน แต่ข้อสรุปภายในกลุ่มทดลองจะทำให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม

ววยโร (วิลโล จินหงศ์. 2526 : 23 อ้างอิงมาจาก Vairo. 1976) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับทักษะทางความเข้าใจในการอ่าน การใช้ภาษา คำศัพท์ และการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถม ผลการวิจัยพบว่าการเขียนอย่างสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับทักษะทางภาษาด้านต่าง ๆ

ผลการวิจัยทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าเรื่องของ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการเรียนภาษาซึ่งเป็นวิชาทักษะ เป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอยู่ในวัยที่สามารถจะสร้างสรรค์งานเขียนเพื่อประโยชน์แก่อนาคตได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ของงานเขียนให้กับเด็กในระดับนี้ เพื่อให้การสอนทักษะการเขียนสมบูรณ์อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

หลักการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกประกอบหลายประการ ดังที่ โรเซนบาวน์ (Rosenbaum, 1969 : 112 - 115) กล่าวว่า ในการจัดทำแบบฝึกนั้นครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กส่วนใหญ่ แล้วจัดทำแบบฝึกไว้ให้มากที่สุดที่เด็กทั้งเก่งและอ่อนจะเลือกทำได้ตามความสามารถ และแบบฝึกนั้นควรจะชัดเจน มีความหมายต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การใช้หลักจิตวิทยาของเด็ก และการเน้นถึงความแตกต่างของเด็กส่วนใหญ่แล้วจัดทำแบบฝึกนั้นควรจะชัดเจน มีความหมายต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การใช้หลักจิตวิทยาของเด็ก และการเน้นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการสร้างแบบฝึกของโรเซนบาวน์นี้ โคตรกับความเห็นของ รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517 : 412 - 413) ที่กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกทักษะว่า

1. ให้สอดคล้องกับจิตวิทยา และพัฒนาการของเด็ก และลำดับขั้นของการเรียน เด็กแรกเกิดยังมีประสบการณ์น้อย แบบฝึกทักษะจะทรงแสดงอย่างเรียบง่าย สีสวย ชวนใจเด็ก และเป็นไปตามลำดับความยากง่ายเพื่อให้เด็กมีกำลังใจทำ
2. ให้มีจุดมุ่งหมายว่าจะฝึกในด้านใด แล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับความมุ่งหมายที่วางไว้ ครูต้องจัดทำไว้ล่วงหน้าเสมอ
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก ถ้าสามารถแยกตามความสามารถแล้วจัดทำแบบฝึกเพื่อส่งเสริมเด็กแต่ละกลุ่มได้ยิ่งดี
4. ในแบบฝึกต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ ถ้าเด็กยังไม่เข้าใจครูต้องชี้แจงด้วยคำพูดที่ไพเราะง่าย ๆ ให้เด็กสามารถทำตามคำสั่งได้
5. แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง ครูจะต้องตรวจพิจารณาให้ดีก่อน อย่าให้มีข้อผิดพลาดใด
6. การให้เด็กทำแบบฝึกแต่ละครั้งต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก เด็กเล็ก ๆ ย่อมสนใจจะทำสิ่งใดอยู่ไคร่ไม่นาน
7. ควรทำแบบฝึกหลาย ๆ แบบ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้กว้างขวางและส่งเสริมให้เกิดความคิด

8. กระบวนการให้เด็กทำแบบฝึกหัดต่อเนื่องและทบทวนพอสมควร
 สวน วรนาถ พงสุวรรณ (2518 : 34 - 37) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้าง
 แบบฝึกหัดดังต่อไปนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก
 - 3.1 ศึกษาเนื้อหาในการเรียนการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและจิตวิทยาพัฒนาการ
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
 - 3.5 วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบของการฝึกให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง
 - 3.6 เลือกเนื้อหาต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนดไว้

ในการสร้างแบบฝึก สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2522 : 52 - 62)
 กล่าวว่า ต้องยึดตามหลักการ เรียนรู้ทางจิตวิทยา ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของ ฮอว์นโดล เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise)
 ซึ่งกล่าวว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องแคล่ว
 และสามารถทำได้ดี (Law of Use) ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือ
 ทดหัดไปนานแล้ว ย่อมจะทำให้ทำได้ไม่ดี (Law of Disuse)
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด
 ความสามารถและความสนใจต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึกหัดจึงควรพิจารณาถึงความ
 เหมาะสมคือไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปและควรมีหลาย ๆ แบบ
3. การจูงใจผู้เรียน โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายากเพื่อเป็นการดึงดูด
 ความสนใจของนักเรียนซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยยั่วยุให้คิดค้นต่อไป
4. ใช้แบบฝึกสั้น ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

ลักษณะของแบบฝึกหัด

ริเวอร์ (River. 1968 : 97 - 105) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอควรในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะมีการฝึกเรื่องอื่น ๆ
ต่อไป ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อการสอนให้ทำซ้ำเพื่อทดสอบ

2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้ทุกคนในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักแล้ว
6. เป็นแบบฝึกที่นักเรียนใช้ความคิดด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย
8. ควรฝึกให้นักเรียนสามารถใช้สิ่งที่เรียนไปแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ไพรัตน์ สุวรรณเสน (2517 : 189 - 190) กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกหัด
ว่าต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. เกี่ยวกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย และระดับความสามารถของเด็ก
3. มีคำสั่งแจ่มชัด ๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย คำสั่งแจ่มหรือคำสั่งต้อง

กระตือรือร้น

4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

ศศิธร สุทธิแพทย์ (2517 : 72) ได้ศึกษาพบว่าแบบฝึกที่นักเรียนสนใจและกระตือรือร้น
ที่จะทำเป็นแบบฝึกที่มีลักษณะดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาง่าย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก

5. ปลุกความสนใจ

6. เหมะกับวัยและความสามารถ

7. อาจศึกษาด้วยตนเองได้

เช่นเดียวกับ นิตยา ฤทธิโยธี (2520 : 1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักไวดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว

2. เหมะกับระดับ วัย หรือความสามารถของเด็ก

3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำ

4. ใช้เวลาเหมาะสมคือไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป

5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

นิกา เล็กบำรุง (2518 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงหลักการให้แบบฝึกแก่นักเรียน
ไว้ว่า ครูควรมีหลักการในการให้แบบฝึกเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนดังนี้

1. แบบฝึกต้องแจ่มแจ้งและแน่นอน ครูจะต้องอธิบายวิธีทำให้ชัดเจนให้นักเรียน
เข้าใจโดยถูกต้อง และกำหนดขอบเขตให้แน่นอนไม่กว้างขวางเกินไป

2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมะกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน

3. แบบฝึกควรเป็นเรื่องที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว เพราะความรู้หรือประสบการณ์เดิม
เป็นรากฐานหรือประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปโดยง่ายและสะดวกขึ้น

4. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนมองเห็นคุณค่า
อันเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

5. ครูของเราควรมีความสนใจของนักเรียนใหม่ต่อแบบฝึกนั้น

6. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้น และปัญหานั้นไม่ยากเกินความสนใจของนักเรียน
แต่เราควรมองหาจุดที่สนใจ และช่วยให้นักเรียนอยากแก้ปัญหาขึ้น ๆ

7. การให้นักเรียนรู้เค้าโครงเสียก่อน จะเป็นเครื่องเร้าใจให้นักเรียนทำต่อไป
ให้สำเร็จ

8. เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกที่กำหนดให้นักเรียนเก่ง
นักเรียนปานกลาง และนักเรียนอ่อนควรยากง่ายต่างกัน ถ้าให้เหมือนกันก็พิจารณาตาม
คุณภาพให้แตกต่างกัน หรือให้เด็กที่เรียนมีเวลาทำมากกว่า

9. ควรขยับยั้งให้นักเรียนพยายามทำเพื่อผลงานมากกว่าหวังรางวัลหรือแรงจูงใจ การลงโทษ การเข้าใจคุณค่าคำถาม ขยับยั้งให้เด็กเกิดความสนใจและตั้งใจทำจริง ๆ
10. ควรคำนึงถึงวัยเขา เด็กเล็กควรมุ่งให้เด็กเกิดความรู้ ความชำนาญ สำหรับเด็กโตรู้จักใช้ความคิดแล้ว ควรให้งานที่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดมากขึ้น
11. การให้แบบฝึกควรเหมาะสมกับเวลาที่เด็กมีอยู่ ไม่ควรให้มากเกินไปจนนักเรียนไม่สามารถทำสำเร็จได้ และไม่ควรให้น้อยจนมีเวลามากเกินไป ควรให้นักเรียนใช้เวลาทำแบบฝึกจนเกิดความรู้และทักษะจริง
12. แบบฝึกที่ให้ความรู้ความแตกต่างกัน และเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อท้าทายจนเกิดความเบื่อหน่าย

แบบฝึกวิชาภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ครูจะต้องฝึกฝนหรือให้นักเรียนทำแบบฝึกมาก ๆ ดังที่ กมล คิมฐกุล (2509 : 41) กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยให้พัฒนาการทางภาษาดีขึ้นคือการนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางมากขึ้นโดยอาศัยแบบฝึกทักษะโดยตรง หัวใจของการสอนวิชาทักษะอยู่ที่ "การฝึก" การฝึกอย่างถูกวิธีเท่านั้นที่จะทำให้เด็กเกิดความชำนาญคล่องแคล่ว ว่องไว ทักษะในคานภาษาเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องฝึกให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการติดต่อสื่อความหมายกัน อันเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของการสอนภาษา ซึ่งการฝึกทักษะทางภาษามีลำดับขั้นดังนี้

1. ให้เด็กได้เข้าใจในวิธีการเสียก่อน เช่น วิธีออกเสียง ร, ล เป็นต้น
2. เมื่อเด็กเข้าใจวิธีการแล้วจึงลงมือฝึกด้วยการให้ทำแบบฝึกหรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อฝึกทักษะที่ต้องการ
3. ฝึกบ่อย ๆ สม่ำเสมอทั้งระยะไว้นานจนเด็กคลั่ง
4. แบบฝึกหรือกิจกรรมฝึกทักษะจำเป็นต้องทำซ้ำ ๆ กัน โดยใช้กลวิธีพลิกแพลงให้แบบฝึกหรือกิจกรรมในรูปต่าง ๆ กัน เพื่อเด็กจะได้ไม่เบื่อหน่ายต่อการฝึกนั้น ๆ

5. ติดตามผลเพื่อสังเกตดูความก้าวหน้าของเด็กภายหลังการฝึกไปแล้ว ในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ครูทราบว่าเด็กคนไหนมีทักษะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงไร และมีขอบเขตของในเรื่องใดอย่างไร เพื่อจะใดแก้ไขใดทัน อย่าปล่อยให้ผ่านไป เพราะจะทำให้ติดเป็นนิสัย และครูจะต้องคอยควบคุมการฝึกอย่างใกล้ชิดด้วย ไม่ควรปล่อยให้เด็กฝึกกันไปเอง โดยครูไม่คอยใดตรวจสอบแบบฝึกหัด (กมล คินธุภณ. 2509 : 15 - 16)

กอ สวัสดิ์พาณิชย์ (2514 : 1 - 2) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกให้เหมาะสมว่า จะต้องการให้เกิดทักษะใดใช้แบบฝึกแบบไหน ใช้อย่างไร
2. ใช้แบบฝึกสั้น ๆ แต่หลายแบบ เพื่อฝึกทักษะอันเดียวกันนั้นจนเกิดความแม่นยำ แบบฝึกควรมีหลายแบบเด็กจะได้ไม่เบื่อ
3. ให้ฝึกในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น คัดบนกระดานดำ คัดบนกระดานมาปิดไว้ในอาน

4. ประเมินผลการประเมินผลขณะที่ฝึกหัดนั้น ต้องประเมินเพื่อดูว่าเด็กเกิดความชำนาญในทักษะนั้นเพียงไหน อาจให้เด็กออกมาพูดว่าอะไรไม่ได้ในแบบฝึกนั้น ๆ หรืออาจหาวิธีอื่นเพื่อคนดูว่าเด็กทำแบบฝึกนั้น ๆ ไม่ได้เพราะอะไร ถ้าเราไม่ประเมินผลเราจะไม่มีโอกาสฝึกให้เด็กเกิดทักษะที่ต้องการได้

ในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาพื้นฐานทางจิตวิทยาจากกฎการเรียนรู้ของ E.L. Thorndike (อ้างอิงมาจาก อรพันธุ์ ประดิษฐ์รัตน์. 2528 : 71)

กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercises) กล่าวถึงการกระทำใด ๆ ก็ตาม หากได้ฝึกฝนทำบ่อย ๆ จะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องแคล่วและสามารถที่จะกระทำสิ่งนั้นได้ดี (Law of Use) แต่หากการกระทำนั้นไม่ได้รับการฝึกเสมอหรือไม่ได้กระทำอีกเลย การกระทำนั้น ๆ จะค่อย ๆ เลือนหายไป (Law of Disuse)

กฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวว่า ความสำคัญของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับการตอบสนอง (Response) ทั้งสองอย่างนี้ เชื่อมโยงกันใด หากเราทำให้เกิดสภาพที่น่าพอใจจะเป็นการจูงใจให้ฝึกเกิดความสนใจในการฝึก

จากทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกเพื่อให้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไป ให้นักเรียนได้ทราบผลของการทำแบบฝึก ซึ่งเป็นการให้ขมูดยอนกลับ เป็นผลทางจิตวิทยา ที่ช่วยเสริมแรง (Reinforcement) ให้นักเรียนมีกำลังใจ มีความตั้งใจและความพยายาม ซึ่งเป็นตัวผลักดันให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำให้ได้ดีกว่าเดิม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการเขียน

มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกเพื่อฝึกทักษะทางการเขียนไว้หลายคน เช่น งานวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ต่อไปนี้

พ.ศ. 2522 ยุพา พิมพ์ (2522 : 40 - 42) ได้สร้างแบบฝึกหัดการเขียน คำที่ใช้อักษรควบ ร ล ว สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนำไปทดลองกับนักเรียน โรงเรียนจังหวัดทหารบกฉะบือ จำนวน 70 คน ผลปรากฏว่าหลังการทำแบบฝึกชุดนี้แล้ว นักเรียนสามารถเขียนคำที่ใช้อักษรควบกล่าถูกต้องมากขึ้น โดยคะแนนความแตกต่างของการทดสอบก่อน และหลังทำแบบฝึกหัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในปีเดียวกัน พงศ์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2522 : 43) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนอักษรนำ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนนิมิตชูพงศ์ จังหวัดยะลา จำนวน 60 คน นำผลมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ปรากฏว่าแบบฝึกการเขียนอักษรนำที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.41/90.40 อยู่ในเกณฑ์กำหนด และนักเรียนที่ได้รับการฝึกการเขียนอักษรนำ จากแบบฝึกชุดนี้มีความสามารถในการเขียนอักษรนำเพิ่มขึ้น โดยผลของคะแนนการสอบก่อนฝึก และหลังฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในปี พ.ศ. 2525 ยุพดี พูลเวชประชาสุข (2525 : 56) ได้สร้างแบบฝึกหัด การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยได้เปรียบเทียบกับการเขียนตาม คำบอก และนำไปทดลองสอนกับนักเรียนโรงเรียนวัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 72 คน ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีผลการเขียน สะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุจี สุขเสมอ (2526 : 97) ได้วิเคราะห์ระดับความยากของคำและนำคำยาก มาสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำไปทดลองกับ นักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์ทองบน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่า การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ ภายหลังการทดลอง สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และประทีป ศิริบังข (2530 : 76) ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียน เรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึก การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิง สรรสร้างมีผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การสอนเรียงความ แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกการเขียนเชิง สรรสร้างทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองไว้มากหลายคน เช่น ประชุมพร สุกรเจริญ (2519 : 64) ยุพา ขนอนคราม (2519 : 70) พิสมัย สิงห์แก้ว (2520 : 64) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยกับ เด็กชั้นประถมศึกษา ส่วนพิศาวาท ลัดดากุล (2524 : 70 - 71) ทำการทดลองกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยของทุกคนออกมาตรงกันว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และพิมพ์วิทย์วิทยาสตร วิไล จินวงศ์ (2521 : 36) ได้ศึกษายผลสัมฤทธิ์ ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกกับพบว่านักเรียน กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการใช่แบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังเป็นผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช่แบบฝึกกับการเขียนในวิชาภาษาอังกฤษ ไว้อีกเช่น พรทิพย์ ตั้งไชยวรงค์ (2527 : 44) และสุเบคา ปาทาน (2529 : 53) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนโดยการใช่แบบฝึกแบบต่าง ๆ มีความสามารถทางการเขียน สูงกว่าการสอนโดยการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนข่างตน สรุปได้ว่าการให้นักเรียนทำแบบฝึกมีความจำเป็นต่อการสอนทักษะการเขียนอย่างมาก จึงควรจะได้ใช้แบบฝึกประกอบการเรียนการสอนเสมอ แบบฝึกที่จะใช้ควรมีลักษณะส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนเหมาะสมกับวัยและเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อจูงใจให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกฝนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลน (McClelland. 1953 : 110 - 111) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลงไปด้วยดี และแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำได้ดีกว่าคนอื่นที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสนใจเมื่อประสบกับความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อไม่สำเร็จหรือประสบกับความล้มเหลว

แอตคินสัน (Atkinson. 1966 : 240 - 241) อธิบายว่า เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำจนสำเร็จหรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) เน้นความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) ซึ่งเทียบได้กับความต้องการขั้นสูงที่มาสโลว์ (Maslow) เรียกว่า Self - Actualization ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ และมีความปรารถนาที่จะใช้ศักยภาพนั้นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

ส่วน ฮิลเกิร์ต (มาลา วิรุณานนท์. 2515 : 14 อ้างอิงมาจาก Hilgard. 1967 : 152) นิยามว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลกระทำการเพื่อบรรลุเป้าหมายควมมาตรฐานอันยอดเยี่ยม

และ พรณี รุทัย (2522 : 227) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง

ลักษณะพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1969 : 104) ได้กำหนดลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. มุ่งที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
2. มักจะเลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับกำลังความสามารถของเขา
3. คิดว่าทุกสิ่งจะสำเร็จควยความตั้งใจจริง และการทำงานจริงของตน ไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์
4. จะทำอะไรเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัลหรือข้อได้เปรียบ

แอตคินสัน (Atkinson. 1964 : 230 - 231) ได้กล่าวว่า คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำ จะพิจารณาได้จากลักษณะองค์ประกอบ 2 ประการด้วยกันคือ ความแตกต่างทางอุปนิสัยของบุคคลิกภาพ (P) กับความแตกต่างที่เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (E) นั่นคือ ความเข้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะทำให้เกิดพฤติกรรม (B) ต่าง ๆ นั้นจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการข้างตน และอาจเขียนความสัมพันธ์ในรูปของฟังก์ชันได้ดังนี้

$$B = f(P, E)$$

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) เชื่อว่า พฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้นจะมีความทะเยอทะยาน (Ambition) การแข่งขัน (Competitiveness) และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น (Self - Improvement) เป็นรากฐาน

เฮอแมนส์ (Hermans. 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ 10 ประการ คือ

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังอย่างมากกว่าตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้จะล้มเหลวจากการกระทำนั้น ขึ้นอยู่กับโอกาส

3. มีความพยายามไปสู่สถานที่สูงขึ้น
4. อดทนทำงานที่ยากไต่เป็นระยะเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ
6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. เลือกผู้ร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น
10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีที่สุดเสมอ

ส่วน พรหมิ ชูทัย (2526 : 228) ได้กล่าวว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
2. เป็นผู้ที่ทำงานมีแผน
3. เป็นผู้ที่มีความคาดหวังไว้อย่างสูง

และยังได้เสริมว่า คนทุกคนจะมีการตั้งมาตรฐานการกระทำของตนเองไว้ คนเรียนรู้ที่จะตั้งมาตรฐานการกระทำภายหลังที่ใดก็ตามที่ครั้งแรกเป็นผลสำเร็จ จะก่อให้เกิดกำลังใจในการที่จะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อไป ๆ มา คนแต่ละคนมีระดับความคาดหวังแตกต่างกัน ใครจะตั้งความคาดหวังไว้อย่างสูงหรือต่ำเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ คนที่เคยประสบแต่ความสำเร็จก็จะตั้งระดับความคาดหวังไว้อย่างสูง ส่วนคนที่เคยประสบแต่ความล้มเหลว ก็จะตั้งความคาดหวังไว้ต่ำ

ทฤษฎีของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แอทคินสัน (ประสพ บัณฑิตกุล. 2516 : 12 - 13 อ้างอิงมาจาก Atkinson. 1964 : 267) ได้คิดทฤษฎีของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเชื่อว่า สิ่งกระตุ้นหรือแรงจูงใจจะทำให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Ta) นั้น ขึ้นอยู่กับผลบวกขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (Ts) ซึ่งได้แก่ ผลคูณของ :-

1.1 แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ (Ms)

1.2 ความเข้มของความมุ่งหวัง หรือโอกาส (Probability) ที่จะ

ประสบผลสำเร็จ (Ps)

1.3 ค่าของสิ่งล่อใจ (Incentive Value) ที่เป็นเป้าหมายของความสำเร็จ

ในกิจกรรมนั้น (Is)

2. สิ่งโน้มน้าวจิตใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (T - f) ซึ่งขึ้นอยู่กับผลคูณของ :-

2.1 แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว (Maf)

2.2 โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว (Pf ซึ่งเท่ากับ $1 - Ps$)

2.3 ค่าของสิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายของความล้มเหลว (If ซึ่งเท่ากับ

$1 - Is$) คำนี้นักจิตจะมีค่าเป็นลบ

3. สิ่งช่วยหรือองค์ประกอบจากภายนอก (Extrinsic Tendency = Text)

ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความปรารถนาอยากจะทำกิจกรรมนั้น

สรุปทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอทคินสัน ในรูปสมการได้ดังนี้

$$Ta = Ts + (T - f) + Text$$

$$= (Ms \times Ps \times Is) + (Maf \times Pf \times If) + Text$$

ในทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แอทคินสันกล่าวไว้ว่า หากจะพิจารณาให้ลึกซึ้งก็จะเห็นว่า ความยากของงานจะมีความสัมพันธ์กับโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ (Ps) กล่าวคือ หากงานนั้นยาก โอกาสที่จะได้รับความสำเร็จ (Ps) ก็จะมีน้อย และเมื่องานนั้นง่าย ๆ โอกาสที่จะได้รับความสำเร็จก็จะมีมาก นอกจากนี้ถ้าเรากำหนดค่าของสิ่งล่อใจหรือเป้าหมายของความสำเร็จ (Is)

กับความยากของงานมีความสัมพันธ์ในแนวคล้อยตามกัน (คือ ถ้าค่าของ Is มีน้อย ความยากของงานก็น้อย แต่ถ้า Is มีค่าสูง ความยากของงานก็จะเพิ่มขึ้นด้วย)

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาและความคาดหวังของบุคคลที่จะทำกิจกรรมบางอย่างหนึ่งอย่างใดให้ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่องานที่ทำประสบผลสำเร็จแล้วก็จะเกิดกำลังใจคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อไปอีก ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นองค์ประกอบในบุคคลทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

งานวิจัยในประเทศ

อนันต์ จันทรภักดิ์ (2514 : 97 - 98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการคิดแบบสอบสวนและความถนัดทางการ เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำนวน 190 คน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับการคิดแบบสอบสวน และความถนัดทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมศักดิ์ สุนทรสุข (2515 : 84 - 90) ได้ทดลองศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุษกร อินทรวัตร (2527 : 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความถนัดทางการ เรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ เรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีเรียน

เพื่อรู้อย่างกับไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรู้อย่าง ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้อย่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรู้อย่าง มีแรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีไม่แตกต่างกัน

ระเบียบ ชูสอน (2527 : 79) ไคทำการทดลองเปรียบเทียบผลลัษณฤทธีทางการเรียน ทัศนคฤทธีในวิชาที่เรียนและแรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรูทึไชเกณฑการรอบรูทาง ๆ และนักเรียนที่สอนโดยไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรูในวิชาคณิตศาสตร์ ษัณประณศฤทธีษัณปี 5 ผลปรากฏว่า แรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีของนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรูทึเกณฑการรอบรูทาง ๆ และนักเรียนที่สอนโดยไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรูไม่แตกต่างกัน

อุทัย เพชรชวย (2527 : 64) ไคทำการทดลองสอนคณิตศาสตร์ ษัณประณศฤทธีษัณปี 6 โดยใหกลุ่มนักเรียนที่มีผลลัษณฤทธีทางการเรียนสูงและปานกลาง เป็นผูสอนนักเรียนที่มีผลลัษณฤทธีต่ำ ผลปรากฏว่า แรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีในเรื่องเศษส่วนของนักเรียนที่มีผลลัษณฤทธีต่ำที่สอนโดยกลุ่มนักเรียนที่มีผลลัษณฤทธีสูง ปานกลาง และสอนโดยครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถฤทธี

วิบูลย์รัตน วาครักษ์ชิต (2529 : 65) ไคทำการเปรียบเทียบผลลัษณฤทธีและแรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนษัณมัธยมศฤทธีษัณปี 1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบไชเลนต์เวย์ กับวิธีการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่า ผลลัษณฤทธีทางการเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถฤทธี แต่แรงงูใจของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนสองแบบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถฤทธี

สมฤทธี เษคง (2529 : 63) ไคเปรียบเทียบผลลัษณฤทธีทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรูและแรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีทอวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการลบของนักเรียนษัณประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีสอนของ สลวท. และวิธีสอนของ วรณั พบว่า แรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีทอวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถฤทธีระดับ .05

และสุนัหา จินดา (2529 : 61) ทำการ เปรียบเทียบผลลัษณฤทธีทักษะการฟังและแรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีโดยไชนัทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถาตอบของนักเรียนษัณประถมศึกษาปีที่ 2 โดยลว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังไคการฟังนัทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีแรงงูใจใฝ่ลัษณฤทธีทอการฝึกทักษะการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังไคการ เลาณัทานแล้วถาตอบ

ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ถ้านักเรียนได้รับการฝึกเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่เสมอ จะทำให้
 ได้ใช้ความคิดอิสระของตนเอง พร้อมทั้งยอมรับความคิดของผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลให้ปรับตัวเข้ากับ
 สังคมได้ดี จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องหากวิธีที่จะช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้เขา
 แบบฝึกเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ครูจะนำไปใช้ในการฝึกฝนภายหลังจากการเรียนเนื้อหาแล้ว
 และเมื่อนักเรียนใดทราบผลการฝึกของตนก็จะเกิดแรงจูงใจที่จะฝึกฝนต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึก กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยการใช้
 กิจกรรมตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึก กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยการใช้
 กิจกรรมตามคู่มือครู มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึก
 แตกต่างกัน
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ
3. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางกอกวิทยา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาการเขียน 2 (ท 042) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 137 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เลือกกลุ่มตัวอย่างมา 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มอีกครั้งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง จำนวน 70 คน กลุ่มควบคุมอีก 1 ห้อง จำนวน 70 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ประกอบการสอนมี 2 แบบ คือ
 - 1.1 แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.2 แผนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ใช้ในการทดลองศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบฝึกวิชาภาษาไทย การเขียน 2 (ท 042) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. เลือกเนื้อหาสำหรับสร้างแบบฝึก

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และคู่มือครูวิชาการเขียน 2 (ท 042) ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 หน่วยดังนี้

หน่วยที่ 1 การใชถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ

หน่วยที่ 2 การเขียนอธิบาย

หน่วยที่ 3 การเขียนบรรยาย

หน่วยที่ 4 การเขียนพรรณนา

หน่วยที่ 5 การเขียนบันทึก

หน่วยที่ 6 การเขียนจดหมาย

เนื้อหาทั้งหมดนี้ ใช้เวลารวม 14 คาบ คาบละ 50 นาที

2. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

2.1 ศึกษาหลักสูตรและขยายเนื้อหา หนังสือแบบเรียน คู่มือครูวิชาการเขียน 2 (ท 042) เอกสารงานวิจัยและหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ และแนวทางการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา

2.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก เพื่อทราบแนวทางการสร้างแบบฝึกที่ดี

2.4 ตั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.5 ศึกษาลักษณะของภาพที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายน่าจะสนใจและเป็นภาพที่ช่วยให้เกิดจินตนาการ เพื่อนำมาประกอบในแบบฝึก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาของกิลฟอร์ดเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีคิดแบบไดเวอร์เจนซ์ (Divergent Thinking) ทางภาษา (Semantic) ให้ครอบคลุมผลการคิด (Products) ทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ หน่วย กลุ่ม ความสัมพันธ์ ระบบ การแปลงรูปและการประยุกต์ แบบฝึกจะมีขั้นตอนเรียงไปตามลำดับการคิดเป็นคำ เป็นวลี และประโยค เป็นข้อความ และเป็นเรื่องราว

2.6 นำแบบฝึกไปให้ครูเชี่ยวชาญทางด้านความคิดสร้างสรรค์ และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทยตรวจสอบความถูกต้อง แลวนำแบบฝึกมาแก้ไขเรื่องการใช้ภาษาและเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกณฑ์การฝึกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 ทดลองใช้แบบฝึกกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราชโอรส ที่เรียนวิชาการเขียน 2 (ท 042) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 เพื่อศึกษาความเหมาะสมและเวลาที่ใช้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทำแบบฝึกบางตอนไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจึงลดจำนวนข้อคำถามในแบบฝึกเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา และปรับปรุงเนื้อหาอีกเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน

ตัวอย่างบางส่วนของแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การแสดงความคิดเป็นคำ

1. การสร้างคำซ้อนจากอักษรที่กำหนดให้ (ฝึกความคิดแบบหน่วย)

ให้นักเรียนสร้างคำซ้อนจากอักษรที่กำหนดให้ ให้ได้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดให้

ตัวอย่าง จงสร้างคำซ้อนที่ใช้อักษร "ข" มาให้ได้มากที่สุด

คำตอบ ขี้ขี้เขียน ขี้ขี้ขวาง ของขี้ขี้ ขวยเขิน ขำขำ ขาวของ ขี้ขาน
ขบขัน เป็นต้น

2. การเขียนคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน (ฝึกความคิดในรูปของความสัมพันธ์)
ให้นักเรียนคิดหาคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน สามารถนำมาใช้เขียนแทนกันได้
ภายในเวลาที่กำหนดให้

ตัวอย่าง อูบาย ——— เดท กล ชันเชิง

การแสดงความคิดเป็นวลี

1. เขียนกลุ่มคำเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่กำหนดให้ (ฝึกความคิดเป็นกลุ่ม)
ให้นักเรียนสร้างกลุ่มคำเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่กำหนดมาให้มากที่สุดภายใน
เวลาที่กำหนดให้

ตัวอย่าง ประโยชน์ของน้ำ

คำตอบ ชักเสือน้ำ ไซคิม ไซในงานพิธี ประกอบอาหาร ไซต้ไฟ
ชำระล้างร่างกาย ไซในวงการแพทย์ ทำความสะอาดสถานที่
รดต้นไม้ ฯลฯ

2. จัดหมวดหมู่ของคำที่กำหนดให้ (ฝึกความคิดแบบกลุ่ม)

จงนำคำที่กำหนดให้มาจัดเป็นหมวดหมู่ และให้บอกเหตุผลในการจัด

ตัวอย่าง

คำที่กำหนดมาให้ 1. ปลาช่อน 2. สหรัย 3. กระเป๋ารถ
4. ปิ่นโต 5. แวนตา 6. ผาเซ็ดหนา 7. สุนัข
8. โต๊ะ

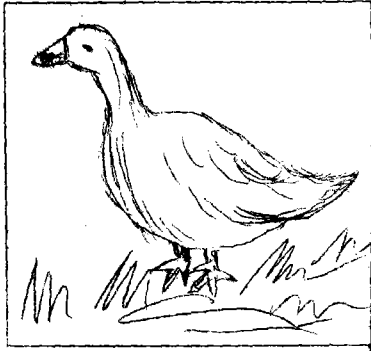
คำตอบ ปลาช่อน สหรัย สุนัข (สิ่งมีชีวิต)
แวนตา กระเป๋ารถ ผาเซ็ดหนา (ของใช้ส่วนตัว)
ปลาช่อน สหรัย (พบในน้ำ)
สุนัข กระเป๋ารถ ปิ่นโต (มีหู)

การแสดงความคิดเป็นประโยค

การแต่งประโยคจากภาพ (ฝึกการจัดระบบความคิด)

ให้นักเรียนดูภาพที่ใ้มนั้ แล้วสร้างประโยคเพื่อเป็นการอธิบายภาพจากความคิด
ของนักเรียนเอง โดยคิดให้ไ้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนดให้

ประโยค

1. เราสามารถนำเป็ดมาทำเป็นอาหารไ้หลายชนิด
2. ไ้เป็ดฟองโตกว่าไ้ไก่
3. เป็ดชอบกินอาหารสดประเภทปลาและหอย
4. การเลี้ยงเป็ดถือเป็นอาชีพหลักอย่างหนึ่งของคนไทย
5. เป็ดจะส่งเสียงร้องเซ้งเซ้ง เมื่อนันตกใจ

การแสดงความคิดเป็นข้อความ

เขียนสิ่งทีคาดหมายว่าจะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ (ฝึกความคิดตาม

การเปล่จรูป)

จงเขียนสิ่งทีคาดหมายว่าจะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ โดยใช้ความรู้สึก
และจินตนาการของนักเรียนเอง เขียนข้อความให้ต่อเนื่องกลมกลืนกับข้อความที่ไ้มา

ตัวอย่าง ถ้ากรุงเทพฯ ไ้มีน้ำประปาไ้

- คำตอบ
- สถานที่ต่าง ๆ จะสกปรกกว่าที่เป็นอยู่
 - น้ำกลั่นทบริจขวยจะมีราคาแพงขึ้น
 - บริเวณแม่น้ำลำคลองจะมีคนไปซุ่มนมเพื่อไ้ช่น้ำกันทุกวัน
 - ผู้ที่อาชีพขุดไ้จะบอบาคาจะมีรายไ้ดีขึ้น
 - การคมนาคมจะสะดวกขึ้นเพราะไ้มีการขุดถนนฝั่งทอประปา

การแสดงความคิดเป็นเรื่องราว

เขียนพรรณนาเรื่องราวให้สมบูรณ์ (การประยุกต์ใช้)

ให้นักเรียนใช้ประสบการณ์ และความสามารถทางการใช้ภาษา เขียนพรรณนาเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่งต่อจากข้อความที่ให้ไว้จนจบสมบูรณ์ ภายในเวลาที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

ขณะนั้นไฉมานั่งอยู่ตามลำพัง ณ ชายหาดที่สงบเงียบ ห่างไกลผู้คน ดวงตาทอดสู่ท้องทะเล ในขณะที่ความคิดคำนึงของฉันทิ้งย้อนกลับไปสู่เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ฉันทึ่งมองเห็นภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

การสร้างแผนการสอน

ผู้วิจัยสร้างแผนการสอนโดยใช้แผนการสอนของกลุ่มโรงเรียนมัธยมส่วนกลาง กลุ่มที่ 6 และคู่มือครูวิชาการเขียน 2 (ท 042) เป็นแนวทาง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและขอบข่ายของเนื้อหาเช่นเดียวกับแบบฝึก แลวนำมาสร้างแผนการสอน 6 หน่วย รวม 14 คาบ ดังนี้

แผนการสอนหน่วยที่ 1	การใช้ถ้อยคำจำนวนต่าง ๆ จำนวน 1 คาบ
แผนการสอนหน่วยที่ 2	การเขียนอธิบาย จำนวน 3 คาบ
แผนการสอนหน่วยที่ 3	การเขียนบรรยาย จำนวน 3 คาบ
แผนการสอนหน่วยที่ 4	การเขียนพรรณนา จำนวน 3 คาบ
แผนการสอนหน่วยที่ 5	การเขียนบันทึก จำนวน 2 คาบ
แผนการสอนหน่วยที่ 6	การเขียนจดหมาย จำนวน 2 คาบ

2. ศึกษาแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 6 และคู่มือครู
วิชาการเขียน 2 (ท 042) แล้วกำหนดสิ่งต่อไปนี้

2.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.1 ชนนำเข้าสู่บทเรียน

2.2.2 ชนดำเนินการสอน

2.2.3 ชนสรุป

2.3 สื่อการเรียนการสอน

2.4 การประเมินผล

3. สร้างแผนการสอนทั้ง 6 หน่วย

4. นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยตรวจเพื่อ
ปรับปรุงแก้ไข

5. ทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตบางขุนเทียน
กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน เพื่อความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลา แล้วนำแผนการสอนนั้น
มาปรับปรุงทั้งกิจกรรมและเวลาให้พอเหมาะ

6. นำแผนการสอนไปทดลองอีกครั้งหนึ่งกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 28 คน
พบว่า การสอนตามแผนการสอนแต่ละแผนเป็นไปด้วยดี

7. นำแผนการสอนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การฝึกโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

ผู้วิจัยทำการสอนกลุ่มควบคุม โดยใช้แผนการสอนและเนื้อหาเดียวกันกับกลุ่มทดลอง
ภายในเวลา 30 นาที เวลาที่เหลืออีก 20 นาที ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ซึ่งประกอบด้วยการฝึกเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

เรื่องที่ 1	ฝึกการใช้ถ้อยคำจำนวนต่าง ๆ จำนวน 1 คาบ
เรื่องที่ 2	ฝึกการเขียนอธิบาย จำนวน 3 คาบ
เรื่องที่ 3	ฝึกการเขียนบรรยาย จำนวน 3 คาบ
เรื่องที่ 4	ฝึกการเขียนพรรณนา จำนวน 3 คาบ
เรื่องที่ 5	ฝึกการเขียนบันทึก จำนวน 2 คาบ
เรื่องที่ 6	ฝึกการเขียนจดหมาย จำนวน 2 คาบ

รวมระยะเวลาในการฝึก 14 คาบ

ในการฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ใช้วิธีการฝึกตามเนื้อหาของแต่ละเรื่องตามคำแนะนำจากคู่มือครู รายวิชาการเขียน 2 (ท 042) ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ซึ่งมีลักษณะของการฝึกเขียนหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นการฝึกคนเดียว ฝึกกับเพื่อนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนอาจต้องฝึกเขียนจากเรื่องที่ครูกำหนดให้หรือเลือกเขียนจากเรื่องที่กำหนดไว้ให้เลือกหลาย ๆ เรื่อง อาทิ การใช้สื่อ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ รูปภาพต่าง ๆ ในการฝึกด้วยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและดูแลการเขียนอยู่ตลอดเวลา

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการสร้างข้อสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ
2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 2 ชุด คือ

2.1 ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือกจำนวน 80 ข้อ

2.1.1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียนในโรงเรียนวัดราชโอรส จำนวน 100 คน ซึ่งผ่านการเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้มาแล้ว

2.1.2 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน แล้ววิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % โดยหาค่าความยากง่ายระหว่าง 0.23 - 0.73 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.23 - 0.62 ไว่ 40 ข้อ โดยเป็นข้อสอบที่วัดโดยตรงตามจุดประสงค์ที่วัดไว้ครบทุกจุดประสงค์

2.1.3 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ทั้ง 40 ข้อ มาหาลาคความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson (KR-20) (ฉนวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 169) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75

2.2 ชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบอัตนัย กำหนดให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับภาพนั้นจากความคิด จินตนาการ หรือประสบการณ์ของตนเป็นร้อยแก้ว

2.2.1 ปรึกษานักเรียนช่วยหาทางดำเนินการสอนภาษาไทย และผู้ช่วยหาทางสอนภาษาไทย เกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปภาพที่จะนำมาเป็นแบบทดสอบ

2.2.2 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียน 1 คน และทดลองกลุ่มย่อยอีก 10 คน เพื่อดูความเหมาะสมเรื่องเวลา และสำนวนภาษาที่ใช้เป็นคำสั่ง ปรากฏว่านักเรียนยังมีความงงจากคำสั่งใดไม่ตรงกัน

2.2.3 นำข้อสอบมาปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้เป็นคำสั่งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองภาคสนามกับนักเรียนกลุ่มที่ทำข้อสอบปรนัย โดยสุ่มตัวอย่างนักเรียนมา 60 คน

2.2.4 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยใช้ผู้ตรวจ 2 คน คือ ผู้วิจัยกับอาจารย์สอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายอีก 1 คน จากนั้นตรวจกระดาษคำตอบ และวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2525 : 155) ต่อไป

ในการตรวจให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตรวจโดยยึดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนของ พิเศษ พล ลัดดากุล (2524 : 58) ซึ่งได้วางเกณฑ์การให้คะแนนเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. ความคิด	10 คะแนน	คิดเป็น 2 ส่วน
2. วิธีการเขียน	5 คะแนน	คิดเป็น 1 ส่วน
3. การใช้ภาษา	5 คะแนน	คิดเป็น 1 ส่วน
4. กลไกประกอบการเขียน	5 คะแนน	คิดเป็น 1 ส่วน

รวม 25 คะแนน รวม 5 ส่วน

ในแต่ละส่วนครอบคลุมรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ความคิด หมายถึง ความคิดหรือจินตนาการเรื่องราวจากภาพที่กำหนดให้แสดงความเป็นตนคิด เนื้อหาแปลกใหม่ มีคุณค่า

วิธีการเขียน หมายถึง การเลือกรูปแบบที่เหมาะสม การลำดับเรื่องดี การเปิดเรื่องและปิดเรื่องน่าสนใจ

การใช้ภาษา หมายถึง การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนใดถูกต้องตรงความหมายภาษาสละสลวย มีการใช้คำให้ผู้อ่านเห็นภาพ เกิดความรู้สึก ตลอดจนสามารถใช้สัญลักษณ์และการเปรียบเทียบอย่างเหมาะสม

กลไกประกอบการเขียน หมายถึง ส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น ย่อหน้า เว้นวรรค สะกด การเว้นวรรค ลายมือ และความสะอาด เป็นต้น

จากนั้นได้สร้างแบบให้คะแนนการเขียนเพื่อใช้ในการตรวจดังนี้

เกณฑ์การพิจารณา	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	อ่อน 2	อ่อนมาก 1
ความคิด (2)					
วิธีการเขียน (1)					
การใช้ภาษา (1)					
กลไกประกอบการเขียน (1)					
รวม (5) ส่วน					

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อความ	ความรู้สึก		
	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
(๐) ข้าพเจ้ามีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ตัวว่ามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยดีกว่าเพื่อน ๆ			
(๐๐) ข้าพเจ้ามีความคิดอยู่เสมอว่าอนาคตของตนเองจะขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน			

จากข้อคำถามนี้ ผู้ตอบจะต้องพิจารณาว่าตนเองมีลักษณะเช่นนั้นหรือไม่ เพียงใด ถ้าคิดว่าตนเองมีความรู้สึกเช่นนั้นมากที่สุดจริง ๆ ก็ให้กากบาทลงในช่อง "จริง"

การให้คะแนนวิธีการดังนี้คือ

ถ้าตอบของ จริง ให้ 3 คะแนน

ถ้าตอบของ ไม่แน่ใจ ให้ 2 คะแนน

ถ้าตอบของ ไม่จริง ให้ 1 คะแนน

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีจำนวน 80 ข้อ เมื่อสร้างเสร็จแล้วผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t -test (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 187 - 188) ด้วยวิธีใช้เทคนิค 25 % แบ่งเป็นกลุ่มสูง - ทำ แล้วคัดเลือกมาใช้จริงจำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นข้อที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.43 - 6.98 ได้แบบสอบถามที่นำมาใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 171) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.77

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบแผนการวิจัย Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ลาวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 216) แบบแผนการวิจัยมีดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E	แทน กลุ่มทดลอง
C	แทน กลุ่มควบคุม
R	แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
T ₁	แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
T ₂	แทน การทดสอบหลังการทดลอง
X	แทน วิธีฝึกโดยใช้แบบฝึก

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจได้สัมฤทธิ์ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองสอน

3. ดำเนินการสอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้แผนการสอนและเนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาสอนและเวลาฝึกเท่ากัน กลุ่มทดลองฝึกโดยการให้แบบฝึกกลุ่มควบคุมฝึกโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ระยะเวลา 14 คาบ
4. หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ ทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นชุดเดียวกับชุดที่สอบก่อนการทดลอง
5. ทรวผลการสอบ แลวนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent Groups
2. เปรียบเทียบแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent Groups
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ภายในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Group

สถิติที่ใช้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (S^2)
2. สถิติใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำนวณจากสูตร KR-20 (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 163 - 170)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt}	แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
n	แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ
p	แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
q	แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือคือ $1 - p$
s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนของเครื่องมือฉบับนั้น

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของการตรวจสอบอัตนัย โดยใช้สูตรเพียร์สัน

(Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient) (บึงอร

ภาภิรมย์ขวัญ. 2523 : 155)

$$r_{xy} = \frac{NXY - \sum XEY}{\sqrt{(NEX^2 - (\sum X)^2)(NEY^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X	แทน ผลรวมของคะแนนชุด X
Y	แทน ผลรวมของคะแนนชุด Y
X^2	แทน ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
Y^2	แทน ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
XY	แทน ผลคูณระหว่าง X กับ Y
N	แทน จำนวนหรือสิ่งทดสอบ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ โดยวิธี

หาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) จากสูตร (ลวน สายยศ และอังคณา
สายยศ. 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
s_i^2	แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนน แบบสอบถามแต่ละข้อ
s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

2.4 หากอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดแรงงูใจได้สัมพันธ์
โดยไชสูตร (สวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าอำนาจจำแนก
$\bar{X}_H$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
s_H^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
s_L^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_H	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_L	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
และแรงงูใจได้สัมพันธ์

ผู้วิจัยนำคะแนนสอบก่อนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบว่าสองกลุ่มนั้น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ โดยใช้ t-test แบบ Independent Group
(สวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 96)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1-1)s_1^2 + (N_2-1)s_2^2}{N_1+N_2-2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มควบคุม
N_1	แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง
N_2	แทน ขนาดของกลุ่มควบคุม
s_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
s_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

เมื่อพบว่าสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสองกลุ่มเท่าเทียมกันก่อนเริ่มการทดลอง แล้วจะทดสอบต่อไปโดยหาความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการ เรียนและการทดสอบหลังการ เรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนจากสูตร t-Different Scores (Scott and Werthemer.

1966 : 264)

t	=	$\frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$
เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา
s_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการ เรียนกับการเรียน
MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของทุกคนในกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองของทุกคนในกลุ่มควบคุม
$S_{MD_1 - MD_2}$	แทน	คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง MD_1 และ MD_2

$$S_{MD_1-MD_2} = \sqrt{\frac{S_{D_1}^2}{n_1} + \frac{S_{D_2}^2}{n_2}}$$

$$S^2_D = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Group จำนวนจากสูตร (ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 99)

$$t = \frac{D}{\sqrt{\frac{NED^2 - (ED)^2}{N-1}}} \quad df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
	D	แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน จำนวนคู่

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\bar{X}_{P_1}$	แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
$\bar{X}_{P_2}$	แทน คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
$s_{t_1}^2$	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
$s_{t_2}^2$	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
MD	แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
s_D^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบ ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง
t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
df	แทน ความเป็นอิสระที่คะแนนจะแปรไป
กลุ่มทดลอง	แทน การใช้แบบฝึก
กลุ่มควบคุม	แทน การใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามลำดับความมุ่งหมายดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยได้แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนการทดลอง		ทดสอบหลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
กลุ่มทดลอง	29.00	5.69	43.11	4.48
กลุ่มควบคุม	28.46	4.09	41.17	3.74

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง แต่ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งสองกลุ่มลดลง

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-test ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	MD	$s^2_{t_1}$	$s^2_{t_2}$	s^2_D	t
กลุ่มทดลอง	35	14.11	32.35	20.10	3.85	2.80 **
กลุ่มควบคุม	35	12.71	16.72	14.02		

**P < .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะกิจกรรมตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนแตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยผลดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างก่อน
การทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนการทดลอง		ทดสอบหลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
กลุ่มทดลอง	88.11	9.84	92.46	9.62
กลุ่มควบคุม	88.51	10.29	91.87	6.66

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง แต่ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งสองกลุ่มลดลง

เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test โดยผลดังแสดงไว้ในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	MD	$s_{t_1}^2$	$s_{t_2}^2$	s_D^2	t
กลุ่มทดลอง	35	4.34	96.92	60.07	2.28	4.99 **
กลุ่มควบคุม	35	2.57	110.02	44.35		

**P < .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกิจกรรมตามคู่มือครูมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนการทดลอง
กับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	MD	$\bar{X}_{P_1}$	$\bar{X}_{P_2}$	S_D^2	t
กลุ่มทดลอง	35	14.11	29.00	43.11	2.26	27.32 **

**P < .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ระหว่างหลังการทดลองกับก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกฝนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
หลังการทดลองกับก่อนการทดลองแตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง
ของกลุ่มทดลอง

ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของ
กลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	MD	$\bar{X}_{P_1}$	$\bar{X}_{P_2}$	s_D^2	t
กลุ่มทดลอง	35	88.11	92.46	4.34	11.35	7.63**

** $P < .01$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างหลัง
การทดลองกับก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01
แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีแบบฝึกหัดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับการใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับการใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับการใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ฝึกทักษะการ เขียนด้วยแบบฝึก กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการ เขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ฝึกทักษะการ เขียนด้วยแบบฝึก กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการ เขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกัน
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนางคมวิทยากรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท 042 การเขียน 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 70 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองฝึกการเขียนคursiveแบบฝึก 35 คน และกลุ่มควบคุมฝึกการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู 35 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 แผนการสอนวิชาการเขียน 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวทางการสร้างแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียนมัธยมสวนกุหลาบกลุ่มที่ 6 และคู่มือครูวิชาการเขียน 2 ท 042 จำนวน 6 หน่วย แบ่งเป็นแผนการสอนรายคาบ 14 คาบ

2.2 แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 6 หน่วย รวม 14 คาบ

3. เครื่องมือใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ชุด เป็นข้อสอบปรนัย 1 ชุด และข้อสอบอัตนัย 1 ชุด

3.1.1 ข้อสอบปรนัยมี 5 ข้อเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.75 ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.23 - 0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.23 - 0.62

3.1.2 ข้อสอบอัตนัย 1 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจรวมทั้งหมด 0.8611

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจด้านความคิด 0.6498

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจด้านวิธีการเขียน 0.6352

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจด้านการใช้ภาษา 0.5715

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจด้านกลไกระบบการเขียน 0.7519

3.2 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้น 40 ข้อ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ รุ่งเรือง ชิงศิลา เป็นแบบทดสอบมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scale) มีความเชื่อมั่น 0.77 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.43 - 6.98

4. การดำเนินการทดลอง

4.1 ก่อนการทดลองได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2 ทำการสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง การสอนใช้แผนการสอนเดียวกัน เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอนกลุ่มละ 14 คาบเรียนเท่ากัน ต่างกันที่ในช่วง 20 นาทีสุดท้ายของแต่ละคาบเรียน กลุ่มทดลองจะฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึก ส่วนกลุ่มควบคุมจะฝึกโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

4.3 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองสอนแล้ว ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้แบบทดสอบและแบบสอบถามชุดเดียวกัน การทดสอบก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองก่อนทำการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Independent Group
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Different Score
3. เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Different Score
4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Group

สรุปผลการทดลอง

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกกับนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึก กับนักเรียนที่ฝึกการเขียนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการทดลอง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏผลดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึก กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู
- ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยแบบฝึกกับนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยการใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รักดี วิจิตรอนุพงษ์ (2529 : 53) ซึ่งพบว่านักเรียนที่ฝึกการเขียนรอบแวกด้วยคำสัญลักษณ์จะมีความสามารถในการเขียนรอบแวกด้วยคำสัญลักษณ์สูงกว่านักเรียนที่ฝึกตามกิจกรรมการสอนในคู่มือครู และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาสสิมิลี รักบานเกิด (2526 : 72) ซึ่งพบว่า การสอนโดยใช้แบบฝึกการสะกดคำยากช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำยากสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามกิจกรรมในแผนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นผลการวิจัยในข้อ 1 จึงแสดงให้เห็นว่าการใช้แบบฝึกเสริมทักษะในการสอนเขียนในภาษาไทยจะช่วยให้เด็กเรียนมีความสามารถในการเขียนสูงขึ้น แบบฝึกจึงมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในด้านการเขียนอย่างยิ่ง แบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างมีขั้นตอนตรงกับความต้องการของนักเรียนและเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนจะช่วยให้เด็กเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความสามารถในการเขียนยิ่งขึ้น ดังที่ พิศวาท ลัดดากุล (2524 : 71) ศึกษาพบว่า การสอนเขียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะในการสอนทำให้ทักษะการเขียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นการเขียนที่ของอาศัยคิดปะในการเขียนอย่างสูง เพื่อที่จะสร้างงานเขียนออกมาได้อย่างมีคุณค่า ฉะนั้นการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองอย่างเต็มที่ เพราะแบบฝึกที่สมบูรณ์จะต้องมีคำชี้แจงรายละเอียดและตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนไว้อย่างพอเหมาะพอสม เมื่อนักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่ชัดเจนก็จะเกิดความคิดสร้างสรรค์ของตนเองขึ้นมาบ้าง ความคิดสร้างสรรค์นั้นจะได้รับการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ตลอดระยะเวลาที่ได้มีการฝึกหัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนสูงขึ้นกว่าเดิมสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประทีป ศิริบังทอง (2530 : 75 - 76) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนเรียงความแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้แบบฝึก กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยแบบฝึกกับนักเรียนที่ฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา จินดา (2529 : 61) ที่ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทานแล้วทำแบบฝึกหัดจะสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทานแล้วถามตอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการใช้แบบฝึกหัดเพื่อฝึกทักษะจะช่วยให้เด็กเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้นได้ นอกจากนั้น

ยังพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางทักษะการฟังสูงขึ้นกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้แบบฝึกเพื่อฝึกทักษะด้านต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทักษะการเขียนแล้วจำเป็นที่สุดที่จะต้องให้นักเรียนได้รับการฝึกบ่อย ๆ การฝึกจากแบบฝึกที่สร้างขึ้นมาอย่างมีขั้นตอน ทำให้นักเรียนสามารถทราบผลของการฝึกได้หลังจากที่ได้ฝึกเสร็จสิ้นแล้ว และจะช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย ดังที่ ไมเยอร์ (Myers. 1965 :

355 - 363) และรัสเซล (Russel. 1969 : 264 - 266) ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึกได้มีโอกาสฝึกเขียนไปตามลำดับขั้นจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่คือ ได้ฝึกเขียนจากคำ วลี ประโยค ขอความ ไปจนกระทั่งเขียนเป็นเรื่องราวได้อย่างสมบูรณ์ การฝึกที่เป็นไปตามลำดับขั้นเช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองไปทีละน้อย นอกจากนั้นแบบฝึกยังจูงใจความสนใจที่สนุกสนานและขอความที่เหมาะสมกับบุคคลวัย การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดอย่างอิสระในเวลาที่จำกัด ช่วยให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดด้วยตัวเองอย่างรวดเร็ว เมื่อสิ้นสุดการฝึกนักเรียนได้มีโอกาสรวมอภิปรายความคิดของตนเองกับเพื่อน ๆ การที่ได้ทราบความคิดของเพื่อน ๆ ย่อมจูงใจให้นักเรียนเกิดความมานะพยายามที่จะได้ฝึกฝนตนเองและได้แสดงความคิดที่แปลกใหม่ออกมาเพื่อเป็นตัวอย่างแก่คนอื่น ๆ บาง กล่าวได้ว่านักเรียนกลุ่มนี้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ตลอดเวลาในระดับสูง

ส่วนกลุ่มที่ใช้กิจกรรมตามคู่มือครู นักเรียนได้ฝึกหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นการฝึกด้วยตนเอง และฝึกกับเพื่อน มีการใช้สื่อ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือ รูปภาพต่าง ๆ ฯลฯ ในการฝึก ทำให้มีโอกาสนในการฝึกคิดและเขียนน้อยกว่ากลุ่มทดลอง และแม้ว่าในบางคาบครูจะให้ฝึกเขียนในลักษณะเดียวกันและใช้คำสั่งเดียวกันโดยครูเขียนคำสั่งบนกระดาน นักเรียนจะติดขัดในช่วงของการเริ่มต้นเขียน หรือไม่สามารเขียนขอความได้ในทันทีทันใด ทำให้เสียเวลาการฝึกเขียนในบางคาบ ครูไม่สามารถจะตรวจผลการเขียนให้ทราบได้ทันที ทำให้ขาดความต่อเนื่องและไม่จูงใจนักเรียนไ้มากนัก

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น ซึ่งสรุปได้ว่าในการสอนทักษะการเขียนนั้น ถ้านักเรียนได้ลงมือฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เกิดกำลังใจจากหวังความสำเร็จในการฝึกครั้งต่อ ๆ ไปอีก

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึก

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนด้วยแบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการทดลองกับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานในข้อ 3

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างมีขั้นตอน ช่วยพัฒนาความสามารถทางการเขียนของนักเรียนได้อย่างมากทีเดียว จากการคะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 29.00 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 43.11 ซึ่งนับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมมาก แสดงให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนหลังจากการใช้แบบฝึกไปแล้วได้อย่างชัดเจน แบบฝึกที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดแปลกใหม่ไม่ตายตัวจะช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้มาก ดังที่ สมิท (Smith. 1973 : 9) ได้แนะนำหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าให้เน้นความคิดแบบไดเวอร์เจนซ์ (Divergent Thinking) ที่มีได้หมายถึงคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงคำตอบเดียว ผู้เรียนจะต้องนำความรู้ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอดต่าง ๆ มาใช้ในลักษณะใหม่ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดคำตอบใหม่ ๆ หลายคำตอบ ซึ่งแบบฝึกที่ได้นำไปให้นักเรียนกลุ่มทดลองได้ฝึกเขียนครั้งนี้ มีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาในทุกประการ แบบฝึกจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี จึงอาจกล่าวได้ว่า การใช้แบบฝึกในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีการที่ดีวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูแล้วจะพบว่กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนได้กระทำในขณะฝึกช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสูงขึ้นเช่นกัน แต่จะสูงขึ้นในปริมาณที่น้อยกว่าการใช้แบบฝึก ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การใช้แบบฝึกเป็นวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน

4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึก
ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกสูงขึ้น
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4

แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมในการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์และ
แบบฝึกที่สร้างขึ้น ช่วยทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ สุนันทา จินดา (2529 : 61) ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนและแบบฝึกช่วยให้
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อความสำเร็จของ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก ดังที่ วิมา วัสดุเพญ (2525 : 224 - 225)
ได้เสนอหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้เมื่อ
นักเรียนมีความรู้สึกอยากคิด อยากเขียน อยากแสดงออก ครูจะต้องแนะแนวทางสร้าง
สภาพการณ์ที่จูงใจให้นักเรียนอยากคิด อยากเขียน อยากแสดงออก การสอนเขียนจึงจะ
บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมาย วิธีการดังกล่าวนี้ นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการจูงใจ
โดยใช้แบบฝึก จึงทำให้พัฒนาการของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น การตรวจผลการฝึกเขียนของ
นักเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง แบบฝึกวางแบบ ครูสามารถเฉลยให้ฟังพร้อม ๆ กัน
ทั้งห้องเรียนได้ แต่บางแบบฝึกครูอาจคัดเลือกเฉพาะความคิดที่แปลกใหม่มีคุณค่ามาเป็น
ตัวอย่างให้นักเรียนทั้งชั้นดู ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกครูควรเดินตรวจอยู่ตลอดเวลา และ
ให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึง ครูอาจบันทึกคำตอบที่น่าสนใจของนักเรียนบางคนไว้
เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกครูก็นำมาอภิปรายโต้แย้งที่จะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะคิด
จะเขียนมากขึ้น ในบางแบบฝึกหากไม่สามารถเฉลยได้ทันในคาบเรียน ครูอาจต้องใช้วิธี
ตรวจนอกเวลา แล้วนำข้อดี ขอบกพร่องมาอภิปรายในคาบต่อไป หรือหาเวลาพบปะนักเรียน
หลังเลิกเรียนแล้ว นำผลงานที่คิดมาอภิปรายให้นักเรียนอ่านกันเอง

2. แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์อาจนำไปใช้สอนทักษะการเขียนในรายวิชา
บังคับได้ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีใ้เรียนวิชาเลือกการเขียน 2 (ท 042)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิง
สร้างสรรค์ของนักเรียนแตกต่างกัน เช่น เพศ ระดับสติปัญญา ถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ควรเฝ้าหนักคะแนนของแบบทดสอบชนิดอื่นที่น้อยกว่าชนิดปรนัย เพราะ
แบบทดสอบชนิดนี้สามารถวัดได้ประกอบการเขียนของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ความสะอาด
วรรคตอน ดायมือ วัคความคิด วัควิธีการเขียน และวัคการใช้ภาษาของนักเรียนได้ชัดเจนกว่า
ชนิดปรนัย ซึ่งนักเรียนอาจใช้วิธีการเดาได้
3. ควรเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนตามระดับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง และต่ำ

บรรณานุกรม

- กมล ทัศรมัย. "กลวิธีการสอนวิชาทักษะ," ศูนย์ศึกษา. 13(1) : 12 - 13, 2509.
- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 2. ทางด่วนสวน
จำกดศรีเคหา, 2528.
- ✓ กอ สวัสดิพานิช. "แนวการสอนภาษาไทย," คู่มือครูภาษาไทย. เอกสารการนิเทศการศึกษา
กรมการฝึกหัดครู, 2514.
- ✓ เจือ สตะเวทิน. "การเขียนอย่างสร้างสรรค์," ใน ภาษาไทยจากฟ้าเมืองไทย.
หน้า 1 - 80, บรรณาธิการพิมพ์, 2522.
- ชวาล แพทย์กุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
2520.
- _____. เทคนิคการวัดผล. วัฒนาพานิช, พิมพ์ครั้งที่ 5. 2516.
- ✓ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. การเขียน 2. อักษรเจริญทัศน์, 2524.
- ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์. การสร้างแบบฝึกการเขียนอักษรนำสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2522. อังคสำเนา.
- นราวัลย์ พูนพิพัฒน์. การสร้างแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้อยุทธศาสตร์ร่วมสมัย
ในการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อังคสำเนา.
- ✓ นิตยา ถนอมโยธิน. การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ. เอกสารเผยแพร่ความรู้
ทางการสอนภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2520. (โรเนียว)
- ✓ _____. "วิธีสอนให้เด็กเขียนอย่างสร้างสรรค์," ศูนย์ศึกษา. 21(7) : 60 - 70
มกราคม - เมษายน 2518
- นิภา เด็กบำรุง. พฤติกรรมการสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับการกำหนดงานให้นักเรียนและการทบทวนเมื่อจบบทเรียน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อังคสำเนา.

บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. สถิติประยุกต์ทางการศึกษา. หวักกิจการพิมพ์, พิมพ์ครั้งที่ 2.
2523.

บุญมา สังข์โพธิ์. การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
อัครสำเนา.

บุษกร อินทรวัตร. การศึกษาเปรียบเทียบความถนัดทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีเรียนเพื่อรู้อย่าง
ประจักษ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
อัครสำเนา.

ประจุมพร ศุกรเจริญ. การสร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อัครสำเนา.

ประจุมพร สุวรรณตรา. การเขียนแบบสร้างสรรค์. ภาควิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2523.

✓ ประทีป ศิริบังกช. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โดยใช้การสอนเรียงความแบบปกติกับใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
อัครสำเนา.

ประเทิน มหาขันธุ์. หลักการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. โรงพิมพ์
คุรุสภา ลาดพร้าว, 2519.

✓ ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. วัฒนาพานิช, 2524.

ประสาท บัณฑิตกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
และการคิดแบบอเนกนัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร,
2516. อัครสำเนา.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. การเขียนภาคปฏิบัติ. ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

✓ ปรีชา ขางขวัญเย็น. พื้นฐานของการใช้ภาษา. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2518.

- ปรีชา ขางขวัญ. ศิลปะการเขียน. สำนักพิมพ์วิชาการ, 2525.
- เปลื้อง ณ นคร. คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 4. ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- พรทิพย์ ตั้งไชยวงศ์. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการฝึกเขียนโดยการเขียนตามคำบอก การทำแบบฝึกหัดแบบโคลงและการทำแบบฝึกหัดทำแบบเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อุดมสำเนา.
- พิเยาว์ ทักษิณ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อุดมสำเนา.
- พรณี จุฑิ. จิตวิทยาการเรียนการสอน. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- พิศมัย สิ่งทแก้ว. การใช้เรื่องสั้นของ มนต์ จรรงค์ สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1520. อุดมสำเนา.
- พิศวาท ลัดคาภูล. กาสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อุดมสำเนา.
- เพ็ญ เลียงจันทร์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการสอนเรียงความแบบปกติกับแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อุดมสำเนา.
- ไพรัตน์ สุวรรณแสน. "การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ," คู่มือครู-แนวคิดและพรรณนาบางประการเกี่ยวกับคู่มือการสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา. สำนักงานศึกษาธิการเขต 11, 2517.

มาลา วิรุณานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบการรับรู้ และการเดียงตา ลูกในด้านการฝึกให้ฟังตนเอง กับในด้านการยับยั้งการฟังตนเอง เปรียบเทียบเด็กใน นครหลวงกับต่างจังหวัด ในระดับ ป.1. ปรินิพนธ์ พนธ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2515. อักสำเนา.

มาลวิมล รักพานเกิด. การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินิพนธ์ พนธ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526. อักสำเนา.

เมธี โพธิ์พัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ ของเด็กไทย. ปรินิพนธ์ พนธ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2524. อักสำเนา.

ยุพดี พูลเวชประชาสุข. การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียน สะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใชแบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับ การเขียนตามคำบอก. ปรินิพนธ์ พนธ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อักสำเนา.

ยุพา ชนอนคาม. การวางแผนฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์ตามรอบกรองสำหรับชั้นประถม ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อักสำเนา.

ยุพา ธีรพงษ์. การวางแผนฝึกการเขียนคำที่ใช้บ่อยครบ ร ด และ ว สำหรับชั้นประถม ปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
อักสำเนา.

ระเบียบ ชูสอน. การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติในวิชาที่เรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้ที่ใชเกณฑ์การรอบรู้ ต่าง ๆ และนักเรียนที่สอนโดยไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพฯ. ปรินิพนธ์ พนธ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อักสำเนา

- รักดี วิจิตรอนุพงษ์. การศึกษาความสามารถการเขียนรอยแหว่ควยคำสัญลักษณ์และเจตคติ
ต่อการเขียนรอยแหว่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยโซแบบฝึกเสริมทักษะ.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
อัคราเนา.
- รัตน์ ศรีไพรวรรณ. "แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน," คู่มือครู-แนวความคิด
และทฤษฎีบางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนเด็กเริ่มเรียนพูดภาษาที่ 2.
นกรวาทสมา สำนักศึกษาธิการ เขต 11, 2517.
- รุจิ สุขเสมอ. การศึกษาความยากง่ายของคำ ลักษณะคำยากและการใช้แบบฝึกสะกดคำยาก
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัคราเนา.
- รุ่งเรือง ชงศิลา. ผลของการจัดการเรียนเพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์องค์ของผู้เรียนระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. อัคราเนา.
- ✓ ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ทวีกิจ
การพิมพ์, 2524.
- ✓ _____ . หลักการวิจัยทางการศึกษา. บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2528.
- ✓ วนิดา วงศ์คำวัน. "การนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้," วารสารวิชาการ.
21(1) : 30 - 33 พฤศจิกายน 2519
- ✓ วนาถ พวงสุวรรณ. การสร้างแบบฝึกการผันวรรณยุกต์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัคราเนา.
- ✓ วรรณพร ภิมขรณ์. "การสอนแต่งความแบบสร้างสรรค์," ประชาศึกษา. 32(4) :
20 - 22, 2524.
- ✓ วรรณ โสัมประบุร. การเขียนแบบสร้างสรรค์. เอกสารประกอบการเรียนภาคหลักสูตร
และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2522. อัคราเนา.

วรวรณี โสມประยูร. การเขียนแผนผังสรรพค. เอกสารประกอบการเรียนวิชา ประถม 427
ภาคหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2521.

วิบูลย์รัตน์ วากรรมชิต. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบไฮเรเนทเวย์
กับวิธีการสอนตามคู่มือครู. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2529. จัดสำเนา.

วิไล ชินวงศ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีรุดไฟ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2526. จัดสำเนา.

วีณา วิสโพ. เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2525.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2525.

ศศิธร สุทธิแพทย์. แบบฝึกหัดสำหรับสอนเรื่องวัดในวิชาภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. จัดสำเนา.

สมคิด เกษคง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ที่เรียนโดยวิธีสอนของ สสวท. และวิธีสอนของวรวรณี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. จัดสำเนา.

สมศักดิ์ สุนทรสุข. การศึกษาค้นคว้าสอนแบบสืบสวนสอบสวนเพื่อผลต่อความคิดแบบสืบสวนสอบสวน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515. จัดสำเนา.

สิทธา พินิจภูวดล และคนอื่น ๆ. การเขียน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2516.

- สุจริต เพียรชอบ และสาบใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
 ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- สุนันทา จินดา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้
นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินิพนธ์
 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อุดสาเนา,
- สุเบคา ปาทาน. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษ เจตคติต่อ
การเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้แบบฝึกถามประโยค
และแบบฝึกทลายบทเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2529. อุดสาเนา.
- ✓ สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ และอุคม หนูทอง. การเขียน 1. ไทยวัฒนาพานิช,
 2524.๑.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. ความคิดสร้างสรรค์และความถนัดทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7.
 ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2514.
 อุดสาเนา.
- หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมสามัญศึกษา. สารศึกษานิเทศ์. ศักขานิเทศศึกษาศาสตร์ภาษาไทย
 ฝ่ายนิเทศการอุดมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2529.
- อนงค์ บุญเลิศ. เปรียบเทียบการสอนเรียงความโดยใช้สิ่งเร้ากับการสอนเรียงความตามปกติ
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
 2521. อุดสาเนา,
- อนันต์ จันทกรวี. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความคิดแบบสอบถาม
และความถนัดทางการเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2514. อุดสาเนา,
- อรพินธุ์ ประสิทธิ์รัตน์. พื้นฐานทางเทคโนโลยีในการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2528.
- ✓ อารี รังสินันท์. ความคิดสร้างสรรค์. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

อารี รังสินธุ์. กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. ภาควิชาแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527.

_____. "บทบาทของพ่อแม่และครูที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก," คุรุปริทัศน์.
2(4) : 50 พฤศจิกายน 2520.

อารี สันตวัน. "วิธีสอนแบบสร้างสรรค์," นิตยสารวิชาการ. กรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ พิมพ์สหกรณ์ขายสง่า พระนคร, 2510,

อุทัย เพชรขวัญ. การทดลองสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยให้กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง
และปานกลางเป็นผู้สอนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อังศาเนว.

Atkinson, John W. An Introduction to Motivation. New York, American
Book Company, 1964.

_____. Motives in Fantasy, Action and Society. New Delhi, Affiliated
East - West Press, PVT. Ltd., 1966.

Freud, A. "The Interpretation of Dream," in A - R Brill ZEd.) The
Basic Writing of Sigmund Freud. p. 193, New York, The Modern
Library, 1938.

Frust, Edward J. "Validity of Some Objective Scales of Motivation for
Predicting Academic Achievement," Education and Psychological
Measurement. 36(4) : 927 - 933, Winalon, 1966.

✓ Getzels, J.W. and Jackson P.W. Creativity and Intellegence. New York,
John Willey' Son Inc., 1962.

Guildford, J.P. Personality. New York, McGraw-Hill. 1959.

✓ Hook, Julius N. Writing Creative. Leseington D.C. Health and
Company, 1967.

Hermans, Hubert J.M. "A Questionnaire Measure of Achievement
Motivation," Journal of Applied Psychology. Vol. 54,
p. 353 - 363, August, 1970.

Lindgren, Henry C. Educational Psychology in Classroom. John Wiley -
and Sons New York, 1967.

✓ McCandless, Boyd R. and Elles D. Children and Youth Psychological
Development. New York McGraw-Hill Book Company, 1973.

- McClelland, David C., et. al. Achievement Motive. New York, Appoton Teaching Croff, Inc., 1953.
- McClelland, David Clarence and David G. Winter. Motivating Economic Achievement. New York, The Free Press, 1969.
- Myers, Albert E. "Risk Taking and Academic Suecess and Their Relation to An Objective Measure of Achievement Motivation," Educational and Psychological Measurement. Vol. 25, p. 355 - 356, 1965.
- Raffini, James P. "The Relationship between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Oerfirmabce," Dissertation Abstracts International. 31 : 1085-A, 1970.
- River, Willga M. Teaching Foreign Language Skills. The University of Chicago Press, 1968.
- Rosen, Bernard C. "Family Structure and Achievement Motivation," American Sociological Review. 27(5) : 623, October, 1962.
- Rosenbaum, Peter S. "Language Instruction and the School," Report of the 20th Annual Round Table Meeting on Lihguistics and Language Studies. p.112 - 115, Washington D.C., George Town University Press, 1969.
- Russell, Ivan L. "Motvation for School Achievement : Measurement and Validity," The Journal of Educational Research. 62 : 263 - 266. February, 1969.
- Scott, W.A. and W. Michael. Introduction to Psychological Research. University of Colorado, 1966.
- ✓ Smith, A. James. Creative Teaching of the Language Arts in Elementary School. Boston : Ally and Bacon. Inc. 1973.
- Song, Kae - Kyun. "Academic Achievement Motivation of Student of Agricultural Education and Its Relationship to Cretain Variable," Dissertation Abstract International. 32 : 2571-A, November, 1970.
- ✓ Torrance, Pual E. Education and the Creative Potential. The Lund Press, Inc., Minneapolis, 1964.
- ✓ Wallach Michall A. and ogan Nathan. Mode of Thinking in Young - Children. Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1965.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบปรนัย เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัยรวมทั้งฉบับ
- ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัยด้านความคิด
- ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัยด้านวิสัยเขียน
- ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัยด้านการใช้ภาษา
- ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอัตนัยด้านกลไกระบบการเขียน

ตาราง 7 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบปรนัย เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ท 042)

ข้อที่	p	r	Δ	ข้อที่	p	r	Δ
1	.70	.46	10.9	21	.33	.53	14.8
2	.38	.28	14.3	22	.63	.25	11.7
3	.52	.45	12.8	23	.33	.25	14.8
4	.69	.39	11.0	24	.58	.41	12.2
5	.62	.50	11.7	25	.61	.28	11.9
6	.33	.45	14.7	26	.38	.28	14.3
7	.28	.36	15.3	27	.40	.23	14.0
8	.28	.26	15.3	28	.49	.62	13.1
9	.30	.30	15.1	29	.54	.34	12.6
10	.25	.30	15.7	30	.60	.46	12.0
11	.67	.32	11.2	31	.54	.56	12.6
12	.28	.57	15.3	32	.23	.26	16.0
13	.27	.23	15.4	33	.28	.26	15.3
14	.36	.25	14.4	34	.59	.38	12.1
15	.38	.28	14.3	35	.57	.35	12.3
16	.51	.52	12.9	36	.56	.38	12.4
17	.61	.43	11.8	37	.36	.40	14.5
18	.56	.38	12.4	38	.49	.49	13.1
19	.73	.40	10.6	39	.46	.29	13.4
20	.26	.32	15.6	40	.63	.25	11.7

แบบทดสอบปรนัยนี้มีค่าความเชื่อมั่น .75

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายขอของแบบสอบถามวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ ขอ	t	ข้อ ขอ	t
1	2.60	21	2.92
2	4.88	22	4.74
3	3.44	23	2.43
4	2.77	24	2.65
5	2.66	25	4.02
6	3.67	26	3.43
7	4.28	27	6.00
8	4.75	28	2.99
9	5.78	29	5.07
10	2.78	30	3.10
11	2.46	31	5.77
12	4.19	32	6.04
13	3.54	33	4.15
14	3.18	34	3.32
15	2.55	35	5.22
16	3.29	36	4.24
17	2.93	37	6.83
18	3.78	38	4.92
19	2.45	39	6.98
20	5.22	40	6.33

แบบสอบถามวัดแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ฉบับนี้มีความเชื่อมั่น .77

ตาราง 9 ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบครั้งนี้รวมทั้งหมด

คนที่	x	x^2	y	y^2	xy
1	21	441	22	484	462
2	19	361	21	441	399
3	22	484	20	400	440
4	18	324	19	361	342
5	19	361	17	289	323
6	21	441	22	484	462
7	23	529	23	529	529
8	21	441	20	400	420
9	20	400	21	441	420
10	19	361	21	441	399
11	18	324	19	361	342
12	21	441	20	400	420
13	21	441	21	441	441
14	22	484	23	529	506
15	23	529	23	529	529
16	20	400	20	400	400
17	20	400	19	361	380
18	20	400	21	441	420
19	19	361	17	289	323
20	18	324	19	361	342
21	21	441	22	484	462
22	19	361	18	324	342

ตาราง 9 (ต่อ)

คน	X	X ²	Y	Y ²	XY
23	21	441	22	484	462
24	19	361	19	361	361
25	20	400	22	484	440
26	18	324	20	400	360
27	21	441	19	361	399
28	22	484	21	441	462
29	23	529	22	484	506
30	20	400	21	441	420
31	22	484	22	484	484
32	22	484	23	529	506
33	21	441	22	484	462
34	19	361	17	289	323
35	18	324	19	361	342
36	20	400	20	400	400
37	21	441	20	400	420
38	21	441	21	441	441
39	21	441	22	484	462
40	23	529	22	484	506
41	20	400	21	441	420
42	19	361	20	400	380
43	18	324	19	361	342
44	361	19	361	361	361

ตาราง 9 (ต่อ)

คน	X	X ²	Y	Y ²	XY
45	15	225	14	196	210
46	20	400	19	361	380
47	17	289	17	289	289
48	17	289	16	256	272
49	15	225	15	225	225
50	15	225	15	225	225
51	14	196	14	196	196
52	18	324	17	289	306
53	16	256	16	256	256
54	21	441	20	400	420
55	17	289	18	324	306
56	18	324	18	324	324
57	16	256	15	225	240
58	21	441	20	400	420
59	18	324	19	361	342
60	19	361	19	361	361
	X=1171	X ² =23094	Y=1173	Y ² =23253	XY=23132

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจสอบย้อนกลับทั้งหมด

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] [N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{(60 \times 23132) - (1171 \times 1173)}{\sqrt{(60 \times 23094) - (1171)^2 (60 \times 23253) - (1173)^2}} \\
 &= \frac{1387920 - 1373583}{\sqrt{(1385640 - 1371241) (1395180 - 1375929)}} \\
 &= \frac{14337}{\sqrt{14399 \times 19251}} \\
 &= \frac{14337}{119.9958 \times 138.7480} = \frac{14337}{16649.177} \\
 &= 0.8611
 \end{aligned}$$

ตาราง 10 ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบก่อนนัยความผิด

คนท	x	x^2	y	y^2	xy
1	9	81	9	81	81
2	8	64	9	81	72
3	9	81	8	64	72
4	8	64	8	64	64
5	9	81	8	64	72
6	9	81	8	64	72
7	9	81	9	81	81
8	8	64	9	81	72
9	8	64	8	64	64
10	8	64	9	81	72
11	9	81	9	81	81
12	9	81	8	64	72
13	8	64	9	81	72
14	8	64	10	100	80
15	9	81	9	81	81
16	8	64	8	64	64
17	9	81	8	64	72
18	9	81	9	81	81
19	8	64	7	49	56
20	8	64	8	64	64
21	9	81	9	81	81
22	9	81	8	64	72

ตาราง 10 (ต่อ)

คนที่	X	X^2	Y	Y^2	XY
23	9	81	9	81	81
24	8	64	8	64	64
25	9	81	9	81	81
26	8	64	8	64	64
27	9	81	7	49	63
28	9	81	9	81	81
29	9	81	9	81	81
30	8	64	9	81	72
31	8	64	8	64	64
32	9	81	9	81	81
33	9	81	9	81	81
34	8	64	7	49	56
35	9	81	8	64	72
36	8	64	9	81	72
37	9	81	8	64	72
38	8	64	9	81	72
39	9	81	9	81	81
40	10	100	8	64	80
41	8	64	9	81	72
42	8	64	8	64	64
43	7	49	8	64	56
44	8	64	8	64	64

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับ เลขที่	X	X^2	Y	Y^2	XY
45	7	49	6	36	42
46	7	49	8	64	56
47	8	64	7	49	56
48	7	49	7	49	49
49	6	36	6	36	36
50	6	36	6	36	36
51	5	25	6	36	30
52	7	49	7	49	49
53	6	36	6	36	36
54	9	81	8	64	72
55	7	49	7	49	49
56	8	64	7	49	56
57	7	49	6	36	42
58	9	81	8	64	72
59	7	49	8	64	56
60	8	64	8	64	64
	$\Sigma X = 489$	$\Sigma X^2 = 4041$	$\Sigma Y = 483$	$\Sigma Y^2 = 3945$	$\Sigma XY = 3973$

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจสอบทัศนัยคานความคิด

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{(60 \times 3973) - (489 \times 483)}{\sqrt{(60 \times 4031) - (489)^2 (60 \times 3945) - (483)^2}} \\
 &= \frac{(238380 - 236187)}{\sqrt{(242460 - 239121) (236700 - 233289)}} \\
 &= \frac{2193}{\sqrt{3339 \times 3411}} \\
 &= \frac{2193}{57.7840 \times 58.4037} \\
 &= \frac{2193}{3374.7994} = 0.6498
 \end{aligned}$$

ตาราง 11 ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอันดับการเขียน

คนที่	X	X ²	Y	Y ²	XY
1	4	16	4	16	16
2	3	9	4	16	12
3	4	16	4	16	16
4	3	9	3	9	9
5	3	9	2	4	6
6	4	16	5	25	20
7	4	16	4	16	16
8	4	16	4	16	16
9	4	16	5	25	20
10	4	16	4	16	16
11	2	4	3	9	6
12	5	25	5	25	25
13	5	25	5	25	25
14	4	16	4	16	16
15	5	25	5	25	25
16	4	16	4	16	16
17	3	9	3	9	9
18	4	16	4	16	16
19	3	9	3	9	9
20	3	9	3	9	9
21	4	16	4	16	16
22	3	9	3	9	9

ตาราง 11 (ต่อ)

คน	X	X ²	Y	Y ²	XY
23	4	16	4	16	16
24	3	9	3	9	9
25	4	16	5	25	20
26	3	9	4	16	12
27	4	16	4	16	16
28	5	25	4	16	20
29	5	25	4	16	20
30	3	9	3	9	9
31	5	25	5	25	25
32	4	16	5	25	20
33	4	16	4	16	16
34	3	9	3	9	9
35	2	4	3	9	6
36	4	16	3	9	12
37	4	16	4	16	16
38	4	16	4	16	16
39	4	16	5	25	20
40	4	16	5	25	20
41	4	16	4	16	16
42	4	16	4	16	16
43	4	16	4	16	16
44	4	16	4	16	16
45	2	4	2	4	4

ตาราง 11 (ต่อ)

คนท	X	X^2	Y	Y^2	XY
46	5	25	4	16	20
47	3	9	4	16	12
48	3	9	3	9	9
49	3	9	3	9	9
50	3	9	3	9	9
51	3	9	2	4	6
52	4	16	4	16	16
53	4	16	4	16	16
54	4	16	4	16	16
55	3	9	4	16	12
56	4	16	4	16	16
57	3	9	3	9	9
58	4	16	4	16	16
59	3	9	4	16	12
60	4	16	4	16	16
	$\Sigma X = 221$	$\Sigma X^2 = 841$	$\Sigma Y = 229$	$\Sigma Y^2 = 909$	$\Sigma XY = 872$

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจสอบแบบทดสอบอันดับ คำนวณวิธีการเขียน

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{(60 \times 872) - (221 \times 229)}{\sqrt{(60 \times 841) - (221)^2} \sqrt{(60 \times 909) - (229)^2}} \\
 &= \frac{52320 - 50609}{\sqrt{(50460 - 48841) (54540 - 52441)}} \\
 &= \frac{1171}{\sqrt{1619 \times 2099}} = \frac{1171}{40.2368 \times 15.8148} \\
 &= \frac{1171}{1843.4409} \\
 &= 0.6352
 \end{aligned}$$

ตาราง 12 ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบย่อย ด้านการใช้ภาษา

คนที่	X	X^2	Y	Y^2	XY
1	3	9	4	16	12
2	4	16	4	16	16
3	5	25	4	16	20
4	3	9	4	16	12
5	3	9	3	9	9
6	3	9	5	25	15
7	5	25	5	25	25
8	4	16	3	9	12
9	4	16	4	16	16
10	3	9	3	9	9
11	3	9	3	9	9
12	4	16	4	16	16
13	4	16	3	9	12
14	5	25	5	25	25
15	4	16	5	25	20
16	3	9	3	9	9
17	4	16	4	16	16
18	3	9	4	16	12
19	4	16	3	9	12
20	3	9	3	9	9
21	3	9	4	16	12
22	3	9	3	9	9

ตาราง 12 (ต่อ)

คนที่	X	X^2	Y	Y^2	XY
23	3	9	4	16	12
24	3	9	3	9	9
25	3	9	4	16	12
26	3	9	4	16	12
27	4	16	4	16	16
28	5	25	4	16	20
29	5	25	4	16	20
30	4	16	4	16	16
31	5	25	5	25	25
32	5	25	5	25	25
33	4	16	5	25	20
34	4	16	3	9	12
35	2	4	3	9	6
36	4	16	3	9	12
37	4	16	4	16	16
38	5	25	4	16	20
39	4	16	4	16	16
40	5	25	5	25	25
41	4	16	4	16	16
42	3	9	4	16	12
43	4	16	4	16	16
44	4	16	3	9	12

ตาราง 12 (ต่อ)

คน	X	X ²	Y	Y ²	XY
45	2	4	2	4	4
46	5	25	4	16	20
47	3	9	3	9	9
48	4	16	3	9	12
49	2	4	3	9	6
50	3	9	3	9	9
51	3	9	3	9	9
52	4	16	3	9	12
53	3	9	3	9	9
54	5	25	4	16	20
55	3	9	4	16	12
56	3	9	4	16	12
57	3	9	3	9	9
58	5	25	5	25	25
59	4	16	4	16	16
60	4	16	4	16	16
	X= 223	X ² = 871	Y= 223	Y ² = 871	XY= 857

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจสอบแบบทดสอบอันดับ ด้านการใช้ภาษา

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{(60 \times 857) - (223 \times 225)}{\sqrt{(60 \times 871) - (223)^2} \sqrt{(60 \times 875) - (225)^2}} \\
 &= \frac{51420 - 50175}{\sqrt{(52260 - 49729) (52500 - 50625)}} \\
 &= \frac{1245}{\sqrt{2531 \times 1875}} = \frac{1245}{50.3090 \times 43.3013} \\
 &= \frac{1245}{2178.4451} = 0.5715
 \end{aligned}$$

ตาราง 13 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอันดับ คำนวณได้ประกอบกรเรียน

อันดับ	X	X^2	Y	Y^2	XY
1	6	25	5	25	25
2	4	16	4	16	16
3	4	16	4	16	16
4	4	16	4	16	16
5	4	16	4	16	16
6	5	25	4	16	20
7	5	25	5	25	25
8	5	25	4	16	20
9	4	16	4	16	16
10	4	16	5	25	20
11	4	16	4	16	16
12	3	9	3	9	9
13	4	16	4	16	16
14	5	25	4	16	20
15	5	25	4	16	20
16	5	25	5	25	25
17	4	16	4	16	16
18	4	16	4	16	16
19	4	16	4	16	16
20	4	16	5	25	20
21	5	25	5	25	25
22	4	16	4	16	16

ตาราง 13 (ต่อ)

คนที่	X	X ²	Y	Y ²	XY
23	5	25	4	16	20
24	5	25	5	25	25
25	4	16	4	16	16
26	4	16	4	16	16
27	4	16	4	16	16
28	3	9	4	16	12
29	4	16	5	25	20
30	5	25	5	25	25
31	4	16	4	16	16
32	4	16	4	16	16
33	4	16	4	16	16
34	4	16	4	16	16
35	5	25	5	25	25
36	4	16	5	25	20
37	4	16	4	16	16
38	4	16	4	16	16
39	4	16	4	16	16
40	4	16	4	16	16
41	4	16	4	16	16
42	4	16	4	16	16
43	3	9	3	9	9
44	3	9	4	16	12

ตาราง 13 (ต่อ)

คน	X	X ²	Y	Y ²	XY
45	4	16	4	16	16
46	3	9	3	9	9
47	3	9	3	9	9
48	3	9	3	9	9
49	4	16	3	9	12
50	3	9	3	9	9
51	3	9	3	9	9
52	3	9	3	9	9
53	3	9	4	16	12
54	3	9	3	9	9
55	4	16	3	9	12
56	3	9	3	9	9
57	3	9	3	9	9
58	3	9	3	9	9
59	4	16	3	9	12
60	3	9	3	9	9
	X= 236	X ² = 954	Y= 235	Y ² =947	XY= 9444

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจแบบทดสอบอันดับ คำนวณได้ประกอบการเขียน

$$\begin{aligned}
 r_{xy} &= \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \\
 &= \frac{(60 \times 944) - (236 \times 235)}{\sqrt{(60 \times 954) - (236)^2} \sqrt{(60 \times 947) - (235)^2}} \\
 &= \frac{56640 - 55460}{\sqrt{(57240 - 55696) (56820 - 55225)}} \\
 &= \frac{1180}{\sqrt{1544 \times 1595}} \\
 &= \frac{1180}{39.2938 \times 39.9375} = \frac{1180}{1569.2961} \\
 &= 0.7519
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบฝึกหัดที่ 1
(คาบที่ 1)

เรื่อง การใช้อยคำสำนวนต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นคำ เป็นวลี เป็นประโยค เป็นข้อความและเป็นเรื่องราว

แบบฝึกหัดประกอบ

1. การเขียนคำเลียนเสียงธรรมชาติ
2. เขียนกลุ่มของถ้อยคำสำนวน
3. แต่งประโยคโดยใช้อยคำตรงขกับคำที่กำหนดให้
4. เขียนข้อความจากคำประสมที่สร้างขึ้น
5. เขียนเรื่องราวโดยใช่วิหารชนิดต่าง ๆ

1. การเขียนคำเลียนเสียงธรรมชาติ

ให้นักเรียนเขียนคำที่เกิดจากการเลียนเสียงต่าง ๆ ซึ่งเราจะพบเห็นในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์อยู่เสมอ

ตัวอย่าง : คำเลียนเสียงที่เกิดจากน้ำ

คำ : ป๋อม ช่า ชู่ จอก ๆ บุ่ม ๆ โครกคราก ตุ่ม ตอมแตม ฯลฯ

จงเขียนคำเลียนเสียงสิ่งที่กำหนดมาให้ ให้ได้ยอดละ 5 เสียง ภายในเวลา

2 นาที

1: คำเลียนเสียงที่เกิดจากสัตว์ร้อง

.....

2. คำเลียนเสียงที่เกิดจากยานพาหนะ

.....

3. คำเสียงที่เกิดจากวัฏจักรเท่านั้น

.....

2. เขียนกลุ่มของถ้อยคำสำนวน

ให้นักเรียนเขียนถ้อยคำสำนวนจากคำที่กำหนดให้ โดยจะวางคำนั้นไว้ในตำแหน่งใด
ของกลุ่มคำก็ได้

ตัวอย่าง : หนา

กลุ่มคำ : หนาไหวหลังหลอก ชายฉาวเอาหนารอด
ทอหนามพะพ้อ ลับหลังตะโก

ให้นักเรียนเขียนถ้อยคำสำนวนแต่ละข้อให้ครบ ภายในเวลา 2 นาที

1. ใจ 1.

2.

3.

2. น้ำ 1.

2.

3.

3. กิน 1.

2.

3.

3. แต่งประโยคโดยใช้คำตรงข้ามกับคำที่กำหนดให้

ให้นักเรียนแต่งประโยค โดยใช้คำตรงข้ามกับคำที่กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของ

ประโยคนั้น

ตัวอย่าง คำที่กำหนดให้ ผู้เพื่อ

ประโยค การใช้จ่ายอย่างประหยัดจะช่วยสร้างฐานะของเราได้อีกทางหนึ่ง

จงแต่งประโยคให้สมบูรณ์ ภายในเวลา 2 นาที

1. เฉื่อยชา

.....

2. เขมงวดกวอดขึ้น

.....

3. เงยบเขยิบ

.....

4. สวนสวนสมบูรณ์

.....

4. เขียนข้อความจากคำประสมที่สร้างขึ้น

จากคำที่กำหนดให้มาทั้ง 3 คำ นักเรียนจงสร้างคำเหล่านั้นให้เป็นคำประสม
แล้วเขียนข้อความขึ้นโดยใช้คำประสมที่สร้างใหม่เป็นส่วนหนึ่งของข้อความนั้น ใจเวลา 2 นาที

คำที่กำหนด 1. พิมพ์ 2. หน้า 3. เขา

คำประสมที่สร้างขึ้นใหม่ 1. _____ 2. _____

3. _____

ข้อความ

.....

.....

แบบฝึกหน่วยที่ 2
(คาบที่ 1)

เรื่อง การเขียนอธิบาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนอธิบายเป็นคำ เป็นวลีและเป็นประโยค

แบบฝึกนี้ประกอบด้วย

1. เขียนชื่อสิ่งที่อยู่ในพวกเดียวกันหรือมีคุณสมบัติร่วมกัน
2. การสร้างคำหรือกลุ่มคำเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่กำหนดให้
3. การสร้างคำ กลุ่มคำ หรือประโยค เพื่อเชื่อมโยงความคิด
4. การสร้างประโยคเพื่ออธิบายภาพ

1. เขียนสิ่งที่อยู่ในพวกเดียวกันหรือมีคุณสมบัติร่วมกัน

ให้นักเรียนเขียนชื่อสิ่งของที่อยู่ในพวกเดียวกันหรือเขียนสิ่งที่มีคุณสมบัติร่วมกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

สิ่งที่กำหนดมาให้ : ของเหลวที่เป็นเชื้อเพลิง

คำตอบคือ : น้ำมันก๊าด แอลกอฮอล์ แก๊สโซลีน

นักเรียนจงเขียนมาให้มากที่สุด ภายในเวลา 5 นาที

1. สถานที่ตากอากาศชายทะเล คำตอบ

.....

2. ดอกไม้ที่มีสีม่วง คำตอบ

.....

3. ผลไม้ที่รับประทานได้ทั้งเปลือก คำตอบ

.....

4. สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ คำตอบ

.....

5. พืชที่ป็นรสนิยม คำตอบ

.....

2. การสร้างคำหรือกลุ่มคำเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่กำหนดให้

ให้นักเรียนสร้างคำหรือกลุ่มคำเพื่อบอกประโยชน์ของสิ่งที่กำหนดให้มา
ให้มากที่สุดภายในเวลาที่กำหนดให้

ตัวอย่าง ประโยชน์ของน้ำ

คำตอบ ใช้ดื่ม ชำระล้างร่างกาย รดต้นไม้ ประกอบอาหาร

ซักเสื้อผ้า ทำความสะอาดสถานที่ ใช้ในงานพิธี

ใช้ในการแพทย์ ใช้ดับไฟ ใช้ในงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของแต่ละสิ่งให้ได้ไม่ต่ำกว่า 6 อย่าง
ภายในเวลา 3 นาที

1. ประโยชน์ของผ้าขาวม้า

.....

.....

2. ประโยชน์ของแสงแดด

.....

.....

3. ประโยชน์ของดิน

.....

.....

3. การสร้างคำ กลุ่มคำ หรือประโยคเพื่อเชื่อมโยงความคิด

ให้นักเรียนพิจารณาคำที่กำหนดให้มาแล้วเขียนบอกว่าคุณค่าเหล่านั้นทำให้นักเรียนคิดถึงเรื่องใดบ้าง เขียนมาให้มากที่สุด ภายในเวลาที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

เรือนจำ นักเรียนอาจคิดไปถึง : ความสกปรก โชครวน
การลงโทษ เหวี่ยง ยาสีฟัน คุก กักขัง การฝึกอาชีพ ยุง ความดูร้าย
ความลำบาก อารมณ์ ฯลฯ

จากคำที่กำหนดให้ จงเขียนคำ วลี หรือประโยคมาให้ได้อย่างน้อย
ที่สุดข้อละ 8 อย่าง ภายในเวลา 5 นาที

1. ฤดูฝน

.....

2. นักเรียน

.....

3. วัด

.....

4. ร้านอาหาร

.....

5. วันเกิด

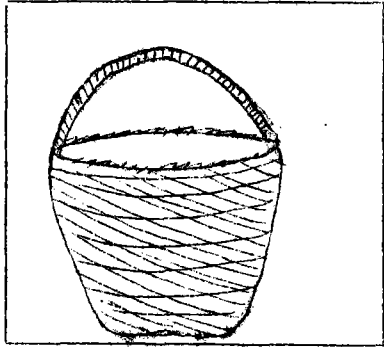
.....

4. การสร้างประโยคเพื่ออธิบายภาพ

ให้นักเรียนดูภาพที่ใหม่นี้ แล้วสร้างประโยคเพื่อเป็นการอธิบายภาพ
จากความคิดของตน โดยคิดให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 3 นาที

ตัวอย่าง

ภาพ

ข้อ 1

ประโยค

- พอลจะนำของใส่ตะกร้าไปขาย
- ตะกร้าใบนี้ทำด้วยหวาย
- การสานตะกร้าจัดเป็นงานหัตถกรรม
- อย่างหนึ่งของคนไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

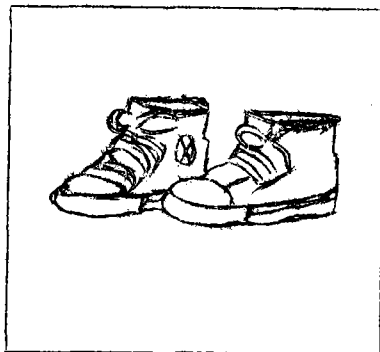
.....

.....

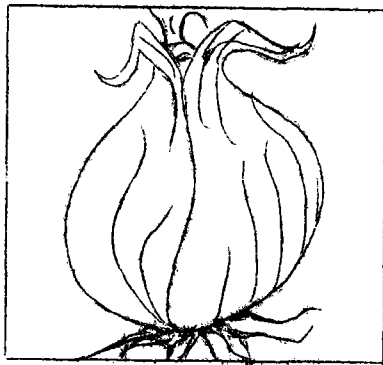
.....

.....

.....

ข้อ 2

.....

.....

.....

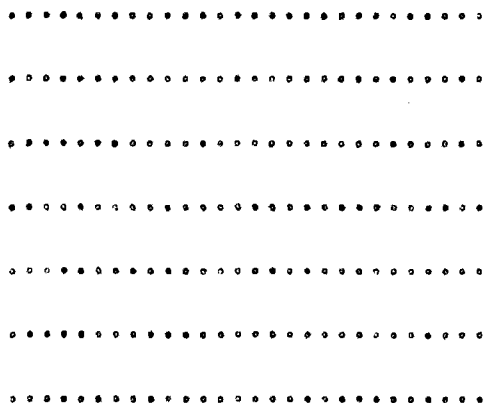
.....

.....

.....

.....

10 3

แบบฝึกหน่วยที่ 2
(คาบที่ 2)

เรื่อง การเขียนอธิบาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนอธิบายเป็นข้อความ

แบบฝึกนี้ประกอบด้วย

1. การเรียงลำดับข้อความ
2. การเขียนอธิบายความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์อย่างมีเหตุผล

1. การเรียงลำดับข้อความ

ข้อความที่กำหนดให้ทางเป็นส่วนหนึ่งของการเขียนอธิบาย ให้นักเรียนพิจารณาว่าควรจัดเรียงเรียงข้อความอย่างไร จึงจะถูกต้องและเหมาะสม

ตัวอย่าง

- ข้อความ
1. ใครที่จะไปเชิญรายจังหวัดเหนือสุดติดชายแดนพม่า
 2. มีถนนหนทางเชื่อมโยงกับอำเภอต่าง ๆ และจังหวัดใกล้เคียงอยู่แล้ว
 3. จะต้องแะกวางนพะเยากันก่อน
 4. จังหวัดพะเยาเป็นศูนย์กลางการคมนาคม
 5. ทำให้การติดต่อขยายตัวทางเศรษฐกิจมีการค้าขายคล่องตัว

คำตอบ 4 2 5 1 3

ให้นักเรียนพิจารณาจัดเรียงลำดับข้อความที่กำหนดมาให้ ภายในเวลา

- ข้อ 1
1. "หีบหลัง" คือชื่อเรียกแผ่นศิลาซึ่งเป็นคานอยู่เหนือประตู หน้าหน้าขององค์พระปรางค์
 2. จำหลักด้วยลวดลายหรือรูปต่าง ๆ ได้อย่างสวยงาม
 3. หีบหลังรูปนารายณ์บรรทมสินธุ์ นักโบราณคดีกำหนดอายุ อยู่ในช่วงนครวัดของ เขมร
 4. ดังนั้นแผ่นศิลานี้จึงมีเนื้อที่ว่างสำหรับจัดตกแต่งเป็นเรื่องราว
 5. และมักจะจัดวางส่วนที่แบนทั้งชั้นบน เสาทั้งสองข้างของประตู

คำตอบ

- ข้อ 2
1. ประมุขราชผู้ต่อสู้กับปลามารีนและฉลามอย่างทรหอคณฑ
 2. นับเป็นแบบฉบับแห่งการต่อสู้ที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ผู้มีอาจ พายแพ
 3. ชี้ให้เห็นว่ามนุษย์มีศักยภาพที่ไร้ขอบเขตมิขึ้นกับวัยสังขาร
 4. เฉาญทะเล ซึ่งได้รับรางวัลพีวลิตเซอร์ ปี 1953 และรางวัลโนเบล ปี 1954
 5. เป็นเรื่องราวของลูกชานติเอโก

คำตอบ

- ข้อ 3
1. เนื่องจากชนบทธรรมนิยมไทยที่ตองนั่งคุกเข่า นั่งพับเพียบ นั่งขัดสมาธิ
 2. และหญิงวัยนี้มักไม่ค่อยชอบออกกำลังกาย กล้ามเนื้อจึง หย่อนสมรรถภาพลง
 3. เลยทำให้เกิดเป็นโรคปวดเข่าได้ง่าย
 4. ซึ่งเป็นท่าที่ทำให้ข้อเข่าถูกกดทับและเอ็นกล้ามเนื้อถูก ยึดมาก

5. การนั่งเช่นนั้นาน ๆ ทำให้การหมุนเวียนของเลือด
ไปเลี้ยงเขาไม่ดีพอ
6. แม่นบ้านวัยกลางคน โดยเฉพาะคนไทย มักมีปัญหาวอกเข่า
มาก

คำตอบ

- ข้อ 4
1. โครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับสมาชิกครูสภา
 2. ระยะแรกจัดเป็นโครงการนำร่องในพื้นที่ 7 จังหวัดคือ
 3. สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ยะลา และนนทบุรี
 4. หากประสบผลสำเร็จด้วยดี ก็จะขยายพื้นที่ดำเนินการให้
ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศ
 5. เพชรบุรี พัทลุง สงขลา
 6. ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารกสิกรไทย เริ่มให้บริการแล้ว
ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2531 เป็นต้นมา

คำตอบ

- ข้อ 5
1. ชาติบ้านเมืองต้องการคนที่มีคุณภาพ
 2. คงเคียงกับท่านมีมิตรดีเป็นที่ปรึกษาใกล้ ๆ ในยามที่ท่าน
มีปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเด็ก
 3. ที่จะเป็นผู้รับช่วงภารกิจของชาติไปปฏิบัติในอนาคต
สืบต่อจากคนรุ่นปัจจุบัน
 4. สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย ตระหนักในความ
สำคัญของเยาวชนไทย
 5. และพลเมืองที่มีคุณภาพนั้น จะมีได้ก็ด้วยการให้การศึกษา
อบรมที่ถูกต้อง

6. ด้วยเหตุนี้ ทางสภาฯ จึงได้จัดทำคู่มือผู้ปกครองขึ้น
เพื่อให้ท่านจะได้มีไว้ใกล้มือ

คำตอบ

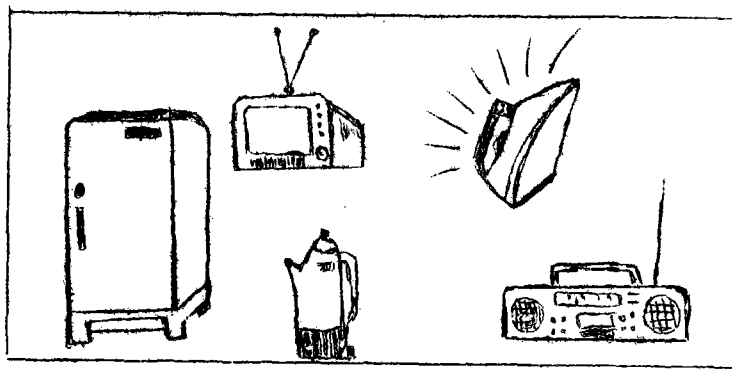
เฉลยแบบฝึก

ข้อ 1.	3	1	5	4	2	ข้อ 4.	1	6	2	5	3	4
ข้อ 2.	4	5	1	2	3	ข้อ 5.	4	3	1	5	6	2
ข้อ 3.	6	1	4	5	2	3						

2. การเขียนอธิบายความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์อย่างมีเหตุผล

จากภาพต่าง ๆ ที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบมากที่สุด พร้อมบอกเหตุผลด้วยว่า ชอบ หรือ ไม่ชอบ เพราะเหตุใด
ใช้เวลา 6 นาที

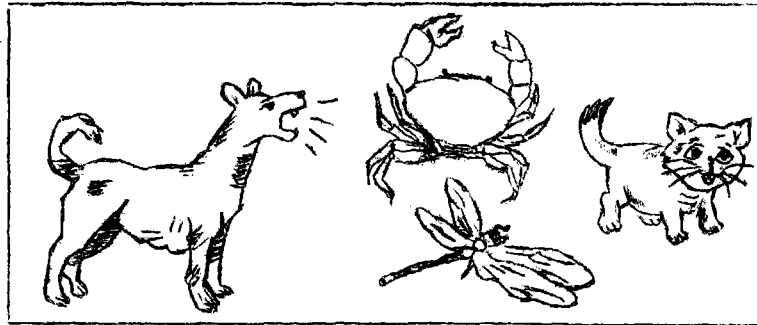
ภาพที่ 1

เครื่องใช้ที่ข้าพเจ้าชอบมากที่สุดคือ เพราะ

.....

ภาพที่ 2

สัตว์ที่ข้าพเจ้าไม่ชอบมากที่สุดคือ..... เพราะ.....

.....

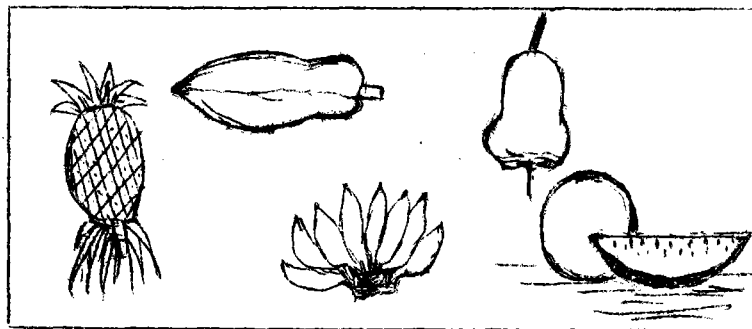
.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 3

ผลไม้ที่ข้าพเจ้าชอบมากที่สุดคือ..... เพราะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหน่วยที่ 2
(คาบที่ 3)

เรื่อง การเขียนอธิบาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนอธิบายเป็นเรื่องราว

แบบฝึกประกอบ

1. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนดให้
2. การเขียนเรื่องจากการรวบรวมข้อมูล

1. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนดให้

จากหัวข้อที่กำหนดให้ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้นจากความรู้
และประสบการณ์ของนักเรียนเอง

ตัวอย่าง

หัวข้อ - การเดินทางไปเมืองจำลอง

ข้อมูล - บอกจุดเริ่มต้นในการเดินทาง ระยะทาง ระยะเวลาเดินทาง
สถานที่ที่เดินทางผ่าน บริเวณที่ตั้งเมืองจำลอง สิ่งแวดล้อมบริเวณนั้น การเข้าชม สิ่งที่พบเห็น
ในบริเวณเมืองจำลอง ฯลฯ

ให้นักเรียนใช้ความรู้และประสบการณ์ เขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อต่อไปนี้
ภายในเวลา 5 นาที

1. วิธีเลี้ยงปลาปัก
.....
.....
.....

2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาแทนราษฎร

.....

.....

.....

3. การเล่นฟุตบอล

.....

.....

.....

4. วิถีประเพณีสุทศจากเขวาสกุล

.....

.....

.....

2. การเขียนเรื่องจากการรวบรวมข้อมูล

ให้นักเรียนเขียนอธิบายเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เป็นเรื่องราวด้วย
ภาษาเขียนที่ถูกต้อง ชัดเจน สละสลวย โดยให้เลือกเขียนจากหัวข้อที่รวบรวมไว้แล้วใน
ข้อ 1 เพียง 1 หัวข้อ ความยาวประมาณ 8 - 12 บรรทัด ภายในเวลา 10 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหน่วยที่ 3
(คาบที่ 1)

เรื่อง การเขียนบรรยาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนบรรยายเป็นคำ เป็นวลี และเป็นประโยค

แบบฝึกประกอบควย

1. การเขียนคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน
2. จัดหมวดหมู่ของคำที่กำหนดให้และบอกเหตุผลของการจัด
3. การเขียนประโยคที่เป็นประเด็นสำคัญจากข้อเรื่องที่กำหนดให้

1. การเขียนคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

ให้นักเรียนคิดหาคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน สามารถนำมาใช้แทนกันได้

ในการเขียนบรรยาย

ตัวอย่าง ระบาย - เด็ด กด ชนแข็ง

ให้นักเรียนลองทำดู ภายในเวลา 5 นาที

1. ชุบ้อน
2. เสียใจ
3. ระบาย
4. ชักสน
5. มอง

2. จัดหมวดหมู่ของคำที่กำหนดให้และบอกเหตุผลของการจัด

จงนำคำที่กำหนดให้มาจัดให้เป็นหมวดหมู่และให้บอกเหตุผลในการจัด

ตัวอย่าง

คำที่กำหนดมาให้ 1. ลูกศร 2. นึ่ง 3. จระเข้ 4. ปลา
5. วาว 6. เรือใบ 7. นกกระจอก

คำตอบ

- ลูกศร, นึ่ง, วาว, นกกระจอก (พบในอากาศ)
- จระเข้, ปลา, เรือใบ (พบในน้ำ)
- นึ่ง, จระเข้, ปลา, นกกระจอก (จำพวกสัตว์)
- จระเข้, ปลา, วาว, นกกระจอก (มีหาง)

จงนำคำต่อไปนี้มาจัดเป็นหมวดหมู่ให้ได้ 5 หมวดหมู่ และให้บอกเหตุผลในการจัด โดยให้ใช้เวลา 3 นาที

1. ปลาช่อน	2. แวนตา	3. ปิ่นโต	4. สหรัย
5. สุนัข	6. ผาเซ็ดหนา	7. โต๊ะ	8. กระเป๋ากีฬา
9. รถยนต์	10. ปิ่น	11. แดงกวา	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เขียนประโยคที่เป็นประเด็นสำคัญจากข้อเรื่องที่กำหนดให้

จากข้อเรื่องที่กำหนดให้ นักเรียนจงเขียนประโยคที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่อง
ตัวอย่าง

ข้อเรื่อง

ปากคลองตลาด

ประเด็นที่ตั้ง

1. ปากคลองตลาดเป็นศูนย์กลางของการซื้อขายสินค้าประเภทผักและผลไม้
2. ปากคลองตลาดตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร
3. ปากคลองตลาดเป็นที่ชุมนุมของบรรดาพ่อค้าแม่ค้าจากต่าง ๆ
4. บริเวณปากคลองตลาดมีบรรยากาศที่พลุกพล่าน จอแจและสกปรก

ให้นักเรียนเขียนประเด็นสำคัญจากเรื่องที่กำหนดมาให้นี้ เรื่องละ

3 - 4 ประโยค

1. การเตรียมตัวไปทัศนศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

2. เทศกาลเชาพรรษา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ทอผะฉี

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหน่วยที่ 3
(คาบที่ 2)

เรื่อง การเขียนบรรยาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนบรรยายเป็นข้อความ

แบบฝึกประกอบ

1. เขียนสิ่งที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้
2. การเขียนข้อความจากคำที่กำหนดให้

1. เขียนสิ่งที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้

จงเขียนสิ่งที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ โดยใช้
ความรู้ลึกและจินตนาการของนักเรียนเอง เขียนข้อความให้ต่อเนื่องกลมกลืนกันไปกับข้อความ
ที่เฝ้า

ตัวอย่าง ถ้ากรุงเทพฯ ไม่นำประปาใช้

- คำตอบ
- สถานที่ต่าง ๆ จะสับสนกว่าที่เป็นอยู่
 - นักดนตรีบรรจขูดสายจะมีราคาแพงยิ่งขึ้น และหาซื้อยากขึ้นด้วย
 - บริเวณแม่น้ำลำคลองจะมีผู้คนไปชุมนุมกันหนาแน่น เพื่อใช้น้ำกันทุกวัน
 - ผู้ที่มีอาชีพพูดจะบอภาคจะมีรายได้ดีขึ้น
 - ตามบ้านเรือนจะมีโถงน้ำเพิ่มขึ้นเพื่อใช้เกมน้ำเล่น
 - การคมนาคมจะสะดวกขึ้นเพราะไม่มีการขุดถนนฝังท่อประปา

นักเรียนจงเขียนสิ่งที่คาดหวังมาให้ได้อย่างน้อย 4 อย่าง
ภายในเวลา 5 นาที

1. ถ้าคนไทยทุกคนรับประทานอาหารมังสวิรัต

.....

.....

.....

.....

.....

2. ถ้าทุกคนงดดูหนัง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ถ้านักเรียนเรียนหนังสือโดยไม่มีการสอบ

.....

.....

.....

.....

.....

2. การเขียนข้อความจากคำที่กำหนดให้

ให้นักเรียนเขียนข้อความเพื่อบรรยายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้คำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง คำที่กำหนดให้ : ผล ทางประเทศ พัฒนา ประชาชน

ข้อความ ไทยเรากำลังพัฒนาประเทศโดยได้รับความร่วมมือจากต่างประเทศ
ในการพัฒนา การรัฐบาลพัฒนาไปฝ่ายเดียวโดยที่ประชาชนไม่พัฒนาตนเองตามไปคอย การพัฒนา
ยอมใ้ผลไม่สมบูรณ์

ให้นักเรียนนำกลุ่มคำในแต่ละขมาเขียนเป็นข้อความเพื่อบรรยายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ให้ชัดเจน ภายในเวลา 10 นาที

1. สุนัขขนาน จำนวนมาก สุขภาพ วันหยุด

.....

.....

.....

.....

.....

2. หลาย ๆ ครั้ง งอกงาม น้ำ พันคน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ถนน ฉางา ขจก วิถีการ

[illegible]

แบบฝึกหน่วยที่ 3
(ตอนที่ 3)

เรื่อง การเขียนบรรยาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนบรรยายเป็นเรื่องราว

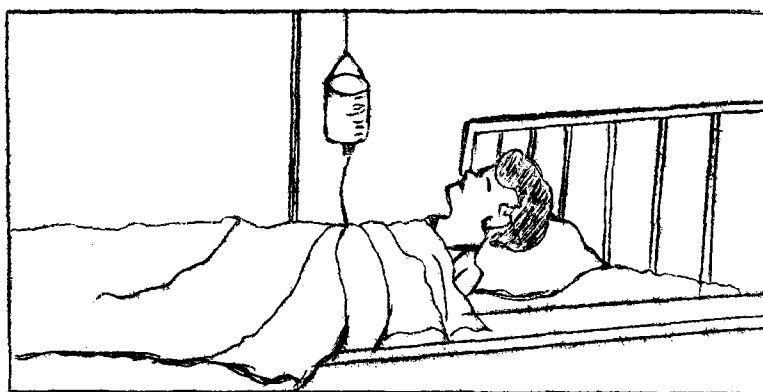
แบบฝึกนี้ประกอบด้วย

1. เขียนบรรยายภาพตามความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ
2. เขียนบรรยายเรื่องราวให้สมบูรณ์

1. เขียนบรรยายภาพตามความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ

ให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพตามความคิด ความรู้สึกและจินตนาการ
ที่มีต่อภาพต่อไปนี้ อย่างน้อยภาพละ 4 - 5 บรรทัด ภายในเวลา 8 นาที

ภาพที่ 1

.....

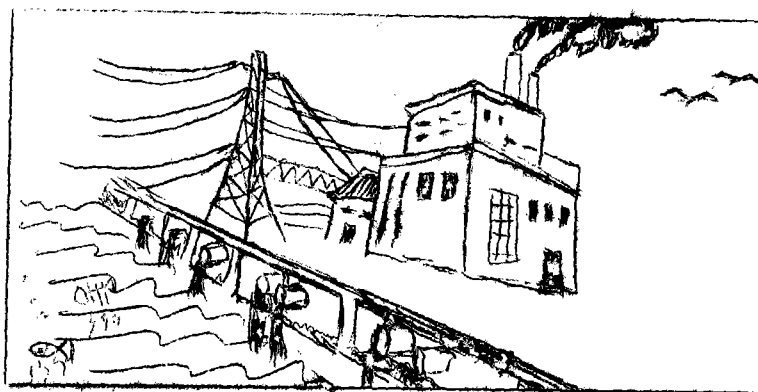
.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 2

2. เขียนบรรยายเรื่องราวให้สมบูรณ์

จากข้อเขียนที่กำหนดให้มา ให้นักเรียนเขียนบรรยายเพิ่มเติมเพื่อให้ได้
เรื่องราวที่จบสมบูรณ์ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ภายในเวลา 10 นาที
“วันนี้ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้นเป็นพิเศษ เนื่องจากได้ทราบข่าวว่า

แบบฝึกหน่วยที่ 4
(คาบที่ 1)

เรื่อง การเขียนพรรณนา

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการเขียนพรรณนาเป็นคำ เป็นวลี และเป็นประโยค

แบบฝึกนี้ประกอบด้วย

1. การสร้างคำซ้อนจากอักษรที่กำหนดให้
2. เขียนความหมายของสัญลักษณ์ที่กำหนดให้
3. แต่งประโยคที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ

1. การสร้างคำซ้อนจากอักษรที่กำหนดให้

ให้นักเรียนสร้างคำซ้อนจากอักษรที่กำหนดให้ ให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่าง จงสร้างคำซ้อนที่ใช้อักษร "ข" มาให้ได้มากที่สุด

คำตอบ ขวนขวาย ขี้ดเขียน ขบขัน ขัดข้อง ข้าวของ
ขำขัน ขับขาน ขลุขลัก เป็นต้น

ให้นักเรียนสร้างคำซ้อนจากอักษรที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ ให้ได้มากที่สุด

ภายในเวลา 3 นาที

1. คำซ้อนที่ขึ้นต้นด้วยอักษร "ง"

คำตอบ

.....

2. คำซ้อนที่ขึ้นต้นด้วยอักษร "ป"

คำตอบ

.....

3. คำสอนที่ขึ้นต้นด้วยอักษร "ว"

คำตอบ

.....

2. เขียนความหมายของคำสัญลักษณ์ที่กำหนดให้

จากคำสัญลักษณ์ในข้อความที่กำหนดให้ ให้นักเรียนพิจารณาคำที่ขีดเส้นใต้ว่าหมายถึงอะไรหรือสิ่งใด จึงจะได้เนื้อความที่เหมาะสมกับบริบท

ตัวอย่าง แผนดินสยามนามประเทืองว่าเมืองทอง

ความหมาย ประเทศที่อุดมสมบูรณ์

1. หนทางชีวิตของคนเรามีได้ร้อยด้วยสิบกุหลาบเสมอไป

ความหมาย

2. คนหนุ่มมักมีไฟแรง เราควรสนับสนุนให้เขามีโอกาสก้าวหน้าในชีวิต

ความหมาย

3. เธอกำลังเผชิญชีวิตอยู่ท่ามกลางฝูงเห็ดอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง

ความหมาย

4. หากทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างจริงจัง แผนดินอีสานจะต้องเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นสี่เหลี่ยมอย่างแน่นอน

ความหมาย

5. หากเขาไม่โชคร้ายจนเกินไป ในวันข้างหน้าเขาก็คงจะพบกับแสงสว่างในชีวิต

ความหมาย

3. แต่งประโยคที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ

ให้นักเรียนแต่งประโยคที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ โดยพิจารณา
สร้างประโยคจากภาพที่เห็นในแต่ละข้อ

ตัวอย่างภาพ

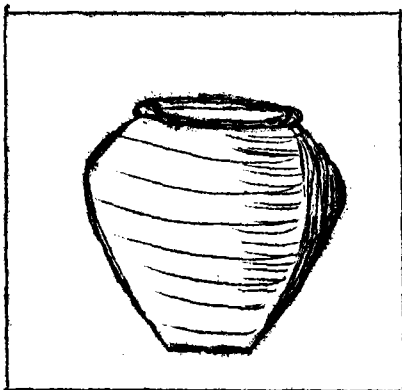

ตัวอย่างการแต่งประโยค : เด็กที่เข้าประกวดแต่ละคนล้วนน่ารัก
เหมือนตุ๊กตา

ให้นักเรียนแต่งประโยคที่มีความหมายเปรียบเทียบ โดยพิจารณาจากภาพ
ภายในเวลา 5 นาที

ประโยค

ภาพที่ 1

.....

.....

.....

.....

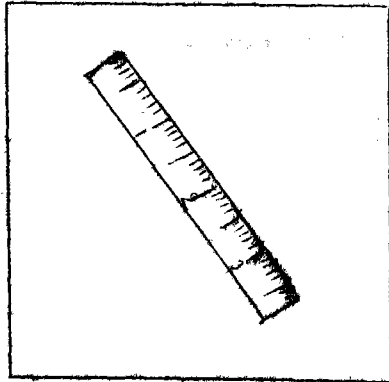
.....

.....

.....

ประโยค

ภาพที่ 2

.....

.....

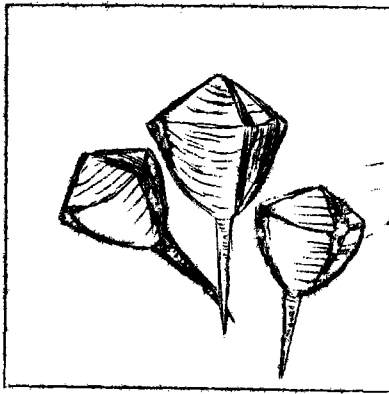
.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 3

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 4

.....

.....

.....

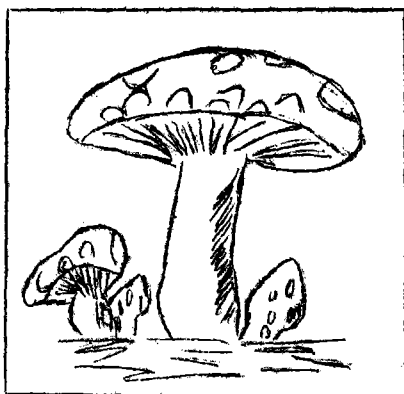
.....

.....

.....

ประโยค

ภาพที่ 5

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 6

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหน่วยที่ 4
(คาบที่ 2)

เรื่อง การเขียนพรรณนา

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการ เขียนพรรณนาเป็นข้อความ

แบบฝึกประกอบ

1. เขียนคำหรือกลุ่มคำ เพื่อให้เกิดข้อความที่ไพเราะชัดเจนยิ่งขึ้น
2. จับคู่ข้อความที่แสดงความสัมพันธ์กัน

1. เขียนคำหรือกลุ่มคำ เพื่อให้เกิดข้อความที่ไพเราะชัดเจนยิ่งขึ้น

ให้นักเรียนพิจารณาหาคำหรือกลุ่มคำที่เหมาะสมทั้งเสียงและความหมาย มาเติมลงในช่องว่างเพื่อให้ข้อความพรรณนาน่าอ่านยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

เขาชอบนั่งมองดูลำธารไหลเอื่อย ๆ คดเคี้ยวเหมือนอย่างอาการเลื่อยของงู
.....
ในตอนกลางวันแสงอาทิตย์จับพ่นน้ำเป็นประกายวาว พอลำดังก่นาขาวอยู่ควบแสงจันทร์
.....
อันสุดสการอีก ชาวท่นดูช่างเต็มไปครยการพักผ่อนและความเงียบ

ให้นักเรียนใช้เวลาประมาณ 10 นาที

1. พ่นก้นตนกอนเคยเต็มไปครยพญา กับคอกไม้หลากสี
ทอนนี้ปลุกคุดมไปครยชยะและอิฐปูนระกะระกะ คนเดิน มิให้เสียแลกับ
สิ่งแวดล้อม

2. หากนุชกลาพอที่จะ.....กับชายชรา หลอนจะใดพบกับ
ความรัก.....รวมอยู่กับความสงสารอย่างสุดซึ้งในสายตานัน อีทังจะเห็นว่า
หยาดน้ำตาใดเด่นขึ้นมา.....ของชายชรา มากขึ้นทุกที ๆ จนเต็มเบี่ยมควบ

3. หอฉันปราศจากเครื่องตกแต่งใด ๆ และหญิงเภา.....
 ไม่น่าอัศจรรย์เลย ความสว่างแห่ง.....ใดกระจายอยู่ทั่วทุกซอกทุกมุมห้อง
 ทำให้เห็นรอยน้ำ.....ออกมาจากหลังคาเป็นทางยาว
4. หิวหั่นของเมื่อนั้น.....ทั้งสองฝากฝั่งหนาแน่นไปควย
 รอคอยเลื่องหลังออกไปเป็นทองทุ่ง.....
 เติมน้ำไปควยคนขาระยารว
5. เวลานี้เรากำลังอยู่ในยุคมหัศจรรย์อย่างแท้จริง ยากยาน.....
กำลังโคจรอยู่ในอวกาศ เรือใต้น้ำปรมาณู.....
 อยู่ใตทะเลลึกโดยไม่ต้องหยุดเติมเชื้อเพลิง ระบบสื่อสารดาวเทียมสามารถส่งภาพสดไปยัง
 ทุกมุมโลกได้.....เรศสามารถรายงาน.....
 ของทุกสิ่งทุกอย่าง แม้แต่เข็มเล็ก ๆ ตกในที่.....

2. จับคู่ข้อความที่แสดงความสัมพันธ์กัน

จงพิจารณาจับคู่ข้อความที่แสดงความสัมพันธ์กัน โดยใช้เวลา 5 นาที

หมวด ก.

หมวด ข.

() 1. การสูญเสียบุคคลสำคัญของครอบครัว	ก. ชีวิตคนเรา เมื่อทุกข์ก็ต้องมีสุขได้เช่นเดียวกัน
() 2. จะหากนกออกก้นหอยคนคดโก่งอกก้นหอย	ข. ทำให้พวกพเนนไปเป็นสี่เหลืงอรามและออนคังพรมที่ปูเอาไว
() 3. ภายหลังจากบรุ่มพเนนไปแลว	ค. ผันผวนพลิกทาลปครเสมอเพิ่มอนณณไต้ฝุ่นทะเลกรามเรียม
() 4. รสนิยมของคนไม่แน่นอน	ง. ดูคล้ายกับว่าฉันมีชีวิตชีวา
() 5. ความสับสนระบายนไปทั่ววงหนาน	จ. เปรียบเสมือนคางไฟคางหนึ่งจกกับบรลง

หมวด ก.

หมวด ข.

- () 6. เห็นพวกอันดูฉวนนึ่งหม่นขาว
นับควมหม่น
จ. เปรียบประจักษ์ดวงแค้นกับสีดำ
- () 7. ประจักษ์ออกเล็ก ๆ ไปรยปราย
ลงมาจากตนรวงหล่นมาปกคลุม
ผู้คน
ข. เช่นเดียวกับรายยาวเรื่องหนึ่งที่เคย
- () 8. สองดำแรกนั้น หัวเรือทำเป็น
รูปเหมือนแม่น้ำปิตองหงดำ
เมื่อเห็นกันมาแต่ไกลในลำน้ำ
ฉ. สะท้อนแสงเป็นเงาราวกับท่าจากโลหะ
- () 9. ชีวิตคนเราจะมีสุขบ้าง
ทุกข์บ้างคละเคลากันไป
เรื่องราวต่าง ๆ หมดนเขมา
ในชีวิตล้วนเป็นสิ่งมีคุณค่า
ยู. เปรียบประจักษ์แสงอรุณฉายเข้ามาในห้อง
นาเรียนรู
- () 10. คนไม่ขนาดใหญ่บางคนทิ้งไป
จนหมดเหลือแต่เพียงกิ่งก้าน
และลำต้นที่ห่อหุ้มด้วยเปลือกไม้
ฉ. ไม่มารวกับฝูงนก
เรียบลน

เฉลยแบบฝึก

1. (จ)

2. (ฉ)

3. (ค)

4. (ง)

5. (ฉ)

6. (ข)

7. (ง)

8. (ข)

9. (ฉ)

10. (ก)

แบบฝึกหน่วยที่ 4
(คาบที่ 3)

เรื่อง

การเขียนพรรณนา

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดในการ เขียนพรรณนาเป็น เรื่องราว
แบบฝึก เป็นแบบฝึกความคิด เป็นจินตนาการ

แบบฝึกความคิด เป็นจินตนาการ

ให้นักเรียนใช้ความคิดที่เป็นจินตนาการ เขียนพรรณนาเรื่องราวอย่างหนึ่งอย่างใด
 จากข้อความที่ให้อ่านจบสมบูรณ์ ใช้เวลาในการเขียน 15 นาที

ขณะนั้นโคมาน้อยถามล่ำฟั่ง ฅ ชายหาที่สงบเงียบ ห่างไกลผู้คน คงตาหอดู
ท้องทะเล ในขณะความคิดคำนึงของตนกำลังย้อนกลับไปสู่เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาใน
ชีวิต ฅ มองเห็นภาพ.....

[illegible]

แบบฝึกหน่วยที่ 5
(คาบที่ 1)

เรื่อง การเขียนบันทึก

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนบันทึก
แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกการใช้คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความในการเขียน
บันทึกแนวสร้างสรรค์

แบบฝึกประกอบ

1. การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องตามประเภทของงานเขียน
2. การเขียนเหตุผลในบันทึก
3. เขียนบอกสิ่งสำคัญที่จะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ

1. การเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องตามประเภทของงานเขียน

จากข้อความที่นำมา นักเรียนจงพิจารณาเปลี่ยนแปลงการใช้คำ หรือกลุ่มคำ
ที่ขีดเส้นใต้เสียใหม่ให้เหมาะสมกับระดับของภาษาที่จะใช้ในการเขียนบันทึกแนวสร้างสรรค์

ตัวอย่าง

ฉันมีหน้าที่ต้องหาอาหารให้สุนัขรับประทานเสียก่อน แล้วจึงไปโรงเรียน
คำที่เปลี่ยนแปลง กิน

จงพิจารณาเปลี่ยนถ้อยคำให้เหมาะสมถูกต้อง ในเวลา 3 นาที

1. พ่อสอนฉันเสมอว่าเราเป็นคนจนต้องรู้จักเก็บกะลาหัวตามประสาชน
อย่าไปทะเลาะเบาะแว้งปรารภอะไรต่ออะไรที่เกินสภาวะของเรา

คำที่เปลี่ยนแปลง _____

2. การที่พ่อต้องเขียนบันทึกเรื่องนั้น ก็เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของพ่อที่จะต้อง
เขียนเพราะพ่อเป็นทายาทผู้ใหญ่ของกกเรา ที่ยังรู้เรื่องราวอันเป็นเรื่องของเชื้อสายเราอยู่
ถ้าไม่เขียนไว้ก็เสมือนและเลยทอดหน้าตาอันควรทำ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าอายอย่างยิ่ง หากดูมี
ความสนใจที่จะรู้เรื่องนั้นภายหลังแทบจะโอกาสจะรู้โดยละเอียดเพราะพ่อถึงแก่กรรมไปแล้ว

คำที่เปลี่ยนแปลง _____

3. เมื่อคณะของเราเดินทางเข้าเมืองกวางโจว จึงเห็นนิคมที่สถานที่อื่นเป็น
ที่พักอาศัยคล้าย ๆ กับภาคใต้ของไทยที่มีคอกคอกทางเดินกันไปตลอดถนน วิถีชีวิตนักแบบ
เดียวกัน ไม่มีหมิ่นหมิ่นในเรื่องส่วยงาม แขนงโน่นวางนี่ตามแต่จะสะสวัก ตนไม่คอกไม้ก
พันธุ์เดียวกันที่เห็นในสวนของเรา เพียงแต่ตนไม่สองข้างทางทุกคน โดยเฉพาะตนใหญ่ ๆ
ได้รับการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี มีหนึ่งงามตาสมา่เสมอกันหมด

คำที่เปลี่ยนแปลง _____

2. การเขียนบทสนทนาในบันทึก

จึงเขียนบทสนทนาเดิมลงในข้อความที่ได้บันทึกไว้ พิจารณาเลือกใช้บทสนทนา
ที่สอดคล้องกับใจความที่ใหม่ ระยะเวลา 5 นาที

เมื่อลูกยังเล็กอยู่ มีอายุเพียง 7 - 8 ขวบ ลูกไม่อยากจากบ้าน จากพ่อและแม่
ไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน พ่อก็ทำเป็นยอมตามใจลูก แต่ใจพ่อก็กับลูกว่า

".....พ่อไม่ว่า แต่ของสัญญากับพ่อได้ใหม่ว่า

....."

เมื่อลูกยอมตกลง พ่อพาลูกเข้าสวนและเริ่มสอนงานให้ลูก แรก ๆ ก็ลูกตั้งใจ
ทำงานท่าทางที่แม่ให้แฉ่งคือยหรือก แต่เมื่อสายแดดกลางขึ้น อากาศก็ร้อนอบอ้าว ลูกชักเริ่มบ่น
บ่นทั้งเรื่องร้อน เรื่องเมื่อย เรื่องความยากลำบากต่าง ๆ นานา พ่อก็แกล้งทำเป็นไม่เอาใจใส่

ตอนกลางคืนของวันนั้น ลูกนอนปวดเมื่อยไปทั้งตัว ทำท่าอยากจะทำอะไรกับพ่อ
เมื่อเห็นว่าพ่ออารมณ์ดีลูกจึงกลิ้งตัวมานอนข้าง ๆ พ่อ แล้วถามพ่อว่า

"....."
พ่อได้โอกาสจึงตอบลูกว่า

"....."
ลูกนอนคิดอะไรอยู่พ่อไม่อาจทราบได้ จนครู่หนึ่ง ลูกจึงพูดกับพ่อว่า

"....."
เป็นอันว่าพ่อชนะลูกในคืนวันนั้นเอง
วันรุ่งขึ้นลูกจึงได้ไปโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือ และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ลูกไม่เคยบน
ไม่เคยเมื่อเรียนหนังสืออีกเลย
เรื่องนี้ แม่เป็นเรื่องที่เกิิดขึ้นกว่าสิบปีแล้วก็ตาม แต่พ่อก็ยังจำได้แม่นยำมาจน
ทุกวันนี้

3. เขียนบอกสิ่งสำคัญที่ควรเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ

จากข้อความในบันทึกที่เขียนขึ้นต้นไว้ให้ นักเรียนจงเขียนบันทึกเหตุการณ์
ที่น่าสนใจเดิมลงไปเพื่อให้บันทึกนี้เป็นบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ที่คุ้มค่า ใช้เวลา 5 นาที

วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2530

วันนี้ฉันพบเหตุการณ์ประทับใจที่ตองนำมาบันทึกไว้ เพื่อเป็นเครื่องยืนยันว่า
สังคมปัจจุบันที่ทุกคนพยายามแก่งแย่งเอาเปรียบกันอยู่ ยังมีคนที่หลงเหลืออยู่บ้างคนที่
ฉันจะขอบันทึกไว้ดังต่อไปนี้.....

.....
.....
.....
.....

แบบฝึกหน่วยที่ 5
(คาบที่ 2)

เรื่อง การเขียนบันทึก

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนบันทึก
แบบฝึกเป็นแบบฝึกการเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์

แบบฝึกการ เขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์

ให้นักเรียนเขียนบันทึกแนวสรางสรรคจากประสบการณ์พบเห็นหรือใคร่บทราม
ตามที่เป็นจริง ใชเวลาในการเขียน 15 - 20 นาที

[illegible]

แบบฝึกหน่วยที่ 6
(คาบที่ 1)

เรื่อง การเขียนจดหมาย

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ในการเขียนจดหมาย

แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกการใช้คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความในการเขียนจดหมายแนวสร้างสรรค์

แบบฝึกการใช้คำ กลุ่มคำ ประโยคหรือข้อความในการเขียนจดหมายแนวสร้างสรรค์

จากจดหมายที่กำหนดให้ซึ่งยังมีความไม่สมบูรณ์ให้นักเรียนพิจารณาเลือกเขียนคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความต่าง ๆ ตามความเหมาะสมลงในช่องที่เว้นว่างไว้ เพื่อให้จดหมายนั้นเป็นจดหมายแนวสร้างสรรค์ทุกคุณค่า

ให้นักเรียนใช้เวลาอ่านและเขียนให้สมบูรณ์ในเวลา 15 นาที

ดูกันอย่ หรือ

ใครรับจดหมายตอบของคุณแล้วจะ การที่คุณบอกว่าโรงเรียนมีงานมากจนดูหาเวลาว่างพอที่จะเขียนถึงแม่โดยที่คุณแม่พอใจแล้ว แม้ว่าการส่งข่าวถึงแม่จะห่างไปบ้าง เพราะเหตุนี้ก็ไม่เป็นไร ที่ถามมากด้วยไมรู้ เมื่อรู้เช่นนั้นแล้วจะไค.....ไม่ต้องคอยหวังว่าเป็นอย่างอื่น กลับจะยินดีเสียอีกว่า.....

.....

ที่คุณบอกว่าไคไปทัศนศึกษาสนุกและเพลิดเพลินจนเกินไป แต่หวังว่าคุณจะรู้จัก.....คือไม่ทำใจให้หลงเพลิดเพลินและสนุกจนเกินไปถึงกับอยากไปบ่อย ๆ นะคุณนะ แม่จะขอเตือนดูว่า ความประพฤติดของ

คนเรานั้น ถ้าทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปในสายกลางเป็นดีกว่าอะไรทั้งหมด เพราะการทำตัวเรานั้นยอมมีผิดพลาดน้อยและทั้งเป็นที่นิยมของคนทั่วไป ปราศจากการกีดกันเหินห่าง การกระทำสิ่งใด ๆ ที่พอเหมาะพอดีนั้นในที่สุดมาก เช่น กินพอดี พุดพอดี คนฟังจะพอใจไม่เกิดเบื่อหน่าย รู้จักเที่ยวเตร่บางแห่งพอดี จะเกิดความ..... ไม่หกล้มและไม่สิ้นเปลือง ส่วนการทำตนให้ขาดหรือเกินพอดีนั้น เป็นอย่างไรดูก็คงพอทราบได้ ตัวอย่างของคนทีละคนตัว และหกล้มเกินไปคือ ไม่ไปไหนเสียเลยจะขาด.....เพราะไม่ได้เปิดหูเปิดตา ผู้ที่เที่ยวเตร่มากเกินไปอาจถูกกีดกันเหินห่างและสิ้นเปลืองมากด้วย เช่น ผู้ที่ไม่รู้จักเดินเสียเลย ไม่ว่ากีฬาหรือการเล่นใด ๆ ก็จะไม่จิตใจร่าเริงและเขาสมาคมกับใครไม่ได้ แต่อาจเล่นมากเกินไปทำให้เสื่อมสุขภาพและเสียเงินเสียทองมาก ฉะนั้นทุกอย่างจึงควรทำแต่..... เช่น นั่ง ดู ใหญ่ที่ วางท่าทางให้เหมาะ วางสีหน้าเป็นปกติธรรมดา รู้จักยิ้มแย้มแสดงอัธยาศัยอันถึงกับมนุษยสัมพันธ์อันดีจะเป็นที่น่าดูและเป็นที่ยำเกรง ใคร ๆ ก็ไม่กล้าฉวนฉาม แต่ถ้ามองหน้าเป็นหรือเล่นตาให้หากอาพิกนฉวนฉวนใด หรือไม่ใคร่รับคำ.....จากผู้อื่นพบเห็น หรือตรงกันข้ามถ้าเราแสดงสีหน้า.....ไม่ว่าเวลาใด ก็ยอมไม่เป็นที่ยอมรับชมชื่นของใคร ๆ ถ้าเราปรารถนาจะมีผู้อื่นนิยมและคบหาสมาคมด้วยแล้วจงพยายามปรับปรุงบุคลิกของตนเองให้คงที่ถาวร ไม่ทรยศผู้นำ.....มาให้เสมอ ผู้ที่มัวแต่ตรึงตรึงสบายใจในทุกทาง ขณะที่เราหันหน้าไปทางไหน มีแต่ผู้นิยมชมชอบรับเรากลับสบายใจ หากมีกิจธุระจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากใครหรือแม่ไม่ทันออกปากก็อาจมีผู้.....

ดูก็คงเคยสังเกตเห็นแล้วว่า คนเรานั้นมีลักษณะประจำตัวต่างกัน บางคนมีท่าทางดีมีฉายาเป็นสง่าผ่าเผย มีสีหน้ายิ้มแย้มควรสมาคม แม้จะพูดจากับใครก็นำเสียงเป็นสง่าแสดงความเป็นอำนาจในตัว ทำให้ผู้ฟัง.....ต่างกับอีกคนหนึ่งที่ทำท่าทางดูไม่ดีมีฉายา พูดเสียงแหบเบา บางทีพูดไม่ไหนใครได้ยินแล้วยังไม่เข้าใจอีกด้วย บุคลิกลักษณะของคนสองชนิดนี้ ย่อมต่างกันมาก นอกจากเรื่องรูปร่าง กิริยาท่าทางและวาจา คือนำเสียงที่พูดนั้นแล้ว คำว่าบุคลิกลักษณะยังกินความไปถึงลักษณะพิเศษอื่นอีก เช่น บางคนมีลักษณะน่าเลื่อมใส ในความรู้ความสามารถ เมื่อถูกใครพบคนมากก็จึงสังเกตดูในระหว่างผู้ที่มีความรู้

และไม่มีความรู้ในทันทีว่าหน้าตาทางตรงกันอย่างไร เมื่อยากให้ถูกเป็นคนข้างสังเกต
มาก ๆ เพราะเป็นคุณแก่เรามากมายหลายประการที่เกี่ยว การรู้จักสังเกตดูลักษณะ ตลอดจน
นิสัยใจคอของคน จะทำให้เรา.....

การสังเกตอีกอย่างหนึ่ง คือ เมื่อไปในที่ใดสังเกตวาทะกรรมเป็นไปในทันที ทั่วทั้งห้อง
อย่างไรหรือไม่ ที่ใดมีระเบียบ ที่ใดไม่มีระเบียบ เรื่องเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าถึงนิสัยใจคอ
ของผู้นั้นเป็นเจ้าของบ้านหรือสถานที่นั้นได้แล้วหาความโดยไม่ยาก เช่น ถ้าเรารู้ว่าเจ้าของบ้าน
เป็นคนมีระเบียบ เมื่อไปหากของรอกอยและแจ้งให้เขารู้ตัวก่อน ไม่ละลวนละวางเขาไปที่เดียว
บางแห่งไม่มีระเบียบใครไปใครมากไม่ตองบอกกล่าวเขาไปใดเลยและไม่มีผู้คอยต้อนรับหรือ
ไม่มีกระเบื้องสีสวยงามในที่นั้น ถ้าเราขึ้นอยู่ไม่เขาไปก็เห็นจะต้องรอกันไม่มีกำหนด ฉะนั้นทางที่ดี
เราควรต้องทำตาม.....

ดูจงรู้เถิดว่าการสังเกตยังให้คุณแก่เราอย่างสำคัญ สมมุติว่าเพื่อนคนหนึ่งของเรา
ตามปกติเป็นคนใจเย็น มักดีต่อเราเสมอ แต่วันหนึ่งเกิดอารมณ์เสียและหงุดหงิดไม่พอใจ
ถ้าเราไม่สังเกตอาการกิริยาของเขา กลับเข้ารีบบกวนทาง ๆ เขาก็จะเกิดโทษขึ้นมา จะทำให้
.....บางคนที่ไม่ใช่ความสังเกตเสียเลย เช่น ใคร
ไม่ยากฟังกันพูด คนอยากพูดอะไรก็พูดเรื่อยไปจนกลายเป็นการ.....
ไปก็มิ ฉะนั้นการสังเกตจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนจะต้องมีหรือพยายามฝึกหัดให้ไวเสมอ
ถ้าเห็นสังเกตเหตุการณ์การพูด ๆ อย่าง กยอมเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น ขึ้นรถลงเรือไปไหน ผ่านที่ใด
ขอให้จดจำไว้จะเป็นประโยชน์แก่เราทั้งสิ้นและเราสามารถแนะนำผู้อื่นได้ด้วย

แม่เขียนมาขี้ควาวแล้วต้องขอจบเพียงเท่านี้ก่อน ขอให้ลูก.....

.....
.....

ความรักและปรารถนาดีต่อลูกเสมอ

แม่

แบบฝึกหน่วยที่ 6
(คาบที่ 2)

เรื่อง

การเขียนจดหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์ในการเขียนจดหมาย

แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกการเขียนจดหมายแนวสร้างสรรค์

แบบฝึกการเขียนจดหมายแนวสร้างสรรค์

ให้นักเรียนเขียนจดหมายเชิงสร้างสรรค์แนวนำเที่ยว ถึงเพื่อนสนิท ในโอกาสที่นักเรียนได้ไปท่องเที่ยวและพักผ่อน ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งกับครอบครัว ให้ใช้เวลาในการเขียน 15 - 20 นาที

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แผนการสื่อสาร เขียนเชิงสร้างสรรค์

แผนการสอนหน่วยที่ 1
 คาบที่ 1

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตลักษณะของรอยแก้ว โครงสร้างสระ
2. สามารถเลือกภาษาเขียนที่ถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของงานเขียน

ประเภทต่าง ๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความหมายของรอยแก้วได้
2. ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับวิธีบอกถ้อยคำเป็นรูปลักษณะต่าง ๆ เช่น กำซ่อน กำประสม คำพังเพย และสุภาษิตต่าง ๆ พร้อมยกตัวอย่างคำเหล่านั้นได้
3. ชี้แจงลักษณะของโวหารแต่ละชนิดได้
4. เขียนถ้อยคำเพื่อแสดงโวหารต่าง ๆ ได้

ความคิดรวบยอด

1. ทดใดเบื้องตนของรอยแก้วคือ การบอกถ้อยคำใหม่รูปลักษณะต่าง ๆ เพื่อใช้แสดงความคิดและความรู้สึกของผู้เขียน
2. การพัฒนาตนเองให้รู้จักคิดอย่างแจ่มแจ้ง และรู้จักถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนที่ดีจะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการเขียนให้ดียิ่งขึ้น

เนื้อหา

การบอกถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชวนนักเรียนสนทนาดังเรื่องการเรียนรู้เป็นการทบทวนความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในรายวิชา การเขียน 1 (ท 041) มาแล้ว พร้อมกับแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนในรายวิชานี้ว่าเป็นการเรียนรู้การเขียนต่อเนื่องกัน แต่ในรายวิชานี้มุ่งที่จะส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ

ขั้นตอน

1. ครูอธิบายถึงขอบข่ายและคุณค่าของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้นักเรียนทราบ ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนจะได้รับจากงานเขียนที่มีคุณค่า
2. ครูอธิบายความหมายของรอยแก้ว พร้อมทั้งกล่าวถึงความแตกต่างของ รอยแก้วทั้ง 2 แนวคือ แนวสารคดี และแนวมโนทัศน์ให้นักเรียนยกตัวอย่างรอยแก้วทั้ง 2 แนวถวาย พร้อมทั้งเน้นครูนำตัวอย่างหนังสือรอยแก้วที่ดี มีชื่อเสียงมาให้นักเรียนดู
3. ครูอธิบายวางแผนเขียนที่มีคุณค่า คืองานเขียนแนวสร้างสรรค์ที่ผู้เขียนจะต้องใช้ศิลปะในการเขียนอย่างมาก ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงของตนเขียนสารออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวย ประทับใจผู้อ่าน และให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลินเจริญใจ ประทับสติปัญญาไปครุ่นในหัว ตลอดจนครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
4. ครูอ่านตัวอย่างงานเขียนที่โฆษณาในทางสร้างสรรค์ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนได้อ่านตัวอย่างจากหนังสือเรียนประกอบถวาย ชี้ให้เห็นลักษณะเด่นของการใช้คำจากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างคำประเภทต่าง ๆ เช่น คำพยางค์เดียว คำประสม คำซ้อน ชนิดต่าง ๆ คำพังเพยและสุภาษิต
5. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงเรื่องโวหารในการเขียนทั้ง 5 ชนิด พร้อมทั้งแจกเอกสารประกอบ และชี้แจงว่าในการเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องใช้โวหารใดโวหารหนึ่ง แต่เพียงโวหารเดียวจนจบทั้งเรื่อง ผู้เขียนอาจเลือกโวหารแต่ละโวหารให้เหมาะสมกับความแต่ละตอนใด

6. กรุณาทวนว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์คือ

1. ความคิด
2. การผูกตอคำใหม่รูปแบบต่าง ๆ
3. การใช้โวหาร

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหน่วยที่ 1 (คาบที่ 1) 2. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกบางข้อ พร้อมกับอภิปรายซักถามปัญหา	ให้นักเรียนเลือกเขียนเรื่องจากที่ครูกำหนดให้มาเพียง 1 เรื่อง เป็นข้อความขนาด 7 - 8 บรรทัด การเขียนให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 3 ประการ ตามที่เรียนมา

ประเมินผล

1. สำนวนความรู้เดิมจากการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง 2. คุณลักษณะทำแบบฝึกในเรื่องความถูกต้อง และการใช้เวลา	1. สังเกตความสนใจขณะเรียน 2. สังเกตความกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) 2. หนังสือรอยแก้วเรื่องต่าง ๆ	1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) 2. หนังสือรอยแก้วชวนคุยเกี่ยวกับกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
3. ตัวอย่างการเขียนโดยไวยาหาร ชนิดต่าง ๆ (เอกสารประกอบการเรียน หมายเลข 1) 4. แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์	3. ตัวอย่างการเขียนโดยไวยาหาร ชนิดต่าง ๆ (เอกสารประกอบการเรียน หมายเลข 1)

เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 1

ตัวอย่างเทศนาโวหาร สำนึกโวหาร และอุปมาโวหาร

"คนที่ทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ถ้าจะเปรียบให้เห็นง่าย ๆ ก็เปรียบกับต้นไม้ในสวน ทุกบ้านมีต้นไม้ ต้นไม้ทั้งาม ๆ ปลูกไว้ชมดอกชมใบบ้าง ปลูกไว้เพื่อจะกินผลบ้าง คนไม่เหล่านี เราถนอม เราพรวนกิน รดน้ำ และบำรุงรักษา เป็นต้นไม้ที่เราต้องการ เพราะเป็นประโยชน์ แก่เรา แต่ต้นไม้หรือหญ้าบางชนิดขึ้นรก เราไม่ต้องการ เราไม่แยแส ไม่บำรุง ไม่รดน้ำ เราถอนทิ้งเสียด้วยซ้ำ เพราะอะไร ก็เพราะมันไม่มีประโยชน์แก่เรา แต่มันโตขึ้นเองโดย ไม่ค่อยปลูก เช่น มะม่วงออกรอง เรากินแล้วทิ้งเมล็ดไว้ในถังอกขึ้นมา มันขึ้นดีไม่เหมา เรา ก็ ขูดย้ายไปปลูกและบำรุงรักษา เพราะมันจะมีผลให้เรากินเป็นประโยชน์แก่เรา... คนก็เหมือน คนไม้ คนอื่นเขาจะชอบหรือไม่ชอบ ก็เพราะเราเป็นคนมีประโยชน์หรือไม่ประโยชน์แก่ ใคร ๆ เท่านั้น"

(เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี)

ตัวอย่างเทศนาโวหาร และอุปมาโวหาร

"โลกนั้นไม่น่าเบื่อ โลกมีทุกสิ่งทุกอย่างที่จะให้ความสุขแก่เรา แต่เราจะต้อง รู้จักเลือกที่จะอุปโภคบริโภคของโลกนี้ ถ้าเลือกผิด เราก็จะมีความสุข ถ้าเราเลือกผิดคิด กู้หาความสุขไม่ไค นอกจากปัญหาเรื่องสถานที่แล้ว ปัญหาเรื่องกาลมีความสำคัญมาก ถ้า เรารู้จักเลือกกาลและเทศะแล้ว เราจะไม่มันเบื่อโลกเลย"

(หลวงวิจิตรวาทการ)

ตัวอย่างเทศนาโวหาร และสำนึกโวหาร

"เมตตาในทางพุทธนั้น มิใช่หมายความว่า การโยนขวากขวามิให้คนอื่นให้กากินหรือก แทะหมายความว่า เราต้องแย่งชิงที่เราต้องการให้แก่ผู้อื่น ซึ่งกำลังมีความต้องการ เช่นเดียวกับเรา"

(ไญ้แดง - ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช)

แผนการสอน หน่วยที่ 2

คาบที่ 1

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนอธิบายสิ่งต่าง ๆ จากงานเขียน
2. สามารถใช้ถ้อยคำในการเขียนอธิบายได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและแจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. ชี้แจงลักษณะของการเขียนอธิบายได้
2. ให้อธิบายสังเกตและลักษณะเด่นของสิ่งที่อธิบายได้ชัดเจน
3. รู้จักใช้ความคิดวิเคราะห์ ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม ในการเขียนอธิบายเป็นคำ เป็นวลีและประโยค
4. ให้อธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่จะอธิบายได้ถูกต้อง

ความคิดรวบยอด

1. การรู้จักสังเกตและพิจารณาจะช่วยให้เราได้อธิบายสำหรับเขียนอธิบายสิ่งต่าง ๆ
2. การรู้จักเลือกลักษณะเด่นจากข้อมูล ช่วยให้การเขียนอธิบายสัมฤทธิ์ผลได้เร็วขึ้น

เนื้อหา

การเขียนอธิบาย

กิจกรรมการเรียนการสอน

สนทนา

1. ครูนำภาพขนาดใหญ่ของต้นไม้มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนสังเกตส่วนต่าง ๆ
- ให้ถกเถียง

2. ให้นักเรียนอธิบายลักษณะที่น่าสนใจของชนไตร แล้วเลือกตัวแทนนักเรียนออกไปเขียนลักษณะเหล่านั้นบนกระดานคนละ 1 ลักษณะ
3. โยงเขาสู่การอธิบาย

ขั้นตอน

1. ครูกล่าวถึงการอธิบายว่า เป็นกิจกรรมทางภาษาอย่างหนึ่งที่เราทุกคนทำอยู่เสมอในการติดต่อสื่อสาร งานเขียนที่มีลักษณะเป็นการอธิบายนั้นถือเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ใด ถ้าผู้เขียนสามารถเฟ้นถ้อยคำมาเรียบเรียงได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและสละสลวย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารในการเขียนอธิบายได้อย่างแจ่มแจ้ง
2. ครูให้นักเรียนอ่านตัวอย่างการเขียนอธิบายจากหนังสือเรียน เรื่องการเขียนอธิบายไฟฟ้า แล้วให้ข้อสังเกตของการเขียน
3. ให้นักเรียนช่วยกันคิดคำที่เกี่ยวกับไฟฟ้า เช่น รัตน ดูกฤษณ์ ทำลาย ฯลฯ
4. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักตั้งหัวข้อหรือความคิดโดยสังเขปในการเขียนเสียก่อน

คั้ง

- 1) สิ่งที่จะอธิบายนั้นคืออะไร
- 2) จุดมุ่งหมายในการอธิบายสิ่งนั้น
- 3) ลักษณะเด่น และรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น
- 4) ประโยชน์หรือคุณค่าของสิ่งนั้น (ถ้ามี)
- 5) สรุปข้อคิด หรือข้อสังเกตเกี่ยวกับสิ่งนั้น
5. ครูแจ้งว่านักเรียนควรเริ่มต้นฝึกเขียนอธิบายด้วยการกล่าวถึงลักษณะเด่นที่สังเกตได้เสียก่อน แล้วจึงให้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น
6. ครูอธิบายและให้ตัวอย่างเพิ่มเติม โดยนำกระเป๋าคอมพิวเตอร์มาชวนให้นักเรียนสังเกตและแสดงความคิดเป็นถ้อยคำ นักเรียนจะสังเกตได้แตกต่างกันออกไป เช่น ใหญ่ สีดำ หนัก เป็นต้น และเมื่อครูให้อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมเป็นข้อหรือประโยค นักเรียนจะอธิบายไปต่าง ๆ กัน เช่น กระเป๋าสีดำ หนักแต่ แบตเตอรี่ หรือกระเป๋านี้เป็นถนัดจะหนัก เป็นต้น

7. ครูเพิ่มเติมว่า ในการเขียนอธิบายนักเรียนควรจะใส่วรรณคดีให้กว้างขวาง
คิดหลาย ๆ ทาง และค่อย ๆ จัดลำดับความคิดให้เป็นขั้นตอนจากง่ายไปหายาก จะช่วย
ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
- ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหน่วยที่ 2 (คาบที่ 1) - ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึก พร้อมกับอภิปรายซักถามปัญหาเกี่ยวกับ เนื้อหาในแบบฝึก	- ให้นักเรียนจับคู่กันเพื่อฝึกเขียน คำอธิบายสั้น ๆ โดยให้ช่วยกันเขียน สิ่งที่ควรปฏิบัติในหัวข้อต่อไปนี้ - การทำงานเพื่อประโยชน์ของบ้าน เป็นส่วนรวม (ทำความสะอาดบ้าน ล้างถ้วยชาม ฯลฯ) - การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (ทำสวนครัว ฟังดนตรี เขียนภาพ ฯลฯ) - เครื่องปรุงรสน้ำพริกแกงส้ม - เขียนอธิบายวิธีการเดินทางจากบ้าน มาโรงเรียนของแต่ละคน
<u>ประเมินผล</u> - สังเกตการตอบคำถามในขณะที่เรียน - ดูผลการทำแบบฝึก และรวมอภิปราย ซักถามในช่วงเฉลย	- ตรวจผลงานพร้อมแก้ไขข้อบกพร่อง - สังเกตการทำงาน และการตอบคำถาม ในการเรียนการสอน

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>สื่อการเรียนการสอน</u> - หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) - รูปคนไทร - กระเป๋ารถ - แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์	- หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) - รูปคนไทร - กระเป๋ารถ

แผนการสอน หน่วยที่ 2

คาบที่ 2

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนอธิบายสิ่งต่าง ๆ จากงานเขียน
2. สามารถใช้ถ้อยคำในการเขียนอธิบายได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและแจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. เลือกเฟ้นถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นข้อความได้อย่างถูกต้องสละสลวย
2. เขียนขยายความให้มีรายละเอียดชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น

ความคิดรวบยอด

การเขียนอธิบายควรเริ่มจากสิ่งที่เรารู้ความรู้อะไรและประสบการณ์ เช่น จากการสังเกต
สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว จากความรู้สึกนึกคิดของเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ

เนื้อหา

การเขียนอธิบาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำแถบประโยคไปติดบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันเรียงประโยคจากแถบประโยค
เหล่านั้นให้เป็นเนื้อความเดียวกัน

ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนอธิบายว่า เมื่อเราสามารถอธิบายลักษณะเด่น
ของสิ่งที่พบเห็นได้แล้ว ต่อไปเราจะต้องรู้จักเขียนขยายความให้มีรายละเอียดชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น
ต้องรู้จักเลือกเฟ้นถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นข้อความได้อย่างถูกต้องสละสลวย

ขั้นตอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ครูแจกแผนประโยคให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะได้รับความแตกต่างกันไปให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงข้อความจากแผนประโยคในกลุ่มของตนให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้ เมื่อหมดเวลาให้แต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันถือแผนประโยคออกมานำเรียงกันไปตามลำดับข้อความที่จัดไว้
3. ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้องของข้อความ พร้อมกันนั้นครูให้นักเรียนเห็นลักษณะของข้อความจากทุกกลุ่ม ซึ่งเป็นการเขียนอธิบายเหตุการณ์แตกต่างกันสรุปใจความ 3 วิธี คือ
 - 1) เขียนอธิบายโดยให้รายละเอียด
 - 2) เขียนอธิบายโดยยกตัวอย่างหรือใช้สำนวนเปรียบเทียบ
 - 3) เขียนอธิบายเหตุผลในการกระทำ
 รายละเอียดและตัวอย่างของทั้ง 3 วิธีนี้ ครูได้ส่งให้นักเรียนอ่านจากหนังสือเรียนมาล่วงหน้าแล้ว
4. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า การเขียนอธิบายใด ๆ ก็ตาม ผู้เขียนควรจะมีข้อมูลเตรียมไว้พร้อม ได้แก่ ข้อมูลด้านความคิด ความรู้ และข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อจะได้อธิบายได้ตรงประเด็น โดยคำที่เลือกเฟ้นมาใช้ ควรเป็นถ้อยคำง่าย ๆ ตรงจุดและให้ความหมายที่ชัดเจน การวางกลุ่มคำที่ขยายต้องวางใหญ่ๆ อย่าให้สับสน เรื่องจึงจะน่าสนใจ

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหน่วยที่ 2 (คาบที่ 2) 2. เสร็จแบบฝึก พร้อมทั้งรวมอภิปรายซักถามปัญหาในแบบฝึก <u>ประเมินผล</u> 1. สังเกตการรวมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน 2. สังเกตการทำแบบฝึกและการอภิปรายในช่วงเฉลย <u>สื่อการเรียนการสอน</u> 1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน) 2. แบบฝึกหัดหน่วยที่ 2 (คาบที่ 2) 3. แผนประกอบ	ครูนำข้อความจากหนังสือหรือวารสารมาให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ข้อความที่อ่านว่าข้อความนั้น ๆ มีความคิดสำคัญสำคัญอย่างไร และตรงไหนเป็นการเขียนอธิบายความคิดนั้น แล้วส่งผลงานทั่วกระดานให้ครูตรวจ 1. ตรวจงานและเสนอแนะขอบกพร่อง 2. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน 1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) 2. แผนประกอบเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง 3. ข้อความจากหนังสือหรือวารสาร (เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 2)

เอกสารประกอบการสอนหมายเลข 2

ถ้าให้ท่านเลือกระหว่างการเป็นคนพุ่มมากกับการเป็นคนพุ่มน้อย ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายคงเลือกการเป็นคนพุ่มน้อยดีกว่า เพราะท่านอาจจะเคยได้ยินใครสักคนถึงความนารำคาญของคนที่พุ่มมาก แต่ถ้ายาวครั้งเราพุ่มน้อยเกินไป ผลเสียที่ได้รับอาจมีบ้างเหมือนกัน

ข้าพเจ้าจัดอยู่ในประเภทคนพุ่มน้อย ซึ่งผิดกับน้องสาวของข้าพเจ้าอย่างชนิดตรงกันข้ามแบบคำกับชาวที่เคียว ถ้าจะถามความคิดเห็นในหมู่เพื่อนฝูง เพื่อนจะวิจารณ์เราสองพี่น้องไปอย่างสบาย น้องสาวข้าพเจ้านั้นเขาเป็นคนพุ่มมาก และพูดเก่งเสียจนประกอบกับหน้าตาสวย การแต่งตัว กิริยาท่าทางใจใด เป็นที่รักใครของเพื่อนฝูง มีหนุ่มมาคิดมากมายก็เพราะความที่เขาคือคนช่างพูด มีมนุษยสัมพันธ์ดี เพื่อนฝูงจะมาขอความคิดเห็นและขอความช่วยเหลืออยู่เสมอ เขาเองก็ใช้คำพูดของเขาให้เพื่อนช่วยเหลือเขาไม่ว่าจะด้านความคิดเห็นหรืองานใด ๆ ถ้าเขาออกปากกับใคร ส่วนมากคนไม่ค่อยขัดเขาทำให้เขาอย่างเต็มใจเสมอ

ส่วนข้าพเจ้านั้นบางครั้งมีความรู้สึกรำคาญ บางครั้งคิดว่าเขาจะพุ่มมากจนเกินไป อันเนื่องจากที่ข้าพเจ้าเป็นคนพุ่มน้อย จึงกลายเป็นคนเงิบขี้น เป็นที่เกรงใจในหมู่เพื่อน ๆ พุดกาย ๆ ก็คือ ไม่มีใครกล้าพูดเขาเหยียด ขู่ หรือขอคำปรึกษาเลย เพราะไม่รู้จะเอาอย่างไรแน่ เพราะนางสาวมาเล่าให้ฟัง นี่แหละจัดเป็นข้อเสียแล้ว ไม่มีใครกล้าปรึกษาหารืออะไร กลายเป็นคนไม่มีมนุษยสัมพันธ์ สังคมแคบ เพราะไม่ค่อยพูดกับใคร ก็เลยไม่มีใครกล้าพูดเลย จะขอความช่วยเหลืออะไรจากใครหรือใครจะมาขอความช่วยเหลือก็ไม่กล้า

ท่านผู้อ่านพอจะเห็นหรือยังว่า การพุ่มน้อยนั้นบางครั้งก็เป็นผลเสียอย่างใหญ่หลวงเหมือนกัน เมื่อเราไม่กล้าพูดกับเขา แล้วเขาจะกล้าพูดกับเราได้อย่างไร ถ้าจะขอความช่วยเหลือใคร เมื่อเราไม่คุยพูดกับเขา อยู่ ๆ ก็ไปขอความช่วยเหลือเขา แล้วใครที่ไหนเขาจะให้ความช่วยเหลือ กลายเป็นคนไม่มีเพื่อนสนิท ญาติสนิท ทำตัวเหมือนกับอยู่คนเดียวในโลกหรือประเภทบุคคลที่โลกไม่ต้องการ

คำนึงถึงใครรู้สึกรว่าเป็นบุคคลประเภทเขาพเจ้า ก็จงกลับตัวกลับใจเสียใหม่ก่อนที่
 จะสายเกินไป และคิดว่าตนเองเป็นบุคคลที่โลกไม่ต้องการ หัดเป็นคนพูดมากขึ้นมาบ้าง
 แล้วทุกอย่างจะดีขึ้นเป็นลำดับ

(ผลเสียที่ได้จากการพูดน้อยของ อัจฉรา พวงเขียว)

แผนการสอน หน่วยที่ 2
คาบที่ 3

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตความเหมือนอธิบายสิ่งต่าง ๆ จากงานเขียน
2. สามารถใช้ตอบคำถามการเขียนอธิบายได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและแจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน
ความหมายได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และสละสลวย

ความคิดรวบยอด

การสร้างความคิดสังเขปของสิ่งที่จะอธิบายก่อนจะเขียน จะช่วยให้งานเขียน
เป็นไปอย่างสะดวก มีขั้นตอน ผู้อ่านได้รับสารอย่างครบถ้วนชัดเจน และถึงคุณค่าของ
งานเขียนอธิบายนั้น

เนื้อหา

การเขียนอธิบาย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำข้อเขียนอธิบายเรื่อง "คนตรวึก" มาให้นักเรียนทั้งชั้นอ่าน ใช้เวลา
ประมาณ 3 นาที
2. ครูเขียนหัวข้อหรือความคิดสังเขปบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันคนทาวา
จากเรื่องทอ่าน เราสามารถแยกออกมาเขียนเป็นหัวข้อสังเขปได้อย่างไร

3. ครูอธิบายหัวข้อสังเขป

ขั้นตอน

1. ครูแสดงขั้นตอนของการเขียนอธิบายให้นักเรียนทั้งชั้นดู โดยเขียนบอกสิ่งที่
จะอธิบายไว้ในกระดาน หัวข้อแรกคือ "วันเข้าพรรษา"
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันเขียนหัวข้อสังเขปของวันเข้าพรรษา เพื่อรวบรวมไว้
เป็นข้อมูลในการเขียนอธิบาย หัวข้อสังเขปนั้นประกอบด้วย
 - สิ่งที่จะอธิบาย
 - จุดมุ่งหมาย
 - ลักษณะเด่น และรายละเอียด
 - ประโยชน์หรือคุณค่า
 - ขอบเขตหรือข้อสังเกต
3. ครูและนักเรียนจึงมือเขียนอธิบายจากข้อมูลที่ช่วยกันรวบรวมไว้ โดยนำ
สิ่งที่เด่นชัดมาเรียบเรียงและขยายความใหม่รายละเอียดชัดเจนขึ้น เช่น มีการ
ยกตัวอย่าง บอกเหตุผล เพื่อให้เรื่องมีน้ำหนัก
4. ครูให้นักเรียนช่วยกันอ่านใจความที่เขียนไว้ และให้ช่วยกันค้นหาสิ่งที่ยังบกพร่อง
แล้วช่วยกันแก้ไข เช่น เปลี่ยนคำพูดเสียใหม่ จัดรูปประโยคให้ถูกต้อง พิจารณาการใช้วรรคตอน
เป็นต้น
5. ครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหน่วยที่ 2 (คาบที่ 3) 2. ครูพิจารณาผลงานของนักเรียน คัดเลือกงานเขียนที่คิดน่าสนใจที่สุด 5 ชิ้นบอกชวนดีให้ทุกคนทราบ <u>ประเมินผล</u> 1. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน 2. พิจารณาจากผลการทำแบบฝึก และการรวมอภิปรายผลหลังทำแบบฝึก <u>สื่อการเรียนรู้การสอน</u> 1. เอกสารขอเขียนเชิงอธิบายเรื่อง คนตรัง (เอกสารประกอบการเรียน หมายเลข 3) 2. แบบฝึกหน่วยที่ 2 (คาบที่ 3)	ครูกำหนดหัวข้อให้นักเรียนเขียนอธิบาย โดยกำหนดให้นักเรียนเลือกเขียนอธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งดังต่อไปนี้เพียง 1 หัวข้อคือ ก. เหตุผลในการที่คนเราต้องศึกษา ข. การจัดการจำหน่ายสรรพสินค้า ค. ทางไปสู่ค่ายพักแรมแห่งใดแห่งหนึ่ง 1. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน 2. ดูความตั้งใจในการทำงาน เอกสาร เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง (เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 3)

เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 3

เรื่อง คนทรวิศ

ความไพเราะของดนตรีขึ้นอยู่กับศิลปะการบรรเลง นักดนตรีจะต้องบรรเลงไปตาม จังหวะ และโน้ตเพลงนั้น ๆ ถ้าหากดีด สี ตี เป่า นิดทำนอง นิดจังหวะไปเพียงเล็กน้อย ความไพเราะของมันก็จะลดลงไปทันที

ชีวิตของคนเราก็มองทำนองอย่างเดียวกับดนตรีไม่มีผิด ทุกคนที่เกิดมาย่อมมี วิถีทางชีวิต เป็นของตนเองแตกต่างกันเกิด อคติกรรมที่มีอยู่อย่างสลับซับซ้อนเปรียบกับกรรมในปัจจุบัน เป็นเครื่องแบ่งส่วนส่วนไหนคนเรานี้ก็กรรม และหนทางต่างกันไป โดยดูนิสัยใจคอ ความเป็นอยู่ หน้าที่การงาน เป็นต้น ทั้งหมดคือจังหวะเพลงชีวิต ที่คนเราจะบรรเลง ไปตามหนทางโน้ตเพลง กรรมก่อเนืองรองและคนอื่น ๆ คือท่วงทำนองแห่งคนทรวิศ ซึ่ง เจ้าของจะต้องควบคุมอยู่เสมอ ความสำนึกในหน้าที่ การวางตัวให้เหมาะสม คือคุณสมบัติ แห่งนักคนทรวิศของโลก

นักดนตรีบางคนบรรเลงชีวิตตามใจของตนเองโดยมิไต่คำนึงถึงว่า จะเข้ากับทำนอง เพลงหรือไม่ บางคนเป็นเหตุถึงผู้รวมวงดนตรีอื่น ๆ จนเสียจังหวะเพลงของตน ทั้งสองอย่างนี้ เป็นทางแห่งความไม่ไพเราะทั้งสิ้น นักดนตรีบางคน ดีด สี ตี เป่า ไปตามอารมณ์ เขาเหล่านั้น มีใจนักดนตรีหัด เขาควรไปอยู่แต่อยู่เดียวเพื่อบรรเลงตามใจของเขา ให้ตัวเองฟัง

"บุคคลผู้ประพฤติตามอารมณ์ตนเองย่อมลำบาก"

(คัมภีร์จากหนังสือสังฆธรรมของ มุนินทรี ก.ศ.ม.)

แผนการสอนหน่วยที่ 3

คาบที่ 1

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนบรรยายสิ่งต่าง ๆ จากงานเขียนทั่วไป
2. สามารถเขียนบรรยายเพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้

อย่างแจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของการเขียนบรรยาย
2. บอกสิ่งสำคัญหรือลักษณะเด่นของสิ่งที่จะนำมาเขียนบรรยายได้
3. ตั้งประเด็นสำคัญของสิ่งที่จะบรรยายได้ถูกต้อง
4. ใช้ความคิดแคลงคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม ในการเลือกใช้ถ้อยคำมาเขียนบรรยายเพื่อสื่อความหมายให้แจ่มแจ้งในลักษณะที่เป็นคำ เป็นวลี และเป็นประโยค

ความคิดรวบยอด

ความสามารถในการเขียนบรรยาย เกิดจากการสังเกตและหมั่นฝึกฝนตนเอง

อยู่เสมอ

เนื้อหา

การเขียนบรรยาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

สนทนาเข้าสู่บทเรียน

ครูเปิดเพลง เพลง "ชีวิตสัมพันธ์" ให้นักเรียนฟัง และบอกให้นักเรียนคลอตามไปเบา ๆ เมื่อเพลงจบ ครูให้นักเรียนเห็นว่าใจความในเพลงดังกล่าวอยู่ในลักษณะของการบรรยายเรื่องหรือบรรยายเหตุการณ์ ซึ่งการบรรยายดังกล่าวจะทำให้ผู้ฟังนึกเห็นภาพต่าง ๆ ต่อเนื่องกันไปตามลำดับ ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นส่วนสำคัญของการเขียนบรรยาย

ขั้นสอน

1. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนเกี่ยวกับขอบข่ายของการเขียนบรรยายให้ครอบคลุมถึงความหมาย ลักษณะและวิธีการเขียนตามแนวทาง ๆ ตามที่ไพบูลย์พานิชย์ให้นักเรียนไปอ่านล่วงหน้ามาแล้ว

2. ครูนำแผ่นป้ายที่เขียนข้อความต่าง ๆ มาแล้วเลือกหยิบมาให้นักเรียนดูทีละแผ่น คัดเลือกตัวแทนนักเรียนให้หาคำถามให้ถูกต้องว่า ข้อหรือข้อความต่าง ๆ ที่อ่านนั้นจะนำมาเป็นหัวข้อการเขียนบรรยายจะต้องใช้วิธีเขียนแนวใด ให้นักเรียนตั้งข้อสงสัยกันคิดว่าคำตอบนั้นถูกต้องหรือไม่

ตัวอย่าง

ข้อหรือข้อความ	คำตอบ
วัดวังแก้วเวการาม	แนวเล่าประวัติ
การหาเสียงของพรรคการเมือง	แนวบรรยายภาพและวิธีการ

3. ครูเสนอแนะว่า การจะเขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใด ผู้เขียนจะต้องให้ข้อสังเกตหรือลักษณะเด่นของสิ่งใด เขียนให้ได้ ต่อจากนั้นจะต้องรู้จักตั้งประเด็นสำคัญไว้เสียก่อน จึงจะสามารถเขียนบรรยายได้ครอบคลุม จากนั้นครูก็ให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นสำคัญจากข้อหรือข้อความ

ตัวอย่าง เรื่องกฎเกณ
ประเด็นที่ ๕ ใจคอ

1. เกาะกฎเกณเป็นเกาะเคียวในประเทศไทยที่มีฐานะเป็นจังหวัด
2. เกาะกฎเกณสวยงาม มีลวดลายที่งดงามเหมาะแก่การทอด้วย
3. เกาะกฎเกณที่รพียากรทำรายได้มากคือ แร่ดินบุก อาหารทะเล
4. อาคารบ้านเรือนในเกาะกฎเกณมีทั้งอาคารแบบเก่าและอาคารแบบใหม่
4. จากนี้ครูนำข้อเรื่องอื่น ๆ มาให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นอีก

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้นักเรียนทำแบบฝึก หน่วยที่ 3 (คาบที่ 1) 2. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึก พร้อมทั้งอภิปรายซักถามปัญหา	แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน รับผิดชอบไปอ่านและคัดเลือกบทเรียนจากหนังสือประเภทสารคดีต่าง ๆ ในห้องสมุดที่เห็นว่าจะเป็นตัวอย่างที่ดีของการเขียนบรรยายในแนวใดแนวหนึ่ง แล้วคัดลอกหรือถ่ายเอกสารมาส่งครู
<u>ประเมินผล</u> 1. สังเกตการตอบคำถามในชั้นเรียน 2. ควบคุมการทำแบบฝึกและการตรงต่อเวลา	1. สังเกตการตอบคำถามในชั้นเรียน 2. ตรวจผลงานที่นักเรียนรวบรวมมาส่ง 3. ควบคุมการรับผิดชอบและตรงต่อเวลา

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>สื่อการเรียนการสอน</u> 1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) 2. แล่นแผนป้ายต่าง ๆ 3. วิทยูเทป เพลง "ชีวิตสัมพันธ์" 4. แบบฝึกหัดที่ 3 (คาบที่ 1)	1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) 2. แล่นแผนป้ายต่าง ๆ 3. วิทยูเทป เพลง "ชีวิตสัมพันธ์" (เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 4)

เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 4

เพลงชีวิตสัมพันธ์

เจานกเอย เจ้าเคยอยู่บนกอไผ่ โกงชันออกแรงจากใจ ชมไพรชบพฤษะพนา
 สดสำเนียงเสียงธรรมชาติสร้างมา ประสมเสียงเพลงพฤษะพนา ที่มาของเสียงคนกรี
 กูเรื่องราวบอกกล่าวถึงความรู้สึก เป็นเพียงสามัญสำนึก และการหวงหวาดหวาด
 ตอนเราสิ้นเงาไม้ไม่เหมือนก่อน ชุมชนกลับกลายเป็นรอน เป็นเสียงระเหวระเหิด

ความแห้งแล้ง ความชุมชน อย่งไหนที่เราชอบใจ

ความร่ำรวย ความยากจน อย่งไหนที่คนชอบใจ

มันอยู่ความสมบูรณ์ของหมู่เกาะไม้ ถนนสายคนนำอาหาร

จากป่าสู่เมือง จากเขาทะเมน หลอเลียงผู้คนในแต่งคอนกรีต

ยามนี้เราจึงมาร้องเพลง เพื่อบอกมรรโลงเสียงเพลงจากใจ

เมืองนี้มีความศิวิไลซ์ เมืองป่าไม้คนนำอาหาร

มีนกกาหากินนิวอน เนื้อแมงกูดอเม้นให้ลูกกิน

คนหากิน ศัตรูหากิน เราไม่เบียดเบียนกันและกัน

คนไม่งมงย คนงมงย งมงยนำใจไหลเป็นสายธาร

ชุมชวีตทุกฝ่ายเบิกบาน มีคน มีต้นไม้ มีสัตว์ป่า

ความสมดุลคือคุณของธรรมชาติ ดินฟ้าผมนำอากาศ เติมว่าคชุมชวีตคน

หมู่ไมพรรณ อยู่กันมาหลายชั่วคน ให้ไม้ให้ดอกให้ผล ให้คนได้ผลประโยชน์

(ซ้ำ)

แผนการสอนหน่วยที่ 3

คาบที่ 2

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนบรรยายสิ่งต่าง ๆ จากงานเขียนทั่วไป
2. สามารถเขียนบรรยายเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างแจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. แสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผลกัน
2. เขียนบรรยายข้อความต่าง ๆ ได้อย่างแจ่มแจ้ง

ความคิดรวบยอด

การเขียนบรรยายเป็นการเขียนโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของเรื่องราว หรือเหตุการณ์เป็นสำคัญ

เนื้อหา

การเขียนบรรยาย

กิจกรรมการเรียนรู้

สนทนา

ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า "ถ้าถามนี้ครูไม่เขาสอน นักเรียนคิดว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง นักเรียนก็จะตอบแตกต่างกันออกไป เช่น อาจตอบว่า นักเรียนก็จะคุยจะเล่นกันเอ็ดตะโร หรือบางคนอาจตอบว่า ครูจะต้องถูกผู้อำนวยการเรียกไปตีแรง เป็นต้น

ชั้นสอน

1. ครูสรุปเขาสู่ประเด็นว่า เหตุการณ์ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นและมีผลให้เกิดเหตุการณ์อื่น ๆ ต่อไปอีกได้ หากเราจะบรรยายเหตุการณ์นั้น ๆ เราจะต้องบรรยายให้เป็นลำดับต่อเนื่องกัน การบรรยายจึงจะสื่อความหมายได้ครบถ้วนชัดเจน ดังนั้นการเขียนบรรยายก็ควรจะเขียนโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของเรื่องราวหรือเหตุการณ์เป็นสำคัญ

2. ครูเพิ่มเติมว่าในการเขียนบรรยายอาจมีการเขียนอธิบายแทรกอยู่เสมอ เพราะเมื่อจะกล่าวถึงสิ่งใด เขาก็จะให้คำอธิบายเกี่ยวกับสิ่งนั้นเสียก่อน แล้วจึงให้รายละเอียดตามมาเป็นลำดับ มีการเน้นจุดที่น่าสนใจ งานเขียนจึงจะมีคุณภาพ

3. ครูเขียนคำ 3 คำ บนกระดาน คือคำว่า บ้าน ที่ว่าการอำเภอ และ สถานีตำรวจ พร้อมกับบอกนักเรียนว่า คำทั้ง 3 คำนี้ ครูต้องการนำมาเป็นจุดสนใจที่จะเขียนบรรยายให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเป็นข้อความที่สละสลวยได้ใจความ นักเรียนจะช่วยกันเลือกใช้ถ้อยคำบรรยายให้รายละเอียดชัดเจน ครูจะช่วยพิจารณาตอบเสริมและแก้ไขข้อความที่นักเรียนช่วยกันบรรยายไว้ จนสามารถได้ข้อความเชิงบรรยายที่สมบูรณ์ดังนี้

"มีบ้านไม่กี่ตึก ๆ เพียง 4 - 5 หลังเท่านั้น หลังแรกคือที่ว่าการอำเภอ ซึ่งเก่ามากแล้ว เอียงโยไปทางซ้ายหลัง สถานีตำรวจ อยู่ทางขวาของที่ว่าการอำเภอ ก็ใกล้จะพังเช่นกัน เอียงโยไปทางขวา..."

4. ครูสรุปถึงวิธีการขยายความเพื่อให้งานเขียนบรรยายสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหน่วยที่ 3 (คาบที่ 2) 2. ครูพิจารณาผลงานที่นักเรียนนำมาอ่านให้ทั้งชั้น ชวนคิดวิเคราะห์ พร้อมกับยกข้อบกพร่องของบางคนมากล่าวเพื่อให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเขียนเช่นนั้น	1. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านตัวอย่างการเขียนบรรยายจากหนังสือเรียน เรื่อง "การต่อสู้ระหว่างเสือกับช้าง" แล้วให้นักเรียนจับคู่กันคนหาถ้อยคำที่เป็นจุดสนใจซึ่งผู้เขียนได้บรรยายไว้ 2. ครูคัดเลือกตัวแทนนักเรียนมางคู่ให้อ่านข้อความที่คัดเลือกไว้ พร้อมกับชี้แจงถึงจุดที่น่าสนใจ 3. ให้นักเรียนจับคู่กัน เพื่อช่วยกันคิดคำขึ้น 3 - 4 คำ แล้วนำไปให้เพื่อนคู่กันเขียนบรรยายโดยใช้คำที่ตนเองกำหนดขึ้น คู่อื่น ๆ ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกัน เสร็จแล้วรวบรวมข้อความที่เขียนส่งครู เพื่อให้ครูคัดเลือกข้อความที่มีสำนวนการเขียนดีเกินขีดบรรทัดหน้าชั้นเรียน
<u>ประเมินผล</u> 1. สังเกตการทำแบบฝึก 2. ตรวจดูความสามารถด้านการเขียนข้อความ	1. สังเกตความสนใจในการอ่านตามที่ครูกำหนด 2. ดูความกระตือรือร้นที่จะทำงานร่วมกันและความตั้งใจที่จะช่วยกันเขียนให้โดยลัด

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>สื่อการเรียนการสอน</u> 1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2) 2. แบบฝึกหัด 3 (คาบที่ 2)	3. ตรวจสอบความสามารถในการเขียนข้อความ 1. หนังสือเรียนรายวิชา ท 042 (การเขียน 2)

แผนการสอนหน่วยที่ 3

คาบที่ 3

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนบรรยายสิ่งต่าง ๆ จากงานเขียนทั่วไป
2. สามารถเขียนบรรยายเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้
อย่างแจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. เขียนบรรยายความคิดความรู้สึกและจินตนาการของตนเองได้
2. ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมและสละสลวยในการเขียนบรรยายได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

ความคิดรวบยอด

การเขียนบรรยายที่ดีจะต้องมีรายละเอียดที่ถูกต้อง มีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็น
ระเบียบ และแสดงความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไป

เนื้อหา

การเขียนบรรยาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชนนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพอุบัติเหตุที่ตัดจากหนังสือพิมพ์รายวันมาให้ให้นักเรียนดู ชวนนักเรียนสนทนาถึง
เรื่องอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่แต่ละคนพบเห็นมา ให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งเพื่อน ๆ เห็นว่าเป็นคนที่
เล่าเรื่องได้สนุกและนักเรียนคนนั้นได้พบกับอุบัติเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งจากที่ตนเองออกมาเล่า
ถึงเหตุการณ์ที่พบเห็นตรงตามที่ชวนให้เพื่อนฟัง เมื่อเล่าจบครูอธิบายให้เห็นว่าเรื่องราวที่เล่ามานั้น

หากนำมาถ่ายทอดโดยการ เขียนที่ไวยากรณ์ถูกต้องเหมาะสม จะเป็นการ เขียนบรรยายที่
เรื่องหนึ่งเดียว

ขั้นตอน

1. ครูอธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่างการบรรยายกับการพูดกับ การ เขียนบรรยาย
ว่าในการ เขียนบรรยายนั้น ผู้เขียนจะต้องแสดงความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสม
หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาปากหรือภาษาพูด พยายาม เลือกใช้คำที่ก่อให้เกิดภาพมากที่สุด

เช่น กล่าวถึงคนในสภาพต่าง ๆ ดังนี้

"ชายหนุ่มคนหนึ่ง รูปร่างสูงโปร่ง แต่งกายสะอาดสะอ้าน เดินเข้าสู่อำนาจงาน
อย่างเร่งรีบ" หรือ "เด็ก ๆ เหล่านี้เมื่อกำลังคึกคักใจอย่างเห็นได้ชัด กำลังพากันวิ่งเข้าไป
รวมล้อมหญิงสาวพลางส่งเสียงทักทายอย่างแข็งแรงแจกแจก ๆ กองมองตามอย่างสงสัยและ
อยากรู้อยากเห็น"

2. ครูยกตัวอย่าง การบรรยายสิ่งอื่น ๆ อีก 2 - 3 ตัวอย่าง

3. ครูนำภาพ "ตลาดน้ำ" ซึ่งมีขนาดใหญ่มาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกัน
เขียนบรรยายภาพนั้น โดยครูเป็นผู้คัดเลือกและซักถามความก่อนจะเขียนขึ้นกระดาน เมื่อ
เขียนจบครูอธิบายเพิ่มเติม และชี้ให้เห็นลักษณะเด่นซึ่งทำให้งานเขียนบรรยายนั้นมีความถูกต้อง
สมบูรณ์

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้ทำแบบฝึก หน่วยที่ 3 (คาบที่ 3) 2. ครูพิจารณางานเขียนของนักเรียนขณะที่ นักเรียนทำแบบฝึก ทบียบยกเอาผลงาน ที่ชมชอบมาพ่องของนักเรียนขึ้นมาพูด	1. ครูเขียนคำสั่งบนกระดาน ให้นักเรียน บรรยายเรื่องราวต่อจากข้อเขียนที่ครู กำหนดให้โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ ของตนเอง ข้อเขียนที่ครูขึ้นต้นไว้ดังนี้

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
เพื่อให้เด็กเรียนหลักเลขง่ายการเขียน เลข <u>ขั้นประเมินผล</u> - สังเกตการเสนอความคิดในขณะเรียน - พฤติกรรมการทำแบบฝึก <u>สื่อการเรียนการสอน</u> - ภาพอวัยวะใหญ่ต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ - ภาพตลาดน้ำ - แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์	เป็นใจความเดียวกับใจความในแบบฝึก ข้อ 2 ที่ให้กลุ่มทดลองกระทำ - สังเกตการเสนอความคิดในขณะเรียน - สังเกตความตั้งใจในการทำงาน ดู การตัดสินใจในการแสดงความคิดออกมา เป็นงานเขียน - ภาพอวัยวะใหญ่ต่าง ๆ จากหนังสือ - ภาพตลาดน้ำ

แผนการสอนหน่วยที่ 4
คาบที่ 1

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนพรรณนาจากงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ
2. สามารถเขียนพรรณนาเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในเรื่องต่าง ๆ โดยใช้ภาษาเขียนที่สละสลวย และสื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. อธิบายลักษณะของการ เขียนพรรณนา
2. สร้างคำพจน์รูปลักษณะต่าง ๆ ขึ้นใช้ในงานเขียน เช่น คำชวน คำอุปมา ตลอดจนนึกคำสัมผัส หรือเข้าใจความหมายของคำสัมผัสได้
3. แต่งประโยคที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบได้
4. รู้จักใช้ความคิดแกล้วกลอง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มในการ เขียนเป็นคำ เป็นวลี และเป็นประโยค

ความคิดรวบยอด

การ เขียนพรรณนาเป็นการ เขียนที่มุ่งขยายความของสิ่งต่าง ๆ ให้ละเอียดลออและเด่นชัดขึ้น

เนื้อหา

การ เขียนพรรณนา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชวนนักเรียนสนทนาถึงเรื่องการประกวดความงามของสตรี ตามที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดประกวดขึ้น ชี้ให้เห็นว่าความงามของสตรี เป็นความงามที่ละเอียดอ่อน กรรมการตัดสินจะต้องใช้การพิจารณาพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจึงจะเลือกหญิงงามที่สุดมาได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนวิจารณ์นางงามต่าง ๆ พอสมควร จากนั้นครูวกเข้าสู่เรื่องการพรรณนา

ขั้นสอน

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมายและขอบข่ายของการ เขียนพรรณนาตามที่ใดขอบข่ายให้นักเรียนไปอ่านมาจากหนังสือเรียน

2. ครูอธิบายว่าการพรรณนาเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ศิลปะมาก มุ่งที่จะกล่าวถึงสภาพหรือลักษณะที่ละเอียดอ่อนและเด่นชัดมากกว่าจะคำนึงถึงเรื่องราวและเหตุการณ์ พร้อมกันนั้นก็กล่าวถึงวิธีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้เขียนเพื่อให้งานเขียนพรรณนาเชิงสร้างสรรค์มีความน่าสนใจและวิธีการเหล่านั้นได้แก่

1. การเลือกเฟ้นถ้อยคำที่เหมาะสมทั้งเสียงและความหมาย
2. การใช้สำนวนเปรียบเทียบเพื่อให้ความหมายลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. การเน้นข้อความบางตอนโดยใช้คำซ้อน คำซ้ำ หรือคำที่สัมผัสไพเราะ
4. การจัดลำดับข้อความให้เป็นระเบียบ สื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง

3. จากวิธีการเขียนพรรณนาในข้อ 2 ครูให้นักเรียนใช้ความสามารถของตนเองคัดเลือกคำประเภทต่าง ๆ เช่น คำที่ท่าใหม่มองเห็นภาพ คำซ้ำ คำซ้อน สำนวนเปรียบเทียบ ฯลฯ คอยการนำบทเพลง "นางฟ้าเจ้าแสง" ซึ่งเป็นเพลงที่นำมาใช้รองชนะเลิศเขาประกวดเดินโชว์ตัวให้นักเรียนคนหาคำประเภทต่าง ๆ จากบทเพลงนี้

4. ครูอธิบายคำที่นักเรียนไม่เข้าใจ และยกตัวอย่างให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ทำแบบฝึกหน่วยที่ 4 (คาบที่ 1) 2. ให้นักเรียนสลับเปลี่ยนผลงานกับเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ แล้วให้อุทิศยพินิจของตนตัดสินว่าผลงานของเพื่อน ดี-ถูกอย่างไร พบคำที่เป็นปัญหาใดถามครู	ให้นักเรียนเขียน/พรรณนาทางของคนที่นึกหวังเพราะไปสมัครงานแล้วไม่ได้รับเลือก ทำให้คน ๆ นั้นมีความกลัดกลุ้มและวิตกกังวลว่าจะหาเงินที่ไหนมาเป็นการรักษาพยาบาลมารดาที่ป่วยอยู่ ความยาวประมาณ 10 บรรทัด
<u>ประเมินผล</u>	
1. ดูความสามารถในการพิจารณาความคิดของผู้สอน 2. ดูความถูกต้องในการทำแบบฝึก 3. สังเกตความสนใจและฟังครูอธิบาย	1. ดูความตั้งใจและสมาธิในการทำงาน 2. ตรวจดูผลงานที่นักเรียนเขียน 3. สังเกตความสนใจและฟังครูอธิบาย
<u>สื่อการเรียนการสอน</u>	
1. หนังสือเรียนรายวิชาการ เขียน 2 (ท 042) 2. เอกสารเพลง "นางฟ้าจำแดง" (เอกสารประกอบการเรียน หมายเลข 5) 3. แบบฝึกการ เขียนเชิงสร้างสรรค์	1. หนังสือเรียนรายวิชาการ เขียน 2 (ท 042) 2. เอกสาร เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง

เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 5

เพลงนางฟ้าจำแลง

โคมเอย โคมงาม อร่ามแท่นละลึง ไคเจอครึ่งหนึ่ง เสนอครึ่งครึ่งใจ
 ครึ่งเดียวไคชมสมครกริรมย์รักใคร พันผุกใจไมรากรา น้ำคำสือเลื่องไปทั่วถึงเมืองนานมา
 ชมว่าวิไลงามตา คึงเทพธิดาองค์หนึ่ง พอเห็นเงมตาพลอยพารำพิง ถักครึ่งชวนให้
 คะนึ่งอาจใจ

เห็นเพียงนิคเดียว ไชยบเสียววิรูฐา ไคเจอโคมหนากังหยากฟ้ากิน โสภา
 หาทางดูขางสำอางงามสิ้น ก่ำทึบยังน้อยไป หรือวาทีก่อนนางไครับพรของใคร คงสร้าง
 ผลบุญยิ่งใหญ่จึ่งไควิไลงามตา นางฟ้าองค์ไคแปลงกายลงมา จึ่งงามคึงเทพธิดาด้วย

แผนการสอนหน่วยที่ 4
คาบที่ 2

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนพรรณนาจากงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ
2. สามารถเขียนพรรณนาเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในเรื่องต่าง ๆ โดยใช้ภาษาเขียนที่สละสลวย และสื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. เลือกใช้คำเพื่อให้เกิดความไพเราะชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เขียนข้อความที่แสดงความหมายเชิงเปรียบเทียบได้อย่างเหมาะสม

ความคิดรวบยอด

ศิลปะในการเขียนพรรณนาเป็นสิ่งที่เราอาจศึกษาและฝึกฝนตนเองได้ เพื่อทำให้งานเขียนของเรามีคุณค่าในเชิงสร้างสรรค์

เนื้อหา

การเขียนพรรณนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเขียนข้อความบนกระดาน แล้วบอกนักเรียนว่าข้อความดังกล่าวนี้แม้ว่าจะสื่อความหมายได้ชัดเจนแล้ว แต่ยังขาดรายละเอียดและความเด่นชัดอยู่ ขอให้นักเรียนช่วยกันหาคำมาขยาย เพื่อให้ได้รายละเอียดและความเด่นชัดมากขึ้น และจะทำให้การเขียนดังกล่าวเป็นงานเขียนพรรณนาที่สมบูรณ์

ขั้นตอน

1. ครูให้นักเรียนพิจารณาข้อความที่เขียนไว้ดังนี้
 "เราขอมันงองตุล้าธารไหลเอื่อย ๆ ในตอนกลางวันแสงอาทิตย์จับพ่นน้ำ
 พอล้างก้นขาวอยู่ควยแสงจันทร์อีก ชีวิตที่ดูช่างเต็มไปด้วยการพักผ่อนและความเงิบ"
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันหาคำมาเติมลงในตำแหน่งต่าง ๆ ที่เห็นว่าอาจจะใช้
 คำขยายเพิ่มเติมเพื่อให้รายละเอียดชัดเจนและไพเราะขึ้นได้ เมื่อนักเรียนช่วยกันหาคำ
 มาขยาย ครูจะคัดเลือกข้อความที่เห็นว่าไพเราะทั้งเสียงและความหมายมากที่สุด แล้วนำ
 มาเขียนต่อในข้อความดังกล่าว ตัวอย่างคำที่นำมาเติมได้แก่
 "เราขอมันงองตุล้าธารไหลเอื่อย ๆ คดเคี้ยวเหมือนอย่างอาการเลื้อยของงู
 ในตอนกลางวัน แสงอาทิตย์จับพ่นน้ำเป็นประกายวาว พอล้างก้นขาวอยู่ควยแสงจันทร์
อันสุกสว่างอีก ชีวิตที่ดูช่างเต็มไปด้วยการพักผ่อนและความเงิบสงบ"
3. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการเลือกถ้อยคำมาให้เหมาะสม
4. ครูให้นักเรียนอ่านตัวอย่างการเขียนพรรณนาความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ
 จากหนังสือเรียน ให้คนหาคำขยายต่าง ๆ ในข้อความที่ช่วยให้เกิดความไพเราะชัดเจนขึ้น

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ให้ทำแบบฝึกหน่วยที่ 4 (คาบที่ 2)	ให้นักเรียนจับกลุ่มกัน กลุ่มละ 3 คน เขียนข้อความเชิงพรรณนาให้ใดกลุ่มละ 3 ข้อความ โดยกำหนดให้เขียนข้อความ เกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>ประเมินผล</u> - สังเกตการพูดแสดงความคิด - ดูความตั้งใจในการทำแบบฝึกให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด <u>สื่อการเรียนการสอน</u> - หนังสือเรียนรายวิชาการเขียน 2 (ท 042) - ตัวอย่างข้อความ - แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์	- พรรณาลักษณะคน - พรรณากวราวลึกและอารมณ์ - พรรณาสถานที่ - ดูความสนใจขณะฟังครูอธิบาย - ดูความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม - หนังสือเรียนรายวิชาการเขียน 2 (ท 042) - ตัวอย่างข้อความ

แผนการสอนหน่วยที่ 4

คาบที่ 3

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนพรรณนาจากงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ
2. สามารถเขียนพรรณนาเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในเรื่องต่าง ๆ โดยการใช้องภาษาเขียนที่สละสลวย และสื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดในการเขียนพรรณนาเป็นเรื่องราว โดยใช้ภาษาเขียนที่สละสลวย และสื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง

ความคิดรวบยอด

ประสบการณ์ในชีวิตอาจใช้เป็นประโยชน์ในการเขียนพรรณนาได้

เนื้อหา

การเขียนพรรณนา

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูเล่าให้นักเรียนฟังถึงความประทับใจจากการที่ได้ไปเที่ยวชมพระที่นั่งวิมานเมฆ ซึ่งครูชื่นชมกับความละเอียดลออในศิลปะการก่อสร้าง และยังชื่นชมกับสมบัติค่าต่าง ๆ ที่แสดงไว้ในพระที่นั่ง
2. ครูถามนักเรียนบางคนว่า เคยประทับใจหรือตั้งใจกับสิ่งใดมาบ้าง ซึ่งนักเรียนจะตอบแตกต่างกันไป

3. ครูอธิบายรวมย่อความในการเขียนพรรณนา นั้น ผู้เขียนอาจนำประสบการณ์ในชีวิตของตนเองมาถ่ายทอดโดยให้เกิดปะการ เขียนเขาประกอบ ก็จะได้การ เขียนพรรณนาเชิงสร้างสรรค์ตามคุณค่า

ขั้นตอน

1. ครูให้ความรู้เรื่องการ เขียนพรรณนาแก่นักเรียนว่า สามารถเขียนพรรณนาได้หลายลักษณะดังนี้

- ก. พรรณนาธรรมชาติหรือทัศนียภาพ
- ข. พรรณนาถึงสถานที่และสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง
- ค. พรรณนาลักษณะนิสัยและพฤติกรรม ของบุคคล
- ง. พรรณนาความรู้สึกและอารมณ์ต่าง ๆ
- จ. พรรณนาความคิด

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงลักษณะเฉพาะของการ เขียนพรรณนาแต่ละประเภท

3. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนโดยกล่าวถึงเหตุการณ์ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามว่าเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวถึงนั้นจะใช้แนวการ เขียนพรรณนาลักษณะใด

4. ครูเสนอความคิดว่าไม่ว่าจะเขียนพรรณนาในลักษณะใด หากมีการนำข้อคิดมาแทรกหรือมีการ เปรียบเทียบสิ่งที่พรรณนากับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่กลมกลืนกัน หรือใช้ถ้อยคำที่ให้ความรู้สึกทำให้มองเห็นภาพ งานเขียนนั้นก็จะกลายเป็นงานเขียนพรรณนาเชิงสร้างสรรค์ได้

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ทำแบบฝึกหัดที่ 4 (คาบที่ 3)	ให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่เสนอแนะไว้ในคู่มือการสอน กิจกรรมดังกล่าวประกอบด้วย

แผนการสอนหน่วยที่ 5
คาบที่ 1

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนรอยแกวในรูปแบบบันทึกเรื่องจากประสบการณ์
2. สนใจงานเขียนบันทึกของนักเขียนที่มีชื่อเสียง เพื่อศึกษาวิธีการเขียนบันทึกในแนวสร้างสรรค์
3. สามารถเขียนบันทึกในแนวสร้างสรรค์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. ชี้แจงลักษณะและองค์ประกอบของบันทึกเรื่องจากประสบการณ์
2. ไขว่คว้าหาข้อมูลตามระดับของภาษาในการเขียนบันทึก
3. เขียนบอกสิ่งสำคัญที่ควรจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ
4. เขียนบทสนทนาแทรกลงในบันทึกได้

ความคิดรวบยอด

บันทึกอาจจัดเป็นวรรณกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้ ถ้าผู้เขียนมีศิลปะในการเขียน

เนื้อหา

การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูหยิบสมุดไดอารี่ หรือสมุดบันทึกขึ้นมาให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถาม ถามนักเรียนถึงวัตถุประสงค์ของการใช้สมุด

2. ครูกล่าวถึงจุดประสงค์ของการใช้สมุดบันทึกอีกครั้งหนึ่งว่า สมุดบันทึกมีไว้สำหรับบันทึกเรื่องราวที่เจ้าของสมุดได้มาพบในชีวิตลงไป อาจเป็นบันทึกรายวัน หรือบันทึกเฉพาะเรื่องที่ต้องการก็ได้ แต่บันทึกที่ดีเป็นวรรณกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้นั้นต้องเป็นบันทึกที่ผู้บันทึกใช้ศิลปะในการเขียน เช่น บันทึกเรื่องจากประสบการณ์

ขั้นตอน

1. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบถึงองค์ประกอบของบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ว่า มีลักษณะใดจะเป็นเรื่องสั้น แต่ยังมีเรื่องสั้น พร้อมกันนั้นให้นักเรียนกล่าวถึงองค์ประกอบของเรื่องสั้นมาคนละ 1 อย่าง
2. ครูถามนักเรียนถึงสิ่งที่มีความแตกต่างระหว่างบันทึกเรื่องจากประสบการณ์กับเรื่องสั้น และครูสรุปให้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง
3. ครูกล่าวถึงเรื่องการไวยากรณ์ในการเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ จากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างการไวยากรณ์ในระดับต่าง ๆ ทั้ง 3 ระดับคือ ภาษาปาก ภาษากึ่งแบบแผน และภาษาแบบแผน
4. ครูกล่าวถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ในการเขียนบันทึกอีก เช่น การเรียงบทสนทนา ซึ่งอาจมีแทรกในบันทึกชิ้นนี้ได้ และสิ่งสำคัญที่ผู้บันทึกต้องใส่ใจสำคัญพอที่จะได้

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 5 (คาบที่ 1) 2. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึก พร้อมทั้งยกตัวอย่างที่ดีของนักเรียน บางคนมาแสดง	1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 7 คน แล้วครูนำบันทึกที่มีลักษณะเป็นบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ของผู้เขียนแต่ละคนมาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านแล้วให้ช่วยกันอภิปรายเชิงวิเคราะห์ว่า เรื่องในบันทึกแต่ละตอนมี

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>ประเมินผล</u> - สังเกตความสนใจฟังครูอธิบายและ รวมตอบคำถาม - ดูผลการทำแบบฝึก และการรวม อภิปรายในวงเจดย <u>สื่อการเรียนการสอน</u> - แบบฝึกหน่วยที่ 5 (คาบที่ 1) - สมุดบันทึก	วิธีเขียนอย่างไร มีการเขียนในลักษณะ อธิบาย บรรยายและพรรณนาอยู่ตอนใดบ้าง มีการฝากสารหรือข้อคิดสำคัญอะไรไว้ใน เรื่องบาง - นักเรียนเขียนสิ่งที่ได้อภิปรายและวิเคราะห์ แล้วส่งครู (ถ้าเสร็จไม่ทันเวลาครูอาจ นัดหมายให้ส่งที่หลังไค) - สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม - สังเกตความสนใจขณะครูอธิบาย - หนังสือบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ 5 เรื่องคือ บันทึกของพ่อ โดย ทวี วรคุณ บันทึกของคุตา โดย คอกเงิน บันทึกของปลา โดย โสภาค สุวรรณ บันทึกนักโทษการเมือง โดย ไพศาล มาลาพันธุ์ ความทรงจำแห่งฤดูใบไม้ผลิ โดย พจนา จันทร์สนธิ

แผนการสอนหน่วยที่ 5

คาบที่ 2

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตวิธีเขียนรอยแก้วในรูปแบบบันทึกเรื่องจากประสบการณ์
2. สนใจงานเขียนบันทึกของนักเขียนมือ เพื่อศึกษาวิธีการเขียนบันทึกในแนว

สร้างสรรค์

3. สามารถเขียนบันทึกในแนวสร้างสรรค์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนบันทึกในลักษณะที่เป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

ความคิดรวบยอด

การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์เป็นการเขียนเรื่องราวจากข้อมูลที่ยึดถือ
ได้พบเห็นหรือรับทราบมาตามที่เป็นจริงเท่านั้น

เนื้อหา

การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูอ่านบันทึกซึ่งเป็นการบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ให้นักเรียนฟัง 1 ตอน ให้นักเรียน
ทายว่าผู้บันทึกมีอาชีพอะไร เมื่อใดคำตอบถูกต้อง ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าในการเขียนบันทึกนี้
ผู้อ่านจะสามารถค้นหาสิ่งสำคัญซึ่งผู้เขียนได้ประมวลมาด้วยตนเอง ทำให้สามารถเข้าใจว่าผู้บันทึก
นั้นมีอาชีพอะไร

ขั้นตอน

1. ครูอธิบายว่าในการเขียนบันทึก เราจะตองนำเอาวิธีเขียนทั้ง 3 ชนิดคือ การเขียนอธิบาย การเขียนบรรยาย และการเขียนพรรณนามาใช้
2. ครูให้นักเรียนยกไปอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วเพื่อสังเกตการใช้โวหารต่าง ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่สงสัย
3. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องจากทางตัวอย่างในหนังสือเรียน แล้วให้นักเรียนแปลงเรื่องที่อ่านให้เป็นบันทึก ครูแนะว่า เรื่องที่เป็นตัวอย่างของการเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนาสามารถนำมาดัดแปลงให้อยู่ในรูปบันทึกจากประสบการณ์ได้อย่างดี
4. ครูแสดงตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงงานเขียนประเภทต่าง ๆ ให้เป็นบันทึกเรื่องจากประสบการณ์

ขั้นสรุป

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ทำแบบฝึกหัดที่ 5 (คาบที่ 2)	ให้นักเรียนเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ของตนที่ผ่านเข้ามาในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นรายบุคคล (กำหนดให้เขียนและส่งในชั่วโมง)
<u>ประเมินผล</u> 1. ดูความตั้งใจขณะทำแบบฝึก 2. ครูตรวจดูผลงานของนักเรียนแต่ละคนขณะที่กำลังเขียน	1. ดูความตั้งใจในขณะที่เขียน 2. ดูการตรงต่อเวลาในการเขียน

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>สื่อการเรียนการสอน</u> 1. แบบฝึกการ เขียนบันทึกจากประสบการณ์ 2. หนังสือเรียนรายวิชาการ เขียน 2 (ท 042)	หนังสือเรียนรายวิชาการ เขียน 2 (ท 042)

แผนการสอนหน่วยที่ 6

คาบที่ 1

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตรูปร่าง เขียนรอยแก้วในรูปจดหมาย
2. สามารถเขียนจดหมายในแนวสร้างสรรคดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสามารถ

1. ชี้แจงลักษณะและองค์ประกอบของจดหมาย
2. เลือกใช้คำคุณศัพท์และประโยคในการเขียนจดหมายได้อย่างสละสลวย
3. เขียนข้อความอันมีคุณประโยชน์และมีแนวโน้มสร้างสรรคดีในจดหมาย

ความคิดรวบยอด

จดหมายจัดเป็นวรรณกรรมเชิงสร้างสรรคดี ถ้าผู้เขียนจดหมายใช้ภาษาสละสลวย และมีแนวการเขียนที่เข้าลักษณะการเขียนเชิงสร้างสรรคดี

เนื้อหา

การเขียนจดหมาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำวรรณกรรมประเภทจดหมาย 2 - 3 เล่ม มาให้นักเรียนดู ชักถามนักเรียน ถึงใจความในจดหมายตามที่นักเรียนทราบ จากนั้นครูชี้แจงเพิ่มเติมว่าจดหมายทั้งหมดที่นำมา เป็นตัวอย่างนี้จัดอยู่ในลักษณะของวรรณกรรมเชิงสร้างสรรคดีทั้งสิ้น

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
<u>ประเมินผล</u> 1. สังเกตความสนใจที่จะร่วมตอบคำถาม 2. คุณสมิธิในการอ่านและการคิดหาข้อเขียน มาเขียนในจดหมาย <u>สื่อการเรียนการสอน</u> 1. แบบฝึก การเขียนจดหมาย หน่วยที่ 6 (คาบที่ 1) 2. วรรณกรรมประเภทจดหมาย เรื่องต่าง ๆ เช่น จดหมายจากเมืองไทย ของ โปต้น จดหมายยางวางหระ ของ น.ม.ส. นิกกับพิม ของ ว.ฉ. ประมวญมารค เสด็จประพาสตน ของ สมเด็จ กรมพระยาคำรงราชานุภาพ	1. คุณสมิธิในการอ่าน 2. คุณความตั้งใจในการทำงาน 3. ตรวจผลงานที่นักเรียนคัดลอกมาส่งครู วรรณกรรมประเภทจดหมาย เช่นเดียวกับ กลุ่มทดลอง และตัวอย่างจดหมายที่แนบ เขียนเชิงสร้างสรรค์ (เอกสารประกอบการเรียนหมายเลข 6)

ให้ดีที่สุดในช่วงนี้ในวันนี้แม่แต่งรูปร่างนี้ก็ช่างมันก่อนอย่าว่ามันมากวนในช่วงนี้ของคุณ เพราะช่วงที่มีค่ามากที่สุดของคุณคือช่วงนี้ ถ้าคุณทำได้อย่างนี้ทุกช่วง คุณจะเป็นนักเรียนที่ดีที่สุด ผลการสอบปลายปีไม่คงหวง เพราะพอถึงช่วงสอบปลายปี เขาก็จริงคุณจะเป็นนักสอบที่ดีที่สุดและเก่งที่สุด

เมื่ออาชีพเป็นครู ดูแล้ว แม่เห็นนักเรียนของแม่บางคน บางห้อง เรียนหนังสือแล้วแม่ชื่นใจจริง ๆ ท่าทางที่นั่งเรียนหนังสือของเขาเสมือนหนึ่งว่า คอยจ้องเก็บสมบัติอันล้ำค่าที่หล่นจากปากครู แม่ก็คิดต่อไปว่าขนาดแม่เป็นครูของเขา มีความสัมพันธ์กับเขาเพียงระยะเวลาสั้นเพียงปีสองปียังปลื้มถึงเพียงนี้ ขณะที่แม่เขียนจดหมายถึงลูกอยู่ แม่ยังรู้สึกบิ๊จจนชวนชวนไปทั้งกายและใจ

ขอให้นั้นเป็นลูกของคนอื่นยังก่อให้เกิดความสุขแก่แม่ถึงปานนี้ ถ้าเป็นลูกของแม่แท้ ๆ และทำให้แม่รู้สึกชื่นชมได้อย่างนี้ แม่จะมีความสุขสักเพียงไหน เพราะฉะนั้นลูกที่ประพาศิทธิ์นี้ จึงมีชื่อว่ามอบสวรรค์และอาหารทิพย์ให้พ่อแม่ทุกวัน ส่วนลูกที่ประพาศิทธิ์ชื่อว่าช่วยกันผลักดันพ่อแม่จนรัก มีแต่ความรอนใจ

ความจริงลูกนั้นท่านจัดไว้ 3 ประการคือ อัครบุตร ลูกที่เกิดแต่ตนเอง หินบุตร ลูกที่เขาให้ คือลูกบุญธรรม และอันวาสิกบุตร ลูกศิษย์

ในสมัยโบราณ เมื่อคนยังศึกษาเล่าเรียนกันอยู่จำนวนน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับครู เป็นไปหนักแน่นลึกซึ้ง ศิษย์รู้สึกต่อครูเสมือนมารดาบิดาของตน ส่วนครูก็รู้สึกต่อศิษย์เหมือนลูกของตน จนเรียกกันติดปากมาจนบัดนี้ว่า "ลูกศิษย์"

เกี่ยวกับเรื่องการสอบปลายปีของคุณ แม่ขอเตือนว่าความกลัวสอบตก ที่มีมากเกินไปนั้นแหละ จำให้ลูกสอบตก หาวิชาขายหรืออย่างอื่นไม่ เพราะฉะนั้นลูกจงรีบทำช่วงนี้และวันนี้ให้ดีที่สุดเสียแต่บัดนี้เป็นต้นไปทีเดียว

ลูกกลัวและวิตกกังวลต่อไปอีกว่า ถ้าสอบผ่าน ม.6 แล้ว สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้จะทำอย่างไร จะมีแคว้งคว้างอยู่หรือ แม่คิดว่าความกลัวของคุณ รุกคุ่นเกินไป อย่าไปกังวลเลย ถ้าเปรียบวันหนึ่งเป็นก้าวหนึ่งก็ยังมีอีกหลายก้าวนัก

ที่ลูกจะไปถึงจุดนั้น ขอให้ลูกหันมาสนใจกับก้าวที่อยู่เฉพาะหน้าของลูกเวลานี้เถิด เพราะก้าวนี้แหละที่จะนำไปสู่ก้าวนั้น อย่าให้ความทุกข์กินเปล่า มันบั่นทอนหัวใจของลูกน่ะเลย เมื่อถึงเวลาเข้าจริงเหตุการณ์ต่าง ๆ จะช่วยพยุงตัวมันเองให้เราทนได้ หากปัจจุบันนี้ให้ไว้เถิดอนาคตจะรักษาตัวมันเอง ลูกเก็บเหรียญสตางค์ที่อยู่เบื้องหน้าลูกไว้ให้ไว้ที่ละสตางค์ดีกว่า และแน่นอนกว่านึกถึงเงินพันเงินหมื่นซึ่งไม่รู้อยู่ที่ไหน ความจริงเหรียญสตางค์นั้นเองเมื่อลูกเก็บนาน ๆ เข้า จะกลายเป็นเงินพันเงินหมื่นที่ลูกต้องการ

ท่านเองเคยชินกับคนไม่วิชาความรู้จะต้องคอยเก็บเล็กผสมน้อยด้วยความตั้งใจ คว้าความอดทน และรอคอย

เรื่องที่สอง ลูกกลัว "เขาวัว" คำว่า "เขาวัว" หมายถึง คนทั้งหลายอื่นทั่วโลก นอกจากลูก แม่แน่ใจว่าสิ่งนี้ดีแล้วลูกแล้ว ลูกก็ไม่กล้าทำเพราะกลัวเสียงเขาวัว "เขา" เลยกลายเป็นสิ่งที่น่ากลัวที่สุดในโลกสำหรับลูก ถ้ามีวิตกอยู่อย่างนี้ก็จะทำอะไรไม่ได้เพราะเขามากเหลือเกิน แต่ละคนก็มีความเห็นไปคนละอย่าง ตรงกันบ้างไม่ตรงกันบ้าง ทำอะไรอย่างหนึ่ง บางคนเห็นว่าดี แต่บางคนอาจเห็นว่าไม่ดี หรืออาจจะเห็นว่าเลวเอาที่เดียว ลูกควรคิดว่าลูกทำสิ่งที่เหมาะสมแก่ลูกและสิ่งนั้นไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ไม่เบียดเบียนใครให้เดือดร้อน ลูกสบายใจของลูกอย่างนั้นก็ทำไปเถิด อย่างกังวลถึงเสียงเขาวัวน่ะเลย

การนินทาวารร้ายเป็นสิ่งธรรมดาของโลก บางคนไขว่คว้าว่างให้เฟลิดเฟลิดไปด้วยการอ่านหนังสือ บางคนด้วยการเล่นกีฬา แต่บางคนถือเอาการนินทาวารร้ายผู้อื่นเป็นงานอดิเรกในชีวิต บางคนถึงกับถือเอาเป็นงานประจำเลยทีเดียว คนอย่างนั้นยอมหาความเจริญในชีวิตไม่ได้ เพราะเขานำพาแต่เรื่องร้ายมาใส่อกใส่ใจเขาทุกวัน เหมือนถึงขยะหมักหมมไปด้วยความโสโครก เขาสร้างเครื่องกีดขวางทางเจริญของเขาเอง หลอกลวงตนเองให้บันเทิงลุ่มหลงอยู่ในกลุ่มหมอกแห่งความชั่วช้า

อนึ่ง ถ้าถูกรักจะเป็นคนเสียสละบ้าง ถ้าเห็นว่าการที่เขานินทาวรรายเราเป็นความสุขของเขา เราก็ควรยินดีที่ทำให้เขามีความสุขได้ พระพุทธเจ้าศาสดาของเรายอมเสียสละความสุขทางโลกทุกอย่าง เพื่อให้โคโลบุตรธรรมและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โสเครตีสยอมดื่มยาพิษเพื่อศักดิ์ศรีทางปรัชญา มหาตมะ คานธี ยอมเสียสละทุกอย่าง แม้แต่ชีวิตและความสุขความสำราญส่วนตัวเพื่อเสรีภาพแห่งประเทศของเขา เราจะยอมเสียสละเพียงเล็กน้อยบางไม่ไค้หรือ อนึ่ง ท่านผู้ประเสริฐต่าง ๆ ซึ่งมีการกระเดื่องอยู่ในโลก ก็ยังไม่มีใครพ้นจากการถูกนินทาวรราย ตัวเรานอย ๆ แค่นี้ทำไมจึงมีคนอื่นทาบ้างไม่ไค้ ข้อสำคัญเราอย่าประมาณไปทำความผิดเข้าจริง ๆ ก็ แล้วกัน

พูดอีกทีหนึ่ง คนที่ตั้งใจจะทำความดีนั้นต้องเป็นคนเสียสละ ความบริสุทธิ์ใจในความเสียสละนั้นแหละ เป็นเหตุให้เขาทำความดีไค้ยั่งยืน เขาต้องพร้อมที่จะทอดตนลงเป็นสะพานให้คนอื่นทั้งหลายเหยียบผ่านไป เขาไม่ต้องการเกียรติ ไม่ต้องการชื่อเสียง คนที่ทำประโยชน์แก่โลกมาก ๆ เป็นคนประเภทนี้ทั้งนั้น ความดีของโลก ความสงบของสังคม ย่อมมาจากความเสียสละอันยิ่งใหญ่ของใครคนหนึ่ง เพื่อออกมาคืบอันแน่นอน เขาเป็นดวงประทีปในที่มืด เป็นเพชรเม็ดงามที่ส่องแสงแวววาวอยู่ท่ามกลางโคลนตม และจะต้องเป็นดอกบัวที่บุคเคนชูดอกอยู่ท่ามกลางความขุ่นข้นของน้ำโสโครก

มนุษย์เราจะหนีอะไรก็พอหนีไค้บ้าง แต่จะหนีเวรกรรมและหนี้ตัวเองนั้นยอมไม่พณมนุษย์ที่จะต้องยอมรับสภาพที่แท้จริงของตน ไม่ใช่คอยหลอกตัวเองให้หลงผิดอยู่เรื่อยไป การยอมรับความจริงทำให้ความยุ่งยากในชีวิตผ่อนคลายลง

เรื่องที่สาม ถูกวินิจฉัยถึงการสร้างเนื้อสร้างตัว และฐานะในวันหน้า เรื่องการแต่งงานการมีครอบครัวซึ่งเป็นเรื่องที่ยังอยู่ทางไกลทั้งสิ้น ควรหยุดความวิตกกังวลเรื่องเหล่านั้นไว้ก่อน คิดไปก็ไม่มีประโยชน์

ตามที่แม่บอกลูกว่าวันนี้ให้ที่สุคนาคจะจัดตัวมันเองนั้นแม่ขออธิบายเพิ่มเติมอีกว่า ความสำเร็จแห่งการสร้างฐานะในอนาคตนั้น อยู่ในการสร้างวันนี้ แต่เดี๋ยวนี้ใฝ่ใจมากที่สุดเท่าที่กำลังความสามารถของเรามี มนุษย์แตกต่างกันมาโดยกำเนิด

จะให้รวยเท่ากันจนเท่ากันนั้นเห็นจะยาก มีองค์ประกอบหลายอย่างอันทำให้ฐานะ
ความเป็นอยู่ของคนแตกต่างกันไป ที่สำคัญคือ องค์ประกอบทางส่วนตัว และองค์ประกอบ
ทางสังคม องค์ประกอบทางส่วนตัว ได้แก่ โอกาส สถานที่ ผู้แนะนำ การประพาดิตน
และบุพการีที่ตนหามาไม่เท่ากัน องค์ประกอบทางสังคม ได้แก่ ความเป็นธรรมทางสังคม
ที่ชุมชนใคร่รับ ใคร่รับความคุ้มครองช่วยเหลือจากสังคม ความเป็นธรรมในการประกอบอาชีพใด
อย่างไรก็ตาม คนส่วนมากมุ่งมองความมั่งคั่ง หรือตำแหน่งทางการงานสูงว่าเป็น
ความสำเร็จในชีวิต เอาสิ่งนี้มาเป็นมาตรฐานวัด มนุษย์ในสังคมของเราจึงวิ่งวน
แสวงหาเงิน เกียรติ และตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งสังคมสมมุติให้ว่าเป็นเครื่องเชิดชู
แล้วเป็นอย่างไรบ้าง โลกเรา สังคมของเรา สงบสุขที่อยู่หรือ คำนิยมทางสังคมของ
เราเห็นจะผิดเสียแล้ว แต่เพราะความมืดในจิตใจ จึงไม่อาจมองเห็นคุณค่าอันแท้จริง
ของชีวิต มัวไขว่คว้าหาสิ่งอันนำความวุ่นวายมาให้เรื่อยไป เดินสวนทางกับความสงบ
สุขเหมือนคนเดินหันหลังให้แสงสว่างมุ่งหน้าไปสู่ความมืด เหมือนคนแบกก้อนหินใหญ่
บนถนนแห่งชีวิต ปากก็ร้องว่า "หนัก หนัก" มีผู้หวังดีร้องบอกไปว่า "วางก้อนหิน
ลงเสียแล้วเดินไป" เขาหันมามองผู้เตือนนิทหนึ่งอย่างลังเล แล้วแบกก้อนหินใหญ่
เดินต่อไปพร้อมกับพรวดว่า "หนัก หนัก"

ความสำเร็จในชีวิตคนนั้นมีหลายค่าย ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน เราไม่จำเป็นต้อง
ต้องมีความสำเร็จในชีวิตทางเดียวกับคนอื่น ไม่ควรแสวงหาความสำเร็จทางวัตถุแต่
เพียงด้านเดียวทางที่ถูกควรแสวงหาความสำเร็จทางจิตใจให้มากกว่าทางด้าน
วัตถุคือ จิตใจสะอาดและสงบ ความสำเร็จทางด้านวัตถุเป็นของร้อน เจือด้วยความ
ทุกข์และความกังวล ส่วนความสำเร็จทางจิตใจเป็นความสงบเย็น จริงอยู่เราต้องมี
วัตถุเป็นเครื่องเลี้ยงร่างกาย แต่เราไม่ควรลืมแสวงหาและสะสมเครื่องหล่อเลี้ยง
ดวงใจของเราคือ คุณค่าที่ต่าง ๆ

ผู้หญิงเราส่วนมากใช้เวลาในการแต่งกาย แสวงหาเสื้อผ้าแพรพรรณมาห่อ
หุ้มร่างอวดกันว่าใครจะแต่งได้สวยกว่าใคร คนอื่นจะอย่างไรก็ช่างเถิด แต่รวมพร
ถูกแม่ควรใช้เวลาในการตั้งใจ แสวงหาวิชาความรู้ และเสริมสร้างคุณความดี

เป็นเครื่องห่อหุ้มดวงใจหรือวิญญาณให้มาก เพราะร่างกายนั้นถึงจะแต่งอย่างไรก็ไม่วายที่จะมีสิ่งปฏิภูลโสโครกและมีกลิ่นเหม็นให้รู้เห็นทุกวัน เสื้อผ้าอาภรณ์จะสะอาดสวยงามราคาแพงปานใดก็ตาม พอเอามาห่อหุ้มกายนี้เข้าก็พลอยกลายเป็นโสโครกมีกลิ่นเหม็นไปด้วย เป็นการบอกอย่างชัดแจ้งว่าไม่มีทางเอาชนะความปฏิภูลของร่างกายได้

ส่วนดวงใจหรือดวงวิญญาณนั้น เมื่อชำระให้สะอาดจริง ๆ เสียครั้งหนึ่งแล้วก็เปลี่ยนสรีระจากร่างกายไปเรื่อย ยิ่งใจสะอาด สว่าง และสงบ มากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งได้พบกับความสุข และคุณค่าอันแท้จริงของชีวิตมากเท่านั้น

ทางโลกสอนคนแต่ในเรื่องศิลปะแห่งการแสวงหา แ่งแย่งแข่งดีกัน ว่าใครจะทำได้มากกว่าใคร ไม่เคยสอนให้ดับความต้องการในสิ่งที่ไม่จำเป็นกันเสียบ้าง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว เท่าไรจึงจะพอ เมื่อไรจะพ้นจากบ่วงแห่งความดิ้นรนอยากได้อันไม่มีขอบเขต

อันที่จริงสิ่งที่จำเป็นแก่ชีวิตแท้ ๆ นั้นมีไม่มากนัก แต่การแข่งชันกันในทุกมุมมุนย์ต่างหากเล่า ที่เป็นเหมือนน้ำมนต์มาราตลงบนกองเพลิงแห่งความปรารถนา ให้เริงแรงโชติช่วงขึ้นจนสุดที่จะตั้งได้ จึงทำให้รอนเรากิณรนอย่างน่ากลัวอันตราย

ถ้าเราจำกัดความต้องการของเราให้อยู่ในขอบเขตพอประมาณ ชั่วโมงแห่งการแสวงหาที่จะลดลงได้ เวลาที่เหลือจะได้เป็นชั่วโมงแห่งความสงบสุขทางชีวิตจิตใจบ้าง คนที่แสวงหาทรัพย์สินสมบัติไว้มากมายจนเหลืออันเอาอะไรไปไต่บ้าง ชีวิตของคนนั้นสันนิบาตเดียว พอเฉยวัยเวียนไปแล้วทำงานอยู่ไม่เท่าไรก็แก่และเตรียมตัวตาย การสะสมทรัพย์สินไว้มากเกินจำเป็นจึงทำให้เสียเวลาไปเปล่า ๆ บางคนยังจะหอบเอาบาปไปด้วยเป็นอันมาก ส่วนทรัพย์สินสมบัติต้องทิ้งไว้ในโลก

ลูกอ่านประวัติศาสตร์โลกแล้ว เห็นหรือไม่ว่าทรัพย์สินสมบัติและดินแดนของโลกใครเอาไปไต่บ้าง อเล็กซานเดอร์ ซีซาร์ นโปเลียนแต่ละคนได้โลกไปเกือบครึ่งแต่เขาได้อะไรไปจริงบ้าง

ถ้ามีใครเขายกถนนสามเสน ถนนมหาราช ถนนราชมัย และถนนสีลม ให้ลูก ลูกก็คงใช้ถนนพวกนั้นได้ไม่มากกว่าที่ลูกใช้อยู่ในเวลานี้ แต่ความหนักใจและความเบื่อใจ จะติดกันมาก เวลาลูกใช้ถนนเหล่านั้นด้วยความเบื่อใจ เพียงแต่อาศัยใจ ไม่ยึดมั่นว่าเป็นของลูก ถ้าลูกเขายึดมั่นว่าเป็นของลูกเมื่อไร ภาระต่าง ๆ เกี่ยวกับถนนทั้ง 4 สายนั้นจะตามมาทันที ลูกจะต้องคอยตรวจดูรอยแตกร้าว และอื่น ๆ อีกมากที่เกี่ยวกับถนนนั้น ความมีย่อมมาคู่กับการระวังรักษาและความวิตกกังวล สิ่งเหล่านั้นจะบั่นเอาเวลาของลูกไปหมดจนไม่มีเวลาว่างเพื่อลูกเองบ้างเลย

แม่พูดมานี้เพื่อให้ลูกคลายกังวลเรื่องการสร้างฐานะในอนาคต เวลานั้นเราก็มียุโรปยีนพอได้อยู่ได้เรียนอยู่แล้ว อนึ่ง รถโดยสารทุกคน ถนนทุกสาย โรงหนังทุกโรง ภัตตาคารทุกแห่ง แม้จะไม่เป็นของเราโดยกฎหมาย แต่เราก็มีสิทธิ์ใช้ได้เท่าที่เราต้องการ ด้วยการเสียค่าบริการเพียงเล็กน้อย หากว่าลูกจะเป็นเจ้าของน้ำประปาทั้งหมดในเมืองไทย ลูกก็จะมีเงินได้เพียงวันละ 6 + 7 แก้ว เป็นเจ้าของเสื้อผ้าทั้งหมดในกรุงเทพฯ ลูกก็จะมีเงินได้เพียงวันละชุด และมันไม่ทำให้ลูกเป็นทาสขึ้นมาได้ คงเป็นมนุษย์ที่มีความหิวกระหาย ปรารถนาจะ บัสสาวะ ต้องแก้ เจ็บ และตายในที่สุด ความละโมภในทรัพย์สินสมบัติจึงเป็นความโง่เขลาอย่างหนึ่งของมนุษย์ มันเป็นเมฆหมอกบังคุณค่าอันแท้จริงของชีวิตมนุษย์

ส่วนเรื่องการแต่งงานและเรื่องครอบครัวนั้นลูกยังไม่ต้องวิตกในเวลานี้ เรียนให้สำเร็จเสียก่อน ยังมีเวลาตรึกตรองอีกถมเถไป แม่ขอฝากความคิดไว้ในตอนนี้ก่อนว่า ลูกหญิงหนึ่งนั้นไผ่สูงก็ไผ่สูง แต่เราต้องทำตัวของเราให้สูงด้วย ถ้าเราทำตัวต่ำจะไผ่สูงเพียงใดก็ไม่พ้นตกลง ไปในมือคนต่ำอยู่ดี อีกอย่างหนึ่ง เรื่องครอบครัวนั้นไม่ต้องแสวงหา เป็นสิ่งที่ต้องมีมาเองโดยธรรมชาติและตามกาลเวลาอันสมควร ใครใจร้อนไปแสวงหาเขาจะเสียใจภายหลัง

พ่อของลูกและน้องชายก็ การเรียนดีและความประพฤติดีของลูกจัดเป็นพรอันประเสริฐที่ลูกให้แก่พ่อแม่และครอบครัวได้ แม่และคุณพ่อก็อยากได้รับพรอันนี้จากลูก

มากกว่าคำอวยพร ด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ ความสำเร็จของลูกที่ออกจากปากครุ่นนั้น จะทำให้พ่อแม่ปลาบปลื้มสุดจะพูดออกมาเป็นภาษาได้ ของทิพย์เป็นอย่างนี้เองกระมัง ความชื่นชมที่ใคร่รับข่าวว่าลูกเป็นคนที่ตั้งใจเรียนนั้นเป็นอาหารทิพย์สำหรับแม่ เพราะปึกฉันทิโรก็ทำให้ยิ้มอกยิ้มใจทุกครั้ง กายของแม้อยู่ห่างลูกก็จริงแต่ใจแม่อดอเคลียอยู่กับลูกเสมอทุกวัน

รักดังดวงใจ

แม่

(คัดมาจาก "จดหมายถึงลูก" หนังสือส่งเสริมการอ่านชุดพระพุทธศาสนา
และจริยธรรม ระดับมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ)

แผนการสอนหน่วยที่ 6

คาบที่ 2

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้นักเรียน

1. รู้จักสังเกตรวธีเขียนร้อยแล้วในรูปจดหมาย
2. สามารถเขียนจดหมายในแนวสร้างสรรค์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้ นักเรียนสามารถเขียนจดหมายแนวสร้างสรรค์ได้

ความคิดรวบยอด

จดหมายที่เขียนถึงกันในชีวิตจริงของบุคคลนั้น หากได้มีการพิมพ์ขึ้นเผยแพร่ มีผู้นิยมนำกันอย่างแพร่หลาย ก็จัดเป็นวรรณกรรมสร้างสรรค์ได้

เนื้อหา

การเขียนจดหมายแนวสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครูอ่านจดหมายฉบับหนึ่งให้นักเรียนฟัง พร้อมกับถามนักเรียนว่าจดหมายที่อ่านนี้เป็นจดหมายลักษณะใด เมื่อได้คำตอบที่ถูกต้อง ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าจดหมายที่เราเขียนถึงเพื่อน ๆ อาจกลายเป็นจดหมายที่มีคุณค่าได้ในภายหลัง ไม่ว่าจะเป็นจดหมายเล่าถึงความสนุกสนานในการท่องเที่ยว จดหมายถามทุกข์สุข ฯลฯ

ขั้นตอน

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5 คน
2. ครูนำจดหมายซึ่งนักเรียนรวบรวมมาอบให้แก่นักเรียนกลุ่มละ 1 ฉบับ เป็นจดหมายส่วนตัวที่เขียนถึงกัน ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ข้อความในจดหมายแล้วนำมาเขียนใหม่ให้เป็นจดหมายแนวสร้างสรรค์
3. ครูรวบรวมผลงานพิจารณาว่าของกลุ่มใดเขียนได้ดีที่สุด

ขั้นสรุป

กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
ให้ทำแบบฝึกการเขียนจดหมายแนวนำเดี่ยว (แบบฝึกหน่วยที่ 6 คาบที่ 2) <u>ประเมินผล</u> 1. สังเกตการร่วมทำงานกับกลุ่ม 2. คุมเวลาทำแบบฝึก <u>สื่อการเรียนรู้การสอน</u> 1. แบบฝึกการเขียนจดหมายแนวนำเดี่ยว 2. จดหมายแนวสร้างสรรค์ในลักษณะต่าง ๆ	ให้เขียนจดหมายแนวนำเดี่ยวถึงเพื่อนต่างโรงเรียน โดยให้กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ เอง กำหนดให้เสร็จในคาบเรียนนั้น 1. สังเกตการร่วมทำงานกับกลุ่ม 2. ตรวจงานเขียนที่นักเรียนรวบรวมมาส่งครู จดหมายแนวสร้างสรรค์ในลักษณะต่าง ๆ

ภาคผนวก ง

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- แบบสอบถามวัดแรงจูงใจผู้สัมฤทธิ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 2 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัยจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว จาก
ตัวเลือก ก ข ค ง หรือ จ แล้วทำเครื่องหมาย
ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงตามข้อที่ต้องการ

ชุดที่ 2 เป็นแบบทดสอบอัตนัย 1 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วิชาภาษาไทย ท 042 (การเขียน 2)

ชุดที่ 1

จงเลือกข้อที่ถูกต้อง

1. ส่วนวนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีต้องมีลักษณะอย่างไร
 1. ชัดเจน สั้น มีความฉับแปร
 2. มีความง่าย สุกภาพ ความคิดดี
 3. สั้น เข้าใจง่าย ความไพเราะ
 4. ความชัดเจน คำไพเราะ คำเข้าใจง่าย
 5. กระจาง ความไพเราะ ความคิดใหม่แปลก
2. เมื่อจะเริ่มงานเขียนประเภทใดก็ตาม ผู้เขียนควรคำนึงถึงเรื่องใดเป็นประการแรก
 1. การตีความหมายของคำ
 2. รูปแบบของงานเขียนนั้น
 3. ความคิดและความรู้ในเรื่องนั้น ๆ
 4. การใช้ถ้อยคำสำนวนที่สละสลวย
 5. ยกภาพหรือคำคมประกอบการเขียนเรื่องนั้น ๆ
3. ข้อใดเป็นการแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล
 1. นางสาวไทยคนล่าสุดได้ตำแหน่งนางงามจักรวาลเพราะหลายปีมาแล้วที่คนไทยไม่ได้ตำแหน่งนี้
 2. ในพื้นที่แห่งแสง เช่นนี้ควรปลูกมะขามหวาน เพราะมะขามหวานมีราคาแพง และทนต่อศัตรูพืชทุกชนิด
 3. ฉันตัดสินใจไปสอนหนังสือเด็กชั้นประถมในถิ่นทุรกันดาร เพราะเรียนจบมาทางสาขาประถมศึกษาโดยตรง

4. โรงเรียนของเราจำเป็นต้องเปิดวิชาเลือกเกมพหุกรรม เพราะโรงเรียนที่มีชื่อเสียงหลายแห่งเขาเปิดสอน
5. ผมตัดสินใจดูทิศทางของผมให้กับสภาภาษาไทยเมื่อผมสิ้นชีวิตไปแล้ว เพราะต้องการทำประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ที่ประสบเคราะห์กรรม
4. "ช่วงแห่งชีวิตคนเรานี้ช่างสั้นเหลือเกิน ไม่พอแก่การทำอะไรให้ครบทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะในโลกอันวิจิตรเต็มไปด้วยสิ่งที่มีมนุษย์ปรารถนา ต้องใช้เวลาและความขยันหมั่นเพียรจึงจะบรรลุผล ยิ่งรู้จักสะสมน้ำหวาน มดยังรู้จักสะสมอาหารไว้กินในฤดูกาลที่ขาดแคลน คนเราก็คควรสะสมความดีไว้มั่ง ในช่วงเวลาแห่งชีวิตที่แสนสั้นนี้"
- ข้อคิดสำคัญที่ได้จากข้อความนี้ถึงกล่าวคืออะไร
 1. ช่วงชีวิตของคนเรานั้นมาก
 2. เวลาไม่เคยรอคอยผู้ใดเลย
 3. โลกนี้เต็มไปด้วยสิ่งที่มีมนุษย์ปรารถนา
 4. ในช่วงชีวิตอันแสนสั้นนี้คนเราควรสะสมความดีไว้มั่ง
 5. คนเราไม่สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามใจปรารถนาได้
5. ข้อเขียนในข้อ 4 เป็นการเขียนที่แสดงโวหารชนิดใดเป็นประการสำคัญ
 1. สาธกโวหาร
 2. อุปมาโวหาร
 3. เทพนาโวหาร
 4. บรรยายโวหาร
 5. พรรณาโวหาร

6. ข้อเขียนในข้อใดแสดงความคิดอย่างมีเหตุผลในการสร้างสรรค์มากที่สุด
 1. ยาบปฏิชีวนะแต่ละชนิดมีประสิทธิภาพในการฆ่าเชื้อโรคเฉพาะโรคแตกต่างกัน
 2. ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือติดตัวของคนเรามาก ไม่ว่าในด้านการสื่อสาร การเผยแพร่โฆษณา และความบันเทิงต่าง ๆ
 3. กลไกเบื้องต้นของรอยแก้ว คือ การถูกถอยทำให้มีรูปลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกของผู้เขียน
 4. ในช่วงเลือกตั้ง คาดว่าสุราไทยทุกยี่ห้อจะขายดีมาก โดยเฉพาะสุราที่มีราคาถูก เพราะสามารถซื้อได้เป็นจำนวนมากและแจกจ่ายกันได้อย่างทั่วถึง
 5. คนเจ้าทุกข์ทั้งหลายมักพยายามหนีหน้าสังคม ยิ่งทำให้เหงายิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นอย่าหลบหน้าคนรู้จัก อย่างน้อยยิ้มสวัสดีและทักทายสักหน่อยก็ยังดี
7. ข้อใดมีประโยชน์ของการเขียนอธิบาย
 1. การเขียนเพื่อให้ความหมายให้กระจ่าง
 2. การเขียนเพื่อชี้แจงสิ่งต่าง ๆ ให้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น
 3. การเขียนเพื่อขยายความให้มีรายละเอียดชัดเจนขึ้น
 4. การเขียนเพื่อแสดงความรู้ทางวิชาการแก่ผู้อ่านเป็นประการสำคัญ
 5. การเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ตรงตามที่คุณเขียนต้องการ
8. จากข้อเรื่องต่อไปนี้ เรื่องใดจำเป็นต้องใช้วิธีเขียนเชิงอธิบายมากที่สุด
 1. สวนสัตว์ซาฟารี
 2. วันรับพระราชทานปริญญาบัตร
 3. การจรรजरบนสะพานพระราม 9
 4. ประเพณีโยนบัวของชาวอำเภอบางพลี
 5. ขั้นตอนการรับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

9. “หมูย่าง เป็นอาหารที่ขึ้นหน้าขึ้นตาของจังหวัดตรัง เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้วว่า หมูย่างอร่อยท้องที่ตรัง ในระหว่างวันที่ 5 - 6 มีนาคม ที่จะถึงนี้ ชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดตรังจะจัดงานเทศกาลหมูย่างขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดนี้ โดยมีทางการจังหวัดตรังและหอการค้าตรังร่วมสนับสนุน” ขอความดังกล่าวนางทน จักเป็นการอธิบายชนิดใด
1. อธิบายพฤติกรรม
 2. อธิบายความคิดเห็น
 3. อธิบายเรื่องราวที่เกิดขึ้น
 4. อธิบายเหตุผลในการกระทำ
 5. อธิบายสิ่งแวดล้อมที่โคพบเห็น
10. ในการเขียนอธิบายสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในธรรมชาติ สิ่งที่จะควรจะนำมาเขียนเป็นอันดับแรกคืออะไร
1. สิ่งที่จะอธิบาย
 2. ลักษณะเด่นของสิ่งนั้น
 3. ประโยชน์ของสิ่งนั้น
 4. รายละเอียดของสิ่งนั้น
 5. จุดมุ่งหมายในการอธิบาย
11. “นกกระแตแต้แวค ลำตัวสีน้ำตาล หงอนขาว หัวสีดำ ๆ แต่มีปากและหนังตรงทาสีแดง แลมีแถบสีขาวอยู่ข้าง ๆ คอ ชอบลงเดินว่ายอยู่ตามชายน้ำและหาอาหารจำพวกสัตว์เล็ก ๆ บริเวณนั้น เช่น หอยและไส้เดือน เป็นอาหาร เวลาตกใจมันจะบินหนีอย่างรวดเร็วและร้องเสียง แต้วแต้ว ๆ ๆ ดังดัง หรือแม่ไมใช่เวลาตกใจก็จะได้ยินมันร้องเช่นนั้นบ่อยครั้ง พวกของมันมีอยู่ 2 ชนิด คือ นกกระแตหาด และนกกระแตหัวเทา”

ขอความกังวลว่ามีเจตนาจะอธิบายลักษณะเด่นค่านิยมของนกกระแตแต้แวด

1. สี
2. อาหาร
3. ประเภท
4. ถิ่นที่อยู่
5. เสียงร้อง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12 - 14

"บุหรีและเหล้าเป็นสารที่ทำให้ผู้สูบและดื่มเกิดการติดได้ แต่ทางการแพทย์เห็นว่า เป็นเรื่องที่สังคมไม่รังเกียจ สามารถเลิกได้ง่ายกว่าโดยไม่เกิดการคลุมคลั่งแต่อย่างใด เขาจึงจัดแยกเอามารอยู่ในประเภทที่สองรองลงมาที่ถือว่าคิดเป็นนิสัยหรือติดเพราะความเคยชิน ซึ่งก็นับว่าอยู่ในพวกที่ไม่ดีทั้งนั้น เพราะทำให้เสียสุขภาพและเสียทรัพย์ การที่รัฐบาลอนุญาตให้มีการปลูกยาสูบตลอดจนขยายโรงงาน สุรา - ยาสูบ ได้ เพราะรัฐบาลเป็นผู้ผูกขาดสินค้าทั้งสองประเภทนี้ และนำรายได้มาใช้ในการพัฒนาประเทศ แต่ก็มีโทษส่งเสริมให้ประชาชนสูบบุหรี่และดื่มสุราประเภทต่าง ๆ "

12. จากข้อเขียนข้างต้น ขอความสนใจมีเจตนาจะอธิบายเหตุผลสำคัญในย่อาน
เข้าใจมากที่สุด

1. รัฐบาลเป็นผู้ผูกขาดสินค้าบุหรีและเหล้า
2. รัฐบาลมีโทษส่งเสริมให้ประชาชนสูบบุหรี่และดื่มสุรา
3. บุหรีและเหล้าเป็นสารที่มีผลให้ผู้สูบและดื่มเกิดการติดได้
4. ทางทางการแพทย์เห็นว่าบุหรีและเหล้าเป็นสิ่งที่สังคมไม่รังเกียจ
5. บุหรีและเหล้าจัดอยู่ในประเภทยาเสพติดเพราะทำให้เสียสุขภาพและเสียทรัพย์

13. คำถามในข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับข้อความข้างตน
 1. สุนัขหรือ คมเหล่านารังเกียจหรือไม่
 2. เหตุใดรัฐบาลจึงมีส่วนส่งเสริมสุนัข - เหล่า
 3. อันตรายจากสุนัข - เหล่า มีมากน้อยเพียงใด
 4. สุนัข - เหล่า อยู่ในกลุ่มยาเสพติดควยหรือไม่
 5. เหล่า - สุนัข มีส่วนช่วยพัฒนาประเทศมากน้อยเพียงใด
14. ข้อเขียนดังกล่าวในข้อใดเห็นแก่ผู้อื่นอย่างไร
 1. สุนัขและเหล่าจัดเป็นยาเสพติดที่ประชาชนพึงหลีกเลี่ยง
 2. สุนัขและเหล่าเป็นยาเสพติดที่คนในสังคมไม่รังเกียจนัก
 3. สุนัขและเหล่าจัดเป็นยาเสพติดประเภทที่ไม่ร้ายแรงเท่าโคเคน
 4. สุนัขและเหล่าจัดเป็นยาเสพติดที่ทำให้เสียสุขภาพและเสียทรัพย์
 5. สุนัขและเหล่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ประเทศชาติได้รับการพัฒนา
15. สิ่งใดเป็นลักษณะเด่นของการเขียนบรรยาย
 1. การใช้ถ้อยคำง่าย ๆ ผู้ถูกเป็นประโยคสั้น ๆ
 2. การใช้ข้อมูลที่เป็นจริงตามที่ผู้เขียนค้นพบ
 3. การสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนลงไปด้วย
 4. การแจกแจงรายละเอียดต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วนตามขั้นตอน
 5. การเรียงลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันไป
16. การเขียนบรรยายแนวสร้างสรรค์ เป็นการเขียนลักษณะใด
 1. นำแง่มุมที่สำคัญของชีวิตมาตีแผ่
 2. แต่งแนวคิดอันมีคุณค่าไว้ในเรื่อง
 3. เสนอแนะวิธีการปฏิบัติที่ไม่ซ้ำแบบใคร
 4. บรรยายจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนเอง
 5. หยิบยกลักษณะเด่นของสิ่งต่าง ๆ มากดลเป็นพิเศษ

17. จากชื่อเรื่องต่อไปนี้ เรื่องใดที่ผู้เขียนจะต้องใช้วิธีเขียนบรรยายภาพจากประสบการณ์และความทรงจำในอดีต
1. วันลอยกระทง
 2. การแข่งขันวิ่งควาย
 3. งานฉลองรัฐธรรมนูญ
 4. การเลี้ยงกุ้งกุลาดำในภาคใต้
 5. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
18. ข้อความต่อไปนี้นำมาเขียนบรรยายเรียงตามลำดับใดอย่างไร
- ก. จึงเป็นที่รักเคารพของคนทั่วไป
 - ข. พระสาวกของพระองค์ก็เช่นเดียวกัน
 - ค. ไม่เบียดเบียน ไม่ทำให้เกิดปัญหาหรือความทุกข์ ความเดือดร้อน
 - ง. เมื่อจะไปไหนก็ไปเพื่อประโยชน์และเพื่อความสุขของคนในท้องถิ่นนั้น
 - จ. พระพุทธเจ้าท่านเสด็จไปไหนก็ไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขของคนในท้องถิ่นนั้น
1. จ ก ข ง ค
 2. จ ข ก ง ค
 3. จ ข ค ง ก
 4. จ ง ข ค ก
 5. จ ข ง ค ก
19. "ผมและเพื่อน ๆ นั้งชมธรรมชาติ ความงามที่ อยู่กลางขุนเขาและไพรกว้างจนเกือบคล้อย อากาศเริ่มเย็น หมอกเริ่ม..... เข้ามาแทนที่"
- ในช่องที่เว้นว่าง ควรเติมข้อความใดจึงจะเหมาะสมทั้งด้านความหมายและความไพเราะของเสียง

1. ชอนเรน โรอยตัว
 2. แฝง โปรยปราย
 3. ชุกชอน รวมตัว
 4. แอมแฝง เคลื่อนตัว
 5. แอมชอน เคลื่อนไหว
20. ข้อความในข้อใดมีลักษณะเป็นงานเขียนเชิงบรรยายมากที่สุด
1. คอนหอยหลอด เป็นสันคอนปากน้ำแมกลองที่เกิดจากการตกตะกอนของดินปนทราย
 2. ผู้คนต่างปรบมือให้จังหวะและร้องเพลงกันอย่างสนุกสนาน เพิ่มความเป็นกันเองมากขึ้น
 3. การจัดงาน ไทยแลนด์ ทราเวล ชิน ในสหรัฐอเมริกาครั้งนี้ เป็นความร่วมมือครั้งยิ่งใหญ่ระหว่างภาครัฐบาลกับภาคเอกชนอีกครั้ง
 4. ก่อนเข้าเซตรักษาฟันชุดตัวป่า ควรจะต้องทำหนังสือขอเข้าพื้นที่ ที่กองอนุรักษ์กรมป่าไม้ ก่อนวันเดินทาง 15 วัน เพื่อจะได้สะดวกต่อการเข้าพื้นที่
 5. พันแนวไผ่พังก่อออกไปสิบ ๆ โนน คือทุ่งข้าวระยะยาว พึ่งจะตั้งท้องจนมาแต่เมื่อใกล้จะเดือนสิบ ที่เขาเกี่ยวไปทำข้าวเม่า ข้าวตอก กวนกระยาสารท
21. “เราตั้งกล้องถ่ายรูปคอยท่าอยู่นานแล้ว แต่อุปกรณ์ยังไม่ยอมเปิดฉาก มีแต่หมอกคลอเคลียเพื่ออกเขาสดับรับซ่อนอยู่ใต้แสงสีส้มแดง บ้านมั่งน้ำท่วมที่มองเห็นอยู่เบื้องล่าง ก็ยังไม่มีวี่แววเคลื่อนไหวให้เห็น”
- ข้อเขียนดังกล่าว กล่าวถึงการ “คอยท่า” สิ่งใด
1. ฝนตก
 2. รุ่งกีนน้ำ
 3. ดวงอาทิตย์ขึ้น
 4. การแสดงบนเวที
 5. การปรากฏตัวของพวกม้ง

22. ข้อความต่อไปนี้นำมาเขียนพรรณนาเรียงตามลำดับใดอย่างไร
- และเริ่มวันใหม่ทวยอาการอันแจ่มใส เหมือนกับเด็กที่ยิ้มเบิกบานทั้งน้ำตา
 - เช้าวันต่อมา พระอาทิตย์ทอแสงอันแจ่มใส เมื่อรุ่งอรุณ
 - ธรรมชาติสี่มโหฬารที่บังเกิดเมื่อตอนกลางคืนนั้นแล้วสิ้น
 - น้ำฝนที่ตกอยู่ตามใบไม้ กอหญ้า ต้องแสงอาทิตย์เป็นประกาย
 - เมฆฝนที่ห่มมีนอยู่เมื่อกลางคืนคงเหลือในสภาพเหมือนปุยฝุ่นเล็ก ๆ ที่ถูกลมพัดปลิวไปทิศทางฟ้า
- ข ง จ ค ก
 - ข ก ค ง จ
 - ข ง ก ค จ
 - ข ค ง จ ก
 - ข จ ค ก ง
23. "ขุนเขาสูงทะมึน โอบล้อมบริเวณลำธารสายเล็ก ๆ ซึ่งไหลเอื่อย ๆ
เซาะแก่งหิน ภูเขาเป็นสายคดเคี้ยววัง....."
- เส้นเข็มนาฬิกา
 - แถวด้วยพื้นถึงไม้
 - อาการเอื่อยของงู
 - น้ำใจของมิตรผู้ไม่ปรารภนาดี
 - เส้นทางที่คดเคี้ยวของขุนเขาสูงแล้วลูกแล้วลูก
24. ข้อใดใช้จินตนาการ เติมข้อความเชิงพรรณนาต่อจากข้อความที่กำหนดมาให้ได้อย่างเหมาะสมที่สุด
- "ถนนที่กว้างแผ่กิ่งก้านออกเป็นรั้ว ๆ

1. สด็คใบออกเกือบจะหมดต้น เหลือแต่กิ่งก้านสูงชะลูด
 2. กำลังเปลี่ยนสีจากเขียวเป็นส้มอมชมพู เพื่อจะผลัดใบ
 3. ประมาณ 5 - 6 ชั้น ใบเก่าเตรียมจะร่วงหมดทั้งต้น
 4. แมด้าต้นจะเปราะบาง แตกกิ่งตรงรับแสงแดดได้อย่างเต็มที่ทีเดียว
 5. บ้างก็เปลี่ยนสีใบเป็นส้ม แสดและแดง บ้างก็ผลัดใบใหม่สีเขียวอ่อน
และดูกระจ่างตา
25. ข้อใดกล่าวเป็นส่วนวนเปรียบเทียบกับไม้ถูกต้อง
1. ฉันทกอยู่ในสภาพน้ำท่วมปาก พืชอะไร ๆ ก็ไม่มีใครเชื่อเลย
 2. หลอนหัวตัวเป็นคางคกขึ้นวอดที่เดียว ตั้งแต่ได้สามีใหม่ที่ว่ารวยคนนี้
 3. เขาไม่น่าจะชิงสุกก่อนหามเลย เหลืออีกเพียงปีเดียวก็จะเรียนสำเร็จแล้ว
 4. ไม่ทราบว่าคุณเอามาเพราะว่าหาขายสวนหรือเปล่า ที่นี้มีแต่ครูอาจารย์ทั้งนั้น
 5. คุณยายไม่ต้องการทำน้ำพริกละลายแม่น้ำ ขอจัดงานเจี๊ยม ๆ เชิญเฉพาะญาติสนิทเท่านั้น
26. ข้อใดใช้คำที่มีความหมายแฝง
1. ต้นไม้ต้นนั้นถูกตัดเหลือแต่คอ
 2. ฉันรู้สึกเสียใจที่เพื่อนไม่เข้าใจฉัน
 3. เขาเป็นคนแข็งแรง ทำงานแบกหามได้สบาย
 4. ครูศึกษาเป็นคนมีเมตตา ลูกศิษย์ต่างก็รักท่าน
 5. เพื่อนของฉันเป็นคนหน้าใหญ่ จ้างงานครั้งนี้จึงสิ้นเปลืองเงินทองมาก
27. ข้อใดใช้ถ้อยคำส่วนวนได้ถูกต้องที่สุด
1. ฉันจับได้คาหนังคาเขาว่าน้องชายได้เป็นหัวหน้าชั้น
 2. ฉันพลอยฟ้าพลอยฝนถูกอาจารย์ที่ปรึกษาคุไปด้วยอีกคน
 3. เพื่อน ๆ ตราน้ำว่าฉันจะต้องสอบได้คะแนนสูงสุดอีก
 4. คุณยายพยายามพูดชักแม่น้ำทั้งห้าเพื่อให้หลานทั้งสองภูมิใจ
 5. อาจารย์วัฒนาถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้บุกเบิกเรื่องงานสหกรณ์โรงเรียน

28. ข้อใดเป็นคุณสมบัติประการสำคัญของผู้ที่เขียนสร้างสรรค์ได้ดี

1. พรสวรรค์
2. การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ
3. การเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการเขียน
4. การใกล้ชิดกับนักเขียนที่ประสบความสำเร็จ
5. การอ่านและติดตามงานเขียนประเภทสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 29 - 31

"อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เท่าใดนัก ลักษณะเฉพาะของอุทยานนี้แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคพื้นดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งของเทือกเขาสามร้อยยอด เทือกเขาหินปูน สูง ๆ ต่ำ ๆ มองดูจากที่ไกล ๆ จะเห็นภาพรวมของเทือกภูเขาที่สูงใหญ่ มียอดเล็ก ๆ สูงลดหลั่นกันไปอย่างไม่เป็นระเบียบ นับเป็นร้อย ๆ ยอด อีกภาคหนึ่งคือ ภาคพื้นทะเล อันประกอบไปด้วยหาดทรายและเกาะแก่งต่าง ๆ ทั้งเรียงรายกันอยู่ตรงท้องทะเลด้านตรงข้ามกับชายฝั่ง

ความเป็นมาของชื่อ "เขาสามร้อยยอด" นี้ มีตำนานเล่ากันมาว่า นานมาแล้ว ใต้มีสวรรค์จีนบรรพบุรุษโดยสารถีเข้ามาและได้มาอัปปางลง มีผู้คนตะเกียกตะกายเอาชีวิตรอดได้เพียง 300 คน จึงตั้งชื่อชายฝั่งอันเป็นภูเขาสูงชันแถบนี้ว่า "เขาสามร้อยยอด" และต่อมาภาษาก็พลัดผันจนกลายเป็นคำว่า "เขาสามร้อยยอด" ในปัจจุบัน"

29. ใจความข้างต้นจัดเป็นงานเขียนสร้างสรรค์ประเภทใด

1. บรรยายแนะนำเที่ยว
2. บรรยายแนวเลาประวัติ
3. อธิบายสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ
4. อธิบายโดยการยกเหตุผลประกอบ
5. พรรณนาธรรมชาติหรือทัศนียภาพ

30. ใจความดังกล่าวทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพใดเด่นชัดที่สุด
1. ภาพเรือสำเภาอัปปาง
 2. ภาพคนเป็นจำนวนมาก
 3. ภาพทิวเขาที่มียอดคล้ายหีบร้อน
 4. ภาพท้องทะเลที่กว้างใหญ่ไพศาล
 5. ภาพทิวเขา ท้องทะเลและเกาะแก่งต่าง ๆ
31. ข้อเขียนนี้ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องใดเป็นประการสำคัญ
1. ท่าเลที่ตั้ง
 2. ที่มาของชื่อ
 3. การกำหนดเขตแดน
 4. ลักษณะเฉพาะของอุทยาน
 5. ส่วนประกอบของอุทยาน
32. ท่านปัญญานันทภิกขุ ได้แสดงปาฐกถาธรรมโปรดญาติโยมพุทธบริษัทเพื่อให้มีจิตใจเชื่อมั่น ในศีลธรรมและประพฤติในสิ่งดีงามเป็นใจความตอนหนึ่งว่า "
- "คนที่มีจิตเมตตา พุทธเจ้ามีเหตุผล ไม่ร้อน ไม่กระวนกระวาย ใครได้ฟังแล้วก็สบายใจ เหมือนนั่งในร่มเงาต้นไม้"
- ข้อเขียนข้างต้นจัดอยู่ในประเภทใด
1. โอรพา
 2. คำชี้แจง
 3. คำโฆษณา
 4. คำบอกเล่า
 5. ข้อเสนอแนะ

33. จดหมายประเภทใดที่จัดเป็นวรรณกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้
1. จดหมายถึงเพื่อรักชวนให้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกัน
 2. จดหมายถึงเจ้าอาวาสเพื่อขออนุญาตนำนักเรียนเข้าชมวัด
 3. จดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อรายงานให้ทราบถึงผลการเรียนของตน
 4. จดหมายถึงหลานชายเพื่อเล่าเรื่องการใช้ชีวิตในต่างประเทศของตน
 5. จดหมายถึงศิษย์เก่าเพื่อรักชวนให้มาร่วมงานฉลองอาคารเรียนหลังใหม่
34. จดหมายประเภทใดที่ไม่ต้องใช้แนวการเขียนเชิงสร้างสรรค์
1. จดหมายติดคอธุรกิจ
 2. จดหมายระบายความทุกข์
 3. จดหมายเพื่ออบรมสั่งสอน
 4. จดหมายเล่าประสบการณ์
 5. จดหมายแลกเปลี่ยนความรู้
35. จดหมายที่มีแนวเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะต้องคำนึงถึงสิ่งใดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับแรก
1. ลายมือ
 2. รูปแบบ
 3. ความสะอาด
 4. การใช้ภาษา
 5. ขนาดของข้อความ
36. คำกล่าวในข้อใดที่ไม่เป็นความจริง
1. การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ต้องมีทศนทนาแทรกเสมอ
 2. การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์สามารถใช้ภาษาพูดปนได้
 3. การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์มีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องสั้น
 4. การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์เป็นการเขียนจากข้อมูลที่เป็นจริงเท่านั้น
 5. การเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์ไม่ต้องเกรงกริดเรื่องระเบียบของภาษาให้มากจนเกินไป

37. ข้อใดเป็นหลักเกณฑ์วิธีการบันทึกเรื่องจากประสบการณ์
1. ข้อความที่บันทึกต้องไปตรงกับต้นฉบับ
 2. จับสาระสำคัญได้แล้วบันทึกด้วยสำนวนของเราเอง
 3. แสดงความคิดเห็นส่วนทั่วหรือข้อสังเกตเพิ่มเติมไว้ทุกครั้ง
 4. ใช้ถ้อยคำสำคัญจากต้นฉบับโดยไม่ขอเพิ่มความเข้ามาใหม่
 5. บันทึกเรื่องราวจากข้อมูลที่ได้พบเห็นหรือรับทราบมาด้วยตนเอง
38. อะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้บันทึกจะต้องมี ในการเขียนบันทึกเรื่องจากประสบการณ์
1. สาระสำคัญที่จะบันทึก
 2. เวลาที่จะใช้บันทึก
 3. แรงสนับสนุนจากผู้อ่าน
 4. รูปแบบที่ถูกต้องของการบันทึก
 5. การวางโครงเรื่องที่จะเขียนลงหน้า
39. ใจความในข้อใด ไม่จัดอยู่ในประเภทของการบันทึกเรื่องจากประสบการณ์
1. ผมต้องเข้าโรงพยาบาลอีกเป็นครั้งที่สอง เพราะแผลที่หมอเย็บไว้เกิดการบวมขึ้นมาอีก
 2. คืนนี้ผมนอนไม่ค่อยหลับ อาจเป็นเพราะเกิดความวิตกกังวลในเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อตอนกลางวัน
 3. ผมมีปัญหายากเรียนตามหาวิทยาลัยอยู่ 2 ข้อ ซึ่งคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกท่านอื่น ๆ ด้วย
 4. ผมพบว่าฝนบรรเทาความรุนแรงลงมากแล้ว ท้องฟ้าเริ่มเปลี่ยนสี ภาวะจึงเกิดขึ้นเป็นบางแห่ง
 5. ผมรู้สึกว่าการหาหนี่มีความกตัญญูจริง ๆ หาได้ยากมากในเด็กสมัยนี้
ที่มักจะคิดว่า พ่อแม่เลี้ยงดูมาเพราะเป็นหน้าที่ที่จะต้องเลี้ยง

40. "ที่โรงเรียนปลูกดอกไม้งามกระการตา ชื่อของมันเป็นดอกไม้ฝรั่งยาว เหยียด สำหรับฉันไม่รูความหมายหากจำความงามสะพรั่งได้คิดตา มีสีชมพูแก่ม่วง สดดีกันไปตั้งแต่แกที่สุคจนถึงสีขาว กลีบของมันขอบบางและขอบแคดยิ่งนัก ฉันเคยสงสัยบ่อย ๆ ว่า กลีบบาง ๆ อย่างนั้นจะทนแดดได้อย่างไร"

จากข้อความข้างต้น เราจะพบว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้ข้อความดังกล่าวเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้นั้นคืออะไร

1. กลวิธีการเขียน
2. ภาษาที่ใช้เขียน
3. สิ่งที่ยิบยกมาเขียน
4. รูปแบบของการเขียน
5. ขนาดของข้อความที่เขียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วิชา การเขียน 2 (ท 042)

ชุดที่ 2

ให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งต่อไปนี้

จากภาพที่กำหนดให้ ให้นักเรียนใช้ความรู้ จินตนาการและประสบการณ์
ตลอดจนความสามารถในการใช้ภาษาที่ถูกต้อง สละสลวย เขียนบรรยายภาพ
ให้ชัดเจน พร้อมทั้ง ตั้งชื่อภาพด้วย

ใจความที่เขียนประมาณ 20 - 25 บรรทัด ใช้เวลา 25 นาที

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น รวมถึงลักษณะนิสัยของท่านกับประเพณีปฏิบัติ ไม่ให้คำตอบใดที่ถูกหรือผิด โปรดตอบให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน

วิธีการตอบ

ในกระดาษคำตอบจะมีช่องให้ท่านเลือกตอบอยู่ 3 ช่องด้วยกัน แต่ละช่องจะมีข้อความต่าง ๆ เรียงตามลำดับคือ "จริง" "ไม่แน่ใจ" "ไม่จริง" ขอให้ท่านอ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ข้อความนั้นเป็นจริงเพียงใด โปรดเขียนเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ท่านเลือกในกระดาษคำตอบเพียงข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น

ตัวอย่าง (0) ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยคอยกว้าเพื่อน ๆ

ขอให้ท่านพิจารณาว่าตนเองมีลักษณะเช่นนี้หรือไม่ เพียงใด ถ้าหากท่านมีความรู้สึกว่าข้อความดังกล่าว ตรงกับลักษณะของท่านมากที่สุด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง "จริง" ดังนี้

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก		
		จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
(0)	ข้าพเจ้าจะมีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยคอยกว้าเพื่อน ๆ	✓		

ขอขอบคุณในความร่วมมือครั้งนี้

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ	ข้อความ	ความรู้สึก		
		จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
1.	ข้าพเจาคิดว่าวิชาภาษาไทยสำคัญและมีประโยชน์มาก ข้าพเจ้าจึงเรียนวิชานี้ด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ที่จะฝึกฝนจนกว่าจะสอบ			
2.	ข้าพเจ้าชอบวิชาเรียนเกี่ยวกับการใช้ความคิดของตนเอง			
3.	ข้าพเจ้ามีความคิดอยู่เสมอว่า อนาคตของตนเองจะขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน			
4.	สิ่งที่ข้าพเจาคิดว่าน่ากลัวมากที่สุดคือ ความล้มเหลวในการเรียน			
5.	ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยด้วยความสนุกมากกว่ารู้สึกท้อใจ			
6.	เมื่อครูภาษาไทยมอบหมายงานให้ทำ ข้าพเจ้าจะทำให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนดคงเสมอ			
7.	ข้าพเจ้าชอบเปรียบเทียบผลงานของตนเองกับผู้อื่นเสมอ			
8.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายใดถูกต้อง ข้าพเจ้าจะภูมิใจมาก			
9.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายใดคะแนนดี ข้าพเจ้าจะภูมิใจมาก			

ข้อ ข้อ	ข้อความ	ความรู้สึก	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
10.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญและสนใจต่อการทำงาน ที่ได้รับมอบหมายเสมอ				
11.	ข้าพเจ้ามีความคิดที่จะทำคะแนนวิชาภาษาไทย ให้สูงสุดในชั้นเรียนบ่อย ๆ				
12.	ถึงแม้ว่าการทำงานที่กรมมอบหมายจะยากสัก เพียงใด ข้าพเจ้าก็เต็มใจที่จะทำ				
13.	ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวลเสมอในขณะที่ยังทำงาน ที่กรมมอบหมายมาให้ไม่สำเร็จ				
14.	เมื่อข้าพเจ้าตอบคำถามในขณะที่เรียนผิด ข้าพเจ้าจะกระตือรือร้นในการหาคำตอบ ที่ถูกต้องใหม่				
15.	ขณะทำงานที่กรมมอบหมาย หากข้าพเจ้า ไม่เข้าใจจะพยายามซักถามครูจนเข้าใจ				
16.	เมื่อข้าพเจ้าทำข้อสอบหรือแบบฝึกหัดวิชา ภาษาไทย ข้าพเจ้าต้องการทราบผล การฝึกหัดทุกครั้ง				
17.	ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย เพื่อทำการสอบวิชา ภาษาไทย ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวมาสอบ อย่างดี				
18.	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบวิชาภาษาไทย ครั้งแรกได้คะแนนต่ำ ข้าพเจ้าจะอดทนทำ ครั้งต่อ ๆ ไปให้ได้คะแนนสูงขึ้น				

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
19.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกคนจะเรียนภาษาไทยได้ดีขึ้น หากครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะทาง ภาษาด้วยตนเองอยู่เสมอ				
20.	ข้าพเจ้าปรารถนาจะเป็นผู้มีความมั่นใจใน ความสามารถของตนเอง				
21.	ข้าพเจ้ามีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ตัวว่า มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยกว่า เพื่อน ๆ				
22.	ทุกครั้งที่ทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้า ชอบทำขอยาก ๆ มากกว่าของง่าย ๆ				
23.	ข้าพเจ้าบอกผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน ของข้าพเจ้าเสมอ				
24.	เมื่อเพื่อนของข้าพเจ้าได้รับคำชมเชยจากครู ว่ามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดี ข้าพเจ้าจะเกิดความปรารถนาที่จะเป็น เช่นนั้นบ้าง				
25.	ข้าพเจ้ามีความพยายามอย่างยิ่งที่จะทำอะไร ให้ดีกว่าที่ตั้งใจไว้				
26.	ข้าพเจ้าปรารถนาจะสร้างผลงานใหม่แปลก ไปจากของผู้อื่น				

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
27.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานสิ่งใด ข้าพเจ้ามุ่งหวังใน ผลประโยชน์ของงานนั้นทุกครั้ง				
28.	เมื่อเรียนบทเรียนใด ๆ ในวิชาภาษาไทย เสร็จสิ้น ข้าพเจ้าปรารถนาจะให้ครูมอบหมาย งานให้ทำ เพื่อเป็นการสำรวจความเข้าใจของ ตนเองอีกครั้งหนึ่ง				
29.	เพื่อนที่ข้าพเจ้าชอบนั้น มักเป็นคนที่ชอบใจ ความคิดของตนเอง				
30.	เพื่อนที่ข้าพเจ้าสนิทสนมด้วยนั้น มักเป็นคน ที่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยและต้องการจะทำ คะแนนวิชาภาษาไทยให้ได้ดีอยู่เสมอ				
31.	ข้าพเจ้าปรารถนาจะเป็นผู้ที่มีความสามารถ ทางทักษะการเขียน				
32.	ข้าพเจ้าเชื่อเสมอว่า ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ทักษะการเขียนในวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่อยู่ที่ การฝึกฝนของผู้เรียนเอง				
33.	ข้าพเจ้าคิดว่า การได้ฝึกฝนสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง บ่อย ๆ จะทำให้ข้าพเจ้าได้แสดงความคิดเห็น ของตนเองมากขึ้น และจะช่วยให้เกิดความคิด สร้างสรรค์ทางทักษะการเขียนขึ้นได้				

ข้อ ข้อ	ข้อความ ความรู้	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
34.	เมื่อข้าพเจ้าเริ่มงานเขียน ข้าพเจ้ามักจะทำ ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนแล้วจึงหยุดพัก			
35.	ข้าพเจ้าตั้งความหวังเกี่ยวกับเรื่องการเขียน ไว้อย่างสูง เพื่อที่จะได้ใช้ความพยายามและความ สามารถให้ถึงขั้นเพ่งไว้			
36.	เมื่อประสบความสำเร็จในการฝึกฝนงานทักษะ การเขียนในวิชาภาษาไทย ข้าพเจ้าจะคิดหา วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อที่จะช่วยในการเขียน ประสบความสำเร็จ			
37.	ข้าพเจ้าชอบสะสมข้อเขียนที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ เอาไว้			
38.	เมื่อมีเวลาด่าง ข้าพเจ้าจะใช้เวลาเหล่านั้น เขียนหรือบันทึกสิ่งต่าง ๆ ไว้			
39.	นอกจากการฝึกเขียนตามหลักสูตรมอบหมายให้ทำ แล้ว เมื่อข้าพเจ้ามีเวลาด่าง ก็จะศึกษางาน เขียนของนักเขียนที่มีชื่อเสียงอยู่เสมอ			
40.	เมื่อครูแนะนำให้หางานเขียนที่น่าสนใจเรื่องใด ก็ตาม ข้าพเจ้าจะกระตือรือร้นไปศึกษางาน เขียนนั้น ๆ เสมอ			

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวอุดมลักษณ์ ชื่อสกุล ช้อยศิริชัย

เกิดวันที่ 12 มิถุนายน

พุทธศักราช 2495

สถานที่เกิด

บางมด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 3 หมู่ 4 ถนนพระรามที่ 2

เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150

โทร. 4686859

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 2 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนบางมดวิทยา แขวงบางมด

เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516

ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บางแสน (กศ.บ.) วิชาเอกภาษาไทย วิชาโท

ภูมิศาสตร์

พ.ศ. 2531

ปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร (กศ.บ.)

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึก
กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ
อัครณัฐ วัฒนศิริ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2531

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึก กับใช้กิจกรรมตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางมดวิทยา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มควบคุมสอนโดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครูวิชาการเขียน 2 ใช้เวลาในการทดลอง 14 คาบ สอนโดยใช้เนื้อหาในการทดลองเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมตามคู่มือครู วิชาการเขียน 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (มีค่าความเชื่อมั่น = 0.75) และแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARATIVE STUDY OF ACHIEVEMENT IN CREATIVE WRITING
AND ACHIEVEMENT MOTIVE OF MATHAYOM SUKSA V STUDENTS'
THROUGH THE CREATIVE WRITING DRILLS AND THE
ACTIVITIES BY TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

UDOMLUCK CHOIHIRUN

Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1988

The purpose of this study was to compare the achievement in creative writing, and achievement motive of Mathayom Suksa V students in Bangmod Wittaya School, Bangkuntein, Bangkok, during the first semester of 1988 academic year. The subjects were assigned into the experimental group and control group of 35 students each. The experimental group was taught through the creative writing drills, and the control group through the used of the activities by teacher's manual in Writing II. Each group was taught the same contents for 14 periods.

The instruments used were the creative writing drills, the activities by teacher's manual in Writing II. The achievement test on creative writing (reliability = 0.75) and the achievement motive test, constructed by the researcher, were used for data analysis. The t-test was statistic analysed the data.

The result of the study indicated that:

1. The achievement in creative writing of the students between the experimental group and the control group were significantly different at the .01 level.
2. The achievement motive of the students between the experimental group and the control group were significant different at the .01 level.
3. The scores of achievement in creative writing of the students in the experimental group were significantly higher than these before the experiment at .01 level.

4. The scores of achievement motive of the students in the experimental group were significantly higher than these before the experiment at .01 level.